

Banca Transilvania S.A.

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE

Pregătite în conformitate cu

**Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de
Uniunea Europeană**

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017

Banca Transilvania S.A.

CUPRINS

Raportul auditorului independent	
Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global	1-2
Situația consolidată și individuală a poziției financiare	3
Situația consolidată și individuală a modificărilor capitalurilor proprii	4-7
Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie	8-9
Note la situațiile financiare consolidate și individuale	10-157

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2017	2016	2017	2016
		Mii lei	Mii lei	Mii lei	Mii lei
Venituri din dobânzi		2.102.621	2.027.566	2.018.571	1.971.229
Cheltuieli cu dobânzile		-211.802	-263.533	-210.122	-260.495
Venituri nete din dobânzi	8	1.890.819	1.764.033	1.808.449	1.710.734
Venituri din speze și comisioane		744.313	652.900	704.571	624.114
Cheltuieli cu speze și comisioane		-117.516	-106.629	-123.621	-114.651
Venituri nete din speze și comisioane	9	626.797	546.271	580.950	509.463
Venit net din tranzacționare	10	278.339	197.383	223.667	183.493
Pierdere netă (-) / Câștig net din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	11	-3.206	401.691	-4.102	402.226
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție	12	-49.696	-72.792	-49.696	-72.792
Alte venituri din exploatare	13	173.823	135.916	116.196	71.583
Venituri operaționale		2.916.876	2.972.502	2.675.464	2.804.707
Cheltuieli nete (-) / Venituri nete cu ajustările de depreciere pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	14	-29.221	-658.087	1.353	-654.223
Cheltuieli cu personalul	15	-763.227	-665.818	-715.390	-631.487
Cheltuieli cu amortizarea	25,26	-125.024	-93.911	-90.106	-72.358
Alte cheltuieli operaționale	16	-556.782	-495.849	-492.821	-447.516
Cheltuieli operaționale		-1.474.254	-1.913.665	-1.296.964	-1.805.584
Profitul înainte de impozitare		1.442.622	1.058.837	1.378.500	999.123
Cheltuială (-) / Venit cu impozitul pe profit	17	-200.154	218.176	-192.521	229.317
Profitul exercițiului financiar		1.242.468	1.277.013	1.185.979	1.228.440
Profitul Grupului atribuibil:					
A acționarilor Băncii		1.239.452	1.272.422		
Profit alocat intereselor care nu controlează		3.016	4.591		
Profitul exercițiului financiar		1.242.468	1.277.013		
Rezultatul pe acțiune de bază	45	0,2870	0,2931		
Rezultatul pe acțiune diluat	45	0,2866	0,2925		

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2017 Mii lei	2016 Mii lei	2017 Mii lei	2016 Mii lei
Profitul exercițiului financiar		1.242.468	1.277.013	1.185.979	1.228.440
Elemente care nu pot fi niciodată reclasificate în profit sau pierdere		1.989	2.052	1.830	1.749
Creșteri din reevaluarea imobilizărilor corporale		2.245	1.783	2.245	1.783
Alte elemente ale rezultatului global		-256	269	-415	-34
Elemente care sunt sau pot fi reclasificate în profit sau pierdere					
Rezerve de valoare justă (instrumente financiare disponibile în vederea vânzării) din care:		3.025	-219.403	49.269	-210.879
Câștig net / Pierdere netă (-) din tranzacții cu active financiare disponibile în vederea vânzării, transferat în contul de profit și pierdere		3.206	-401.691	4.102	-402.226
Modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării		-181	182.288	45.167	191.347
Impozit pe venit înregistrat direct în alte elemente ale rezultatului global		-803	34.778	-8.176	33.461
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar încheiat		1.246.679	1.094.440	1.228.902	1.052.771
Situația rezultatului global aferent:					
Acționarilor Băncii		1.243.663	1.089.849	-	-
Intereselor fără control		3.016	4.591	-	-
Total rezultat global aferent exercițiului financiar		1.246.679	1.094.440	1.228.902	1.052.771

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2018 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a poziției financiare

La 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2017 Mii lei	2016 Mii lei	2017 Mii lei	2016 Mii lei
Active					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	6.637.725	5.293.660	6.637.692	5.293.635
Plasamente la bănci	19	5.348.074	2.785.505	5.302.292	2.746.582
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	20	264.996	155.609	73.281	51.979
Instrumente derivate	47	9.854	7.911	9.854	7.911
Credite și avansuri acordate clienților	21	29.463.632	26.710.402	29.914.039	27.209.976
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	785.330	523.643	-	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.821.300	14.993.828	16.032.612	15.120.524
- din care titluri gajate (contracte repo)		258.540	1.488.289	258.540	1.488.289
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	-	20.691	-	-
Investiții în participații	24	-	-	156.631	136.671
Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	633.668	558.734	407.649	370.305
Imobilizări necorporale	26	133.255	86.600	125.761	78.396
Fondul comercial	26	2.774	2.774	-	-
Creanțe privind impozitul curent		146.858	119.103	148.594	125.055
Creanțe privind impozitul amânat	27	187.145	378.716	173.243	373.940
Alte active financiare	28	234.317	194.151	211.913	170.153
Alte active nefinanciare	29	136.041	112.897	108.514	84.474
Total active		59.804.969	51.944.224	59.302.075	51.769.601
Datorii					
Depozite de la bănci	30	127.946	247.268	127.946	247.268
Depozite de la clienți	31	48.932.195	41.681.475	49.099.201	41.851.773
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	32	1.487.022	2.304.911	1.099.891	2.246.461
Datorii subordonate	33	414.578	424.111	414.578	424.111
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	34	382.849	514.582	373.117	506.955
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	11.906	10.947	11.906	10.947
Alte datorii financiare	35	1.184.210	459.028	1.142.938	430.211
Alte datorii nefinanciare	36	104.028	111.869	62.425	67.787
Total datorii excluzând datoriile financiare către deținătorii de unități de fond		52.644.734	45.754.191	52.332.002	45.785.513
Datorii financiare către deținătorii de unități de fond		20.123	37.326	-	-
Total datorii		52.664.857	45.791.517	52.332.002	45.785.513
Capitaluri proprii					
Capital social	37	4.427.940	3.732.549	4.427.940	3.732.549
Acțiuni proprii	38	-47.427	-29.993	-32.140	-16.546
Prime de capital		28.381	28.374	28.381	28.374
Rezultat reportat	39	2.202.764	1.954.073	1.981.886	1.779.244
Rezerva din reevaluare imobilizări corporale și necorporale	40	17.524	26.227	20.416	27.188
Rezerve din activele financiare disponibile în vederea vânzării	41	-6.247	-8.791	52.176	10.790
Alte rezerve	42	502.487	432.061	491.414	422.489
Capitaluri proprii atribuibile acționarilor Băncii		7.125.422	6.134.500	6.970.073	5.984.088
Interese care nu controlează		14.690	18.207	-	-
Total capitaluri proprii		7.140.112	6.152.707	6.970.073	5.984.088
Total datorii și capitaluri proprii		59.804.969	51.944.224	59.302.075	51.769.601

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2018 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup

	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Rezultat reportat	Total atribuibil acționarilor Băncii	Interese care nu controlează	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve					
Sold la 1 ianuarie 2017		3.732.549	-29.993	28.374	26.227	-8.791	432.061	1.954.073	6.134.500	18.207	6.152.707	
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar												
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.239.452	1.239.452	3.016	1.242.468	
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe												
Câștiguri din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării nete de impozit amânat	41	-	-	-	-	2.544	-	-	2.544	-	2.544	
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	40	-	-	-	1.886	-	-	-	1.886	-	1.886	
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-12.926	-	-	12.926	-	-	-	
Distribuire la rezervele statutare		-	-	-	-	-	70.426	-70.426	-	-	-	
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	39	-	-	-	-	-	-	-219	-219	-	-219	
Total rezultat global aferent exercițiului financiar		-	-	-	-11.040	2.544	70.426	1.181.733	1.243.663	3.016	1.246.679	
Contribuții și distribuții ale acționarilor												
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	695.388	-	-	-	-	-	-695.388	-	-	-	
Majorarea capitalului social din conversia datoriilor	37	3	-	7	-	-	-	-	10	-	10	
Achiziții acțiuni proprii	38	-	-65.234	-	-	-	-	-	-65.234	-	-65.234	
Plăți acțiuni proprii	38	-	49.640	-	-	-	-	-49.640	-	-	-	
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii		-	-	-	-	-	-	41.307	41.307	-	41.307	
Acțiuni proprii primite cu titlu gratuit la subsidiare	38	-	-1.840	-	-	-	-	-	-1.840	-	-1.840	
Dividende distribuite acționarilor		-	-	-	-	-	-	-219.000	-219.000	-	-219.000	
Alte modificări	39	-	-	-	2.337	-	-	-10.321	-7.984	-6.533	-14.517	
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		695.391	-17.434	7	2.337	-	-	-933.042	-252.741	-6.533	-259.274	
Sold la 31 decembrie 2017		4.427.940	-47.427	28.381	17.524	-6.247	502.487	2.202.764	7.125.422	14.690	7.140.112	

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 157 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total Atribuibil acționarilor băncii	Interese care nu controlează	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve	Rezultat reportat			
<i>În mii lei</i>											
Sold la 1 ianuarie 2016		3.112.505	-11.806	28.316	26.470	175.511	380.588	2.523.109	6.234.693	6.120	6.240.813
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar											
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.272.422	1.272.422	4.591	1.277.013
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe											
Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării nete de impozit amânat	41	-	-	-	-	-184.302	-	-	-184.302	-	-184.302
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	40	-	-	-	1.498	-	-	-	1.498	-	1.498
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.741	-	-	1.741	-	-	-
Distribuire la rezervele statutare		-	-	-	-	-	51.473	-51.473	-	-	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	39	-	-	-	-	-	-	231	231	-	231
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-243	-184.302	51.473	1.222.921	1.089.849	4.591	1.094.440
Contribuții și distribuții ale acționarilor											
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	620.000	-	-	-	-	-	-620.000	-	-	-
Majorarea capitalului social din conversia datoriilor	37	44	-	58	-	-	-	-	102	-	102
Achiziții acțiuni proprii	38	-	-16.546	-	-	-	-	-	-16.546	-	-16.546
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii		-	-	-	-	-	-	30.000	30.000	-	30.000
Acțiuni proprii primite cu titlu gratuit la subsidiare	38	-	-1.641	-	-	-	-	-	-1.641	-	-1.641
Dividende distribuite acționarilor		-	-	-	-	-	-	-1.200.000	-1.200.000	-	-1.200.000
Alte modificări	39	-	-	-	-	-	-	-1.957	-1.957	7.496	5.539
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		620.044	-18.187	58	-	-	-	-1.791.957	-1.190.042	7.496	-1.182.546
Sold la 31 decembrie 2016		3.732.549	-29.993	28.374	26.227	-8.791	432.061	1.954.073	6.134.500	18.207	6.152.707

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 157 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve	Rezultat reportat	
<i>În mii lei</i>									
Sold la 1 ianuarie 2017		3.732.549	-16.546	28.374	27.188	10.790	422.489	1.779.244	5.984.088
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar									
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.185.979	1.185.979
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe									
Câștiguri din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării, nete de impozitul amânat	41	-	-	-	-	41.386	-	-	41.386
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	40	-	-	-	1.886	-	-	-	1.886
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-8.658	-	-	8.658	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	68.925	-68.925	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	39	-	-	-	-	-	-	-349	-349
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-6.772	41.386	68.925	1.125.363	1.228.902
Contribuții și distribuții ale acționarilor									
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	695.388	-	-	-	-	-	-695.388	-
Majorarea capitalului social prin conversia datoriilor în acțiuni	37	3	-	7	-	-	-	-	10
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii	39	-	-	-	-	-	-	41.307	41.307
Achiziție acțiuni proprii	38	-	-65.234	-	-	-	-	-	-65.234
Plăți acțiuni proprii angajaților	38	-	49.640	-	-	-	-	-49.640	-
Dividende distribuite acționarilor	39	-	-	-	-	-	-	-219.000	-219.000
Total contribuții/distribuții ale acționarilor		695.391	-15.594	7	-	-	-	-922.721	-242.917
Sold la 31 decembrie 2017		4.427.940	-32.140	28.381	20.416	52.176	491.414	1.981.886	6.970.073

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve	Rezultat reportat	Total
<i>In mii lei</i>									
Sold la 1 ianuarie 2016		3.112.505	-	28.316	27.377	187.928	372.533	2.389.102	6.117.761
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	-	-
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.228.440	1.228.440
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de taxe									
Pierderi (-) din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării, nete de impozitul amânat	41	-	-	-	-	-177.138	-	-	-177.138
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	40	-	-	-	1.498	-	-	-	1.498
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-1.687	-	-	1.687	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	49.956	-49.956	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	39	-	-	-	-	-	-	-29	-29
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-189	-177.138	49.956	1.180.142	1.052.771
Contribuții și distribuții ale acționarilor									
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	620.000	-	-	-	-	-	-620.000	-
Majorarea capitalului social prin utilizarea primelor de capital	37	44	-	58	-	-	-	-	102
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii	39	-	-	-	-	-	-	30.000	30.000
Achiziție acțiuni proprii	38	-	-16.546	-	-	-	-	-	-16.546
Dividende distribuite acționarilor	39	-	-	-	-	-	-	-1.200.000	-1.200.000
Total contribuții/distribuții ale acționarilor		620.044	-16.546	58	-	-	-	-1.790.000	-1.186.444
Sold la 31 decembrie 2016		3.732.549	-16.546	28.374	27.188	10.790	422.489	1.779.244	5.984.088

Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie
Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2017	2016	2017	2016
Flux de numerar din activitatea de exploatare					
Profitul exercițiului financiar		1.242.468	1.277.013	1.185.979	1.228.440
Ajustări pentru:					
Cheltuiala cu amortizarea/deprecierea	25, 26	125.024	93.911	90.106	72.358
Ajustări de depreciere și scoateri în afara bilanțului ale activelor financiare, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	14	332.515	794.765	282.520	790.901
Ajustarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		-43.509	-524	-14.890	-56
Cheltuieli/Venituri (-) cu impozitul pe profit	17	200.154	-218.176	192.521	-229.317
Venituri din dobânzi		-2.102.621	-2.027.566	-2.018.571	-1.971.229
Cheltuieli cu dobânzile		211.802	263.533	210.122	260.495
Alte ajustări		216.082	139.317	143.769	65.237
Profitul net ajustat cu elemente nemonetare		181.915	322.273	71.556	216.829
Modificări în activele și pasivele din exploatare					
Modificarea depozitelor la bănci		-115.632	-129.935	-104.143	-121.586
Modificarea creditelor și avansurile acordate clienților		-3.164.909	-2.858.628	-3.062.906	-3.319.939
Modificarea creanțelor din contracte de leasing financiar		-273.851	-189.696	-	-
Modificarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		-65.878	-1.222	-6.412	-2.269
Modificarea instrumentelor financiare derivate		-1.943	-746	-1.943	-746
Modificarea altor active financiare		166.747	-56.769	172.993	-41.511
Modificarea altor active		-7.196	27.791	-8.850	132
Modificarea depozitelor de la clienți		7.261.045	3.413.002	7.257.769	3.489.703
Modificarea depozitelor de la bănci		-119.304	-141.180	-119.303	-141.181
Modificarea datoriilor financiare deținute în vederea tranzacționării		959	5.321	959	5.321
Modificarea creanțelor răscumpărate		-1.225.839	1.203.894	-1.225.839	1.203.894
Modificarea altor datorii financiare		506.182	133.279	493.727	112.603
Modificarea altor datorii		-4.819	-252.133	-19.334	-11.986
Impozit pe profit plătit/încasat		-161.197	1.711	-147.496	8.714
Dobânzi încasate		1.777.615	1.879.054	1.694.321	1.849.241
Dobânzi plătite		-185.915	-257.049	-186.722	-257.249
Numerar net din activitatea de exploatare		4.567.980	3.098.967	4.808.377	2.989.970

**Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie
(continuare)**

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2017	2016	2017	2016
Flux de numerar folosit în activitatea de investiții					
Achiziții active financiare disponibile în vederea vânzării		-11.203.068	-26.008.147	-11.216.420	-26.027.482
Vânzări active financiare disponibile în vederea vânzării		10.126.397	22.809.401	10.101.484	22.800.362
Achiziții de imobilizări corporale		-220.644	-154.328	-120.124	-79.813
Achiziții de imobilizări necorporale		-93.615	-39.912	-77.585	-33.579
Încasări din vânzarea de active corporale		16.677	4.523	5.084	1.066
Achiziții de participații		-	-7.688	-19.960	-51.785
Achiziții titluri deținute până la scadență		-	-7.504	-	-
Dividende încasate	13	3.857	7.892	41.878	11.640
Dobânzi încasate		548.339	567.431	547.748	566.565
Numerar net folosit în activitatea de investiții		-822.057	-2.828.332	-737.895	-2.813.026
Flux de numerar folosit în activitatea de finanțare					
Încasări brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare		555.798	236.625	193.003	231.684
Plăți brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare		-167.161	-270.853	-132.364	-178.901
Plăți dividende		-242.945	-1.145.657	-236.780	-1.145.657
Plăți pentru acțiuni proprii		-65.234	-16.546	-65.234	-16.546
Dobânzi plătite		-36.576	-40.381	-34.671	-36.789
Numerar net folosit în activitatea de finanțare		43.882	-1.236.812	-276.046	-1.146.209

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra numerarului și a echivalentelor de numerar	12.002	28.909	11.997	28.950
Creșterea/scăderea (-) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar	3.777.803	-995.086	3.782.439	-998.215
Numerarul și disponibilități la Banca Centrală la 1 ianuarie	7.641.059	8.607.236	7.627.754	8.597.019
Numerarul și echivalentele de numerar la 31 decembrie	11.430.864	7.641.059	11.422.190	7.627.754

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare

Banca Transilvania S.A.

Banca Transilvania S.A. („Societatea mamă”, „BT”) este o societate pe acțiuni înregistrată în România. Banca și-a început activitatea ca societate bancară în 1993, fiind autorizată de către Banca Națională a României („BNR”, „Banca Centrală”) să desfășoare activități în domeniul bancar. Banca și-a demarat activitatea în 1994 și serviciile desfășurate de aceasta se referă la activități bancare pentru persoane juridice și persoane fizice.

Grupul Banca Transilvania („Grupul”) cuprinde Societatea-mamă, și filialele acesteia cu sediul în România și în Republica Moldova. Situațiile financiare individuale și consolidate la data de 31 decembrie 2017 cuprind Societatea mamă și subsidiarele sale (denumite în continuare „Grupul”).

Grupul are următoarele domenii de activitate: bancar, care este desfășurat de către Bancă, leasing și credite de consum, care sunt desfășurate în special de BT Leasing Transilvania IFN S.A., BT Operațional Leasing S.A., BT Direct IFN S.A, BT Microfinanțare IFN S.A. și BT Leasing MD S.R.L., managementul activelor, care este desfășurată de BT Asset Management S.A.I. S.A. De asemenea, Banca deține controlul în 2 fonduri de investiții pe care le și consolidează.

Banca își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în municipiul Cluj-Napoca, 54 de sucursale, 413 agenții, 19 puncte de lucru, 7 divizii de medici, 2 agenții private banking în România și Italia și un centru regional situat în București (2016: 54 de sucursale, 447 agenții, 33 puncte de lucru, 7 divizii de medici, 2 agenții private banking în România și Italia și un centru regional situat în București).

În anul 2013 Banca a deschis o sucursală în Italia, care din punct de vedere operațional și-a început activitatea în anul 2014.

Numărul angajaților activi ai Grupului la 31 decembrie 2017 era de 7.513 angajați (2016: 7.522 angajați).

Numărul angajaților activi ai Băncii la 31 decembrie 2017 era de 7.007 angajați (2016: 7.014 angajați).

Sediul social al Băncii este Str. George Barițiu nr. 8, Cluj-Napoca, România.

Structura acționariatului Băncii este următoarea:

	2017	2016
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („BERD”)	8,60%	8,60%
Persoane fizice române	19,75%	16,97%
Societăți comerciale românești	30,97%	29,32%
Persoane fizice străine	1,80%	1,82%
Societăți comerciale străine	38,88%	43,29%
Total	100%	100%

Acțiunile Băncii sunt listate la Bursa de Valori București și sunt tranzacționate sub simbolul TLV.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (continuare)

Filialele Grupului sunt formate din următoarele entități:

Filiala	Domeniu de activitate	2017	2016
BT Capital Partners S.A.	investiții	99,59%	99,59%
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	leasing	100,00%	100,00%
BT Investments S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
BT Direct IFN S.A.	credite de consum	100,00%	100,00%
BT Building S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
BT Asset Management SAI. S.A.	managementul activelor	80,00%	80,00%
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Compania de Factoring S.R.L.	factoring	-	100,00%
BT Operațional Leasing S.A.	leasing	94,73%	94,73%
BT Leasing MD S.R.L.	leasing	100,00%	100,00%
BT Microfinanțare IFN S.A.	credite de consum	100,00%	100,00%
BT Transilvania Imagistică S.A.	alte activități referitoare la sănătatea umană	96,64%	89,71%
Improvement Credit Collection S.R.L.	activități ale agențiilor de colectare și ale birourilor de raportare a creditului	100,00%	100,00%
Sinteza S.A.	fabricare alte produse chimice organice de bază	50,15%	46,98%
Chimprod S.R.L.	fabricarea produselor farmaceutice de bază	50,03%	46,87%

La 31 decembrie 2017 Grupul controlează dar nu consolidează societatea S.C. Timesafe S.R.L., o entitate cu domeniul de activitate – „activități de servicii în tehnologia informației”. Grupul nu a consolidat această societate pe motivul imaterialității totalului activelor sale (31 decembrie 2017: 558 mii lei), a capitalurilor proprii (31 decembrie 2017: 80 mii lei) și a pierderii (31 decembrie 2017: - 418 mii lei) în totalul activelor, capitalurilor proprii și profitului Grupului.

BT Leasing Transilvania IFN S.A.

BT Leasing Transilvania IFN S.A. își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, 1 agenție și 20 puncte de vânzare (2016: 1 agenție și 24 puncte de vânzare) în întreaga țară. Societatea oferă în leasing o gamă variată de autovehicule, echipamente de producție și alte echipamente.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2017 era de 115 angajați (2016: 105 angajați). Sediul social al BT Leasing Transilvania IFN S.A. este situat pe str. Constantin Brâncuși nr 74-76, et. 1 Cluj-Napoca, România.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (continuare)

BT Asset Management SAI S.A.

BT Asset Management SAI S.A. este o societate de administrare de investiții, membră a Grupului Financiar Banca Transilvania, autorizată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (actualmente Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare și „ASF”) prin decizia nr. 903/29.03.2005, număr de înregistrare în Registrul Public ASF PJR05SAIR/120016 din 29.03.2005.

BT Asset Management SAI S.A. administrează atât fonduri deschise de investiții, cât și fonduri închise de investiții. La 31 decembrie 2017 BT Asset Management SAI S.A. administrează 11 fonduri de investiții dintre care: 9 fonduri deschise de investiții și 2 fonduri închise de investiții, având peste 54.000 de investitori și active în administrare de peste 4,062 miliarde lei.

BT Asset Management SAI S.A. oferă o gamă completă de produse de investiții, începând cu fondurile de venit fix, fonduri diversificate, fonduri de tip index, până la fondurile de acțiuni. Accesul la piața de capital este asigurat clienților prin investiții atât în România, cât și în statele membre ale UE (în special Austria), plasamentele putând fi făcute atât în lei, cât și în euro.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2017 era de 27 angajați (2016: 25 angajați). Societatea are sediul social în Municipiul Cluj-Napoca, str. Emil Racoviță, nr. 22, etaj 1 + mansardă, jud. Cluj.

BT Capital Partners S.A.

La începutul anului 2016, BT Securities S.A., compania de brokeraj a Grupului Financiar al Băncii Transilvania, a devenit BT Capital Partners S.A., ca rezultat al preluării activității de investment banking a Capital Partners, cea mai importantă firmă românească independentă de consultanță în domeniul M&A și Corporate Finance, devenind astfel și membru exclusiv în România al M&A Internațional, una dintre cele mai mari alianțe la nivel global a firmelor independente din domeniul fuziunilor și achizițiilor.

În noua sa formulă, BT Capital Partners S.A. oferă asistență pentru atragerea de finanțare prin intermediul pieței de capital, servicii de brokeraj, consultanță pentru fuziuni și achiziții, atragerea și structurarea de finanțări complexe, cercetare de piață și consultanță strategică.

La 31 decembrie 2017 Societatea avea 57 angajați activi (2016: 65 angajați). Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncuși nr. 74-76, parter, jud. Cluj, România, și prin 11 puncte de lucru.

BT Direct IFN S.A.

BT Direct IFN S.A. are ca obiect de activitate finanțarea clienților persoane fizice, ce doresc satisfacerea nevoilor curente prin intermediul creditelor de consum.

În anul 2017 BT Direct IFN S.A. a semnat contracte de credit (credite de consum legate și credite de nevoi personale) în valoare totală creditată de 94 milioane lei, soldul acestor credite la sfârșitul anului 2017 fiind de 162 milioane lei, cu 10% mai mult față de anul 2016.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2017 era de 44 angajați activi (2016: 41 angajați activi). Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncuși nr. 74-76, etaj 3.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (*continuare*)

BT Microfinanțare IFN S.A.

BT Microfinanțare IFN S.A. este o instituție financiară nebancaară, fondată în anul 2016, având ca obiect de activitate finanțarea afacerilor mici. Societatea are sediul social localizat în București, Șos. București – Ploiești nr. 43.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2017 era de 127 angajați activi (2016: 71 angajați activi). În anul 2017 aproximativ 3.500 de micro-întreprinderi au primit finanțări de la BT Microfinanțare IFN S.A. (credite pentru susținerea și dezvoltarea activității de zi cu zi, achiziționarea de marfă, plata furnizorilor, investiții în puncte de lucru și/sau deschiderea unora noi, achiziția de mașini/utilaje etc.), soldul acestor credite la sfârșitul anului 2017 fiind de 159,8 milioane lei (2016: 7,2 milioane lei).

2. Bazele prezentării

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare individuale și consolidate ale Grupului și Băncii au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană („IFRS”), în vigoare la data de raportare anuală a Grupului și Băncii, 31 decembrie 2017. Situațiile financiare individuale și consolidate ale Grupului și Băncii la data de 31 decembrie 2017 nu mai pot fi modificate după aprobarea lor de către Consiliul de Administrație al Băncii.

La 31 decembrie 2017, următoarele entități aplicau ca bază a contabilității Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”): Banca Transilvania S.A. (începând cu 1 ianuarie 2012), BT Asset Management SAI S.A. și BT Capital Partners S.A. (începând cu 1 ianuarie 2016). Toate celelalte entități din Grup aplică prevederile Standardelor de Raportare Statutare în conformitate cu legislația în vigoare la data raportării.

Diferențe între situațiile financiare IFRS și situațiile financiare statutare ale filialelor

Filialele, cu excepția celor menționate anterior, își mențin evidențele contabile în conformitate cu legislația contabilă din România și Republica Moldova. Aceste evidențe contabile ale filialelor Băncii sunt denumite în continuare conturi statutare.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare consolidate, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

Modificările cele mai importante aduse situațiilor financiare statutare ale filialelor pentru a le alinia Standardelor Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană sunt:

- gruparea mai multor elemente în categorii mai cuprinzătoare;
- ajustări la valori juste și deprecierea valorii instrumentelor financiare, în conformitate cu IAS 39 („Instrumente financiare – recunoaștere și evaluare”);
- constituirea de impozit amânat și
- prezentarea informațiilor necesare în conformitate cu IFRS.

b) Bazele evaluării

Situațiile financiare individuale și consolidate au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepția activelor financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit și pierdere, activelor financiare disponibile în vederea vânzării recunoscute la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global și reevaluarea imobilizărilor corporale și investițiilor imobiliare, cu excepția acelor pentru care valoarea justă nu poate fi stabilită în mod credibil.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

2. Bazele prezentării (continuare)

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea respectivă operează („moneda funcțională”). Entitățile din cadrul Grupului au moneda funcțională lei, euro („EUR”) și leu moldovenesc („MDL”). Situațiile financiare consolidate și individuale sunt prezentate în lei, rotunjite la mie.

d) Utilizarea estimărilor și judecăților semnificative

Pregătirea situațiilor financiare individuale și consolidate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor estimări și judecăți ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și judecățile asociate acestora se bazează pe date istorice și pe alți factori considerați a fi elocvenți în circumstanțele date, iar rezultatul acestor factori formează baza judecăților folosite în determinarea valorii contabile a activelor și pasivelor pentru care nu există alte surse de evaluare disponibile. Rezultatele efective pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și judecățile sunt revizuite în mod periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Informațiile legate de acele estimări folosite în aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine, sunt prezentate în Notele 4 și 5.

3. Metode și politici contabile semnificative

Metodele și politicile contabile semnificative au fost aplicate în mod consecvent de către Bancă și entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în aceste situații financiare consolidate și individuale.

a) Bazele consolidării

Informațiile financiare din situațiile financiare consolidate includ Societatea-mamă, împreună cu filialele sale consolidate.

Grupul a adoptat următoarele standarde IFRS modificate începând cu data de 1 ianuarie 2014:

- IFRS 10 „Situații financiare consolidate”;
- IAS 27 „Situații financiare individuale”;
- IFRS 12 „Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități”;
- IAS 28 (2011) „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”.

IFRS 10 „Situațiile financiare consolidate”

IFRS 10 înlocuiește porțiunea din IAS 27 Situațiile financiare consolidate și individuale care abordează contabilitatea pentru situațiile financiare consolidate. Acesta abordează, de asemenea, aspectele incluse în SIC-12 Consolidare – Entități cu scop special.

IFRS 10 stabilește un singur model de control care se aplică tuturor entităților, inclusiv entităților cu scop special. Modificările introduse de IFRS 10 cer conducerii să exercite raționamente semnificative pentru a determina care entități sunt controlate și trebuie, așadar, consolidate de o entitate-mamă, în comparație cu cerințele IAS 27.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

Conform IFRS 10, controlul este definit atunci când un investitor are: 1) putere asupra entității în care se investește; 2) expunere, sau drepturi, asupra unor câștiguri variabile din implicarea sa în entitatea în care se investește; și 3) capacitatea de a folosi puterea sa asupra entității în care se investește pentru a influența câștigurile. Lista filialelor Grupului este prezentată la Nota 1.

IAS 27 „Situațiile financiare individuale” (revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 10 și IFRS 12, prevederile rămase în IAS 27 sunt limitate la contabilitatea pentru filiale, entități controlate în comun și asociați, în cadrul situațiilor financiare individuale.

IFRS 12 „Prezentarea relațiilor cu alte entități”

IFRS 12 include toate informațiile de furnizat prevăzute anterior în IAS 27 cu privire la situațiile financiare consolidate, precum și toate celelalte informații de furnizat prevăzute anterior în IAS 31 și IAS 28. Informațiile se referă la investițiile unei entități în filiale, asocieri în participație, asociați și entități structurate. De asemenea, sunt prevăzute noi informații de furnizat.

IAS 28 „Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație” (revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 11 „Asocieri în participație” și IFRS 12 „Prezentarea de informații privind interesele în alte entități”, IAS 28 „Investiții în entitățile asociate” a fost redenumit IAS 28 „Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație” și descrie aplicarea metodei punerii în echivalență pentru investițiile în asocierile în participație, suplimentar față de investițiile în entitățile asociate.

(i) Filialele

Filialele Grupului sunt entitățile pe care Grupul le conduce atât în mod direct, cât și indirect. Conducerea unei entități este evidențiată de capacitatea grupului de a-și exercita puterea cu scopul de a influența orice profit variabil la care este expus Grupul prin implicarea sa în entitate.

În momentul în care Grupul se hotărăște să consolideze o entitate va evalua o serie de factori, și anume:

- scopul și obiectivul entității;
- activitățile relevante și modul în care acestea sunt determinate;
- dacă drepturile Grupului asigură abilitatea de a conduce activitățile relevante;
- dacă Grupul este expus sau are drepturi la profitul variabil;
- dacă Grupul are capacitatea de a-și utiliza puterea astfel încât să influențeze nivelul profitului.

În cazul în care drepturile de vot sunt relevante, se consideră că Grupul deține controlul în cazul în care are în posesie, direct sau indirect, mai mult de jumătate din drepturile de vot asupra unei entități, în afară de situația în care există dovezi conform cărora un alt investitor deține capacitatea de a controla activitățile relevante. Potențialele drepturi de vot considerate substanțiale sunt, de asemenea, luate în considerare când se stabilește conducerea entității.

De asemenea, Grupul controlează o entitate chiar dacă nu deține majoritatea puterii de vot, însă are abilitatea practică de a conduce activitățile relevante. Acest lucru poate avea loc în cazul în care mărimea și dispersia participațiilor acționarilor dau Grupului puterea de a conduce activitățile în care s-a investit.

Filialele sunt consolidate de la data la care puterea de conducere este transferată Grupului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(i) Filialele (*continuare*)

Grupul evaluează în mod continuu controlul asupra entităților în care a investit, cel puțin la fiecare dată de raportare trimestrială. Prin urmare, orice modificare a structurii care duce la o schimbare a unuiu sau a mai mulți factori de control determină o reevaluare. Acestea includ modificări ale drepturilor de decizie, modificări ale înțelegerilor contractuale, modificări la nivel financiar sau al structurii capitalului, precum și modificări care au avut loc în urma unui eveniment declanșat care a fost anticipat în documentarea inițială.

(ii) Interese care nu controlează

Grupul prezintă interesele care nu controlează în situația poziției financiare consolidate, în cadrul capitalurilor proprii, separat de capitalurile proprii ale proprietarilor societății-mamă. Interesele care nu controlează se măsoară direct proporțional cu procentul deținut în activul net al filialei. Orice modificare a procentului de deținere care nu are ca efect pierderea controlului se evidențiază ca o tranzacție de capitaluri proprii.

(iii) Pierderea controlului

Atunci când Grupul pierde controlul asupra unei filiale, activele (inclusiv orice fond comercial), datoriile precum și valoarea contabilă a oricăror interese care nu controlează sunt derecunoscute la data pierderii controlului. Orice câștig sau pierdere rezultată din pierderea controlului este recunoscut în contul de profit și pierdere.

La data la care se pierde controlul asupra unei filiale, Grupul: a) derecunoaște activele (inclusiv fondul comercial atribuibil) și pasivele filialei la valoarea lor contabilă, b) derecunoaște valoarea contabilă a oricăror interese necontrolate din fosta filială, c) recunoaște contrapartida primită la valoarea justă și orice repartizare a acțiunilor filialei, d) recunoaște orice investiție în fosta filială la valoarea justă și e) recunoaște orice diferență rezultată din elementele de mai sus ca un câștig sau o pierdere în contul de profit și pierdere. Orice sume recunoscute în perioadele anterioare în alte elemente ale rezultatului global în relație cu acea filială vor fi reclasificate în contul de profit și pierdere consolidat sau vor fi transferate direct în rezultatul reportat, dacă este impus de alte IFRS-uri.

(iv) Investiții în entități asociate

O entitate asociată este o entitate asupra căreia Grupul are o influență semnificativă în ceea ce privește luarea deciziilor de politică financiară și de exploatare, dar nu are interesul de a controla entitatea. Se consideră o influență semnificativă atunci când Grupul deține între 20% și 50% din drepturile de vot. Existența și efectul potențialelor drepturi de vot care sunt în prezent exercitabile sau convertibile sunt luate în considerare pentru a stabili dacă Grupul are o influență semnificativă. Printre ceilalți factori care sunt luați în considerare pentru a stabili dacă Grupul are o influență semnificativă se află reprezentarea în Consiliul de Administrație și tranzacțiile semnificative între companii. Existența acestor factori ar putea necesita aplicarea metodei contabile de punere în echivalență pentru o anumită investiție, chiar dacă investiția grupului este mai mică de 20% în acțiunile ce asigură dreptul de vot.

Investițiile în entitățile asociate sunt contabilizate prin metoda contabilă a punerii în echivalență. Cota parte a Grupului rezultată în urma asocierilor este ajustată astfel încât să fie conformă politicilor contabile ale Grupului și este înregistrată în situația consolidată a contului de profit și pierdere ca venit (pierdere) netă provenită din investiții contabilizate pe baza metodei punerii în echivalență. Cota parte a Grupului în profiturile și pierderile entităților asociate rezultate din vânzări între companii este eliminată la consolidare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

a) Bazele consolidării (continuare)

(iv) Investiții în entități asociate (continuare)

Dacă Grupul deținea anterior o participație în capitalurile proprii ale altei entități (de exemplu, disponibilă spre vânzare) și ulterior a obținut influență semnificativă, acea participație este reevaluată la valoarea justă, iar orice câștig sau pierdere este recunoscut în situația consolidată a contului de profit și pierdere. Orice sumă recunoscută anterior în alte elemente ale rezultatului global asociată participației în capitalurile proprii va fi reclasificată în situația consolidată a contului de profit și pierdere la data la care Grupul dobândește influență semnificativă, ca și când Grupul ar fi cedat participația deținută anterior.

În conformitate cu metoda contabilă a punerii în echivalență, investițiile Grupului în entități asociate și entități controlate în comun sunt inițial înregistrate la cost, incluzând orice costuri legate direct de tranzacțiile făcute cu entitățile asociate, ulterior fiind reevaluate (majorate sau diminuate) pentru a reflecta atât cota proporțională a Grupului după achiziție, cât și venitul net (sau pierderea) al entității asociate sau al entității controlate în comun și alte mișcări incluse direct în capitalul propriu al entității asociate sau al entității controlate în comun. Fondul comercial generat de achiziția unei entități asociate sau al unei entități controlate în comun este inclus în valoarea contabilă a investiției. Deoarece fondul comercial nu este raportat separat, nu este testat pentru depreciere. Mai degrabă, întreaga investiție contabilizată prin metoda punerii în echivalență este testată pentru depreciere la fiecare întocmire a bilanțului.

La data la care Grupul încetează să aibă o influență semnificativă asupra entității asociate sau asupra entității controlate în comun, Grupul va identifica un câștig sau o pierdere din cedarea investiției contabilizată prin metoda punerii în echivalență egală cu diferența dintre valoarea justă a oricărei investiții păstrate și veniturile încasate din vânzarea participației la entitatea asociată, și valoarea contabilă a investiției. Sumele recunoscute în perioadele anterioare în alte elemente ale rezultatului global în raport cu entitatea asociată sunt contabilizate dacă entitatea în care s-a făcut investiția ar ceda în mod direct activele sau pasivele aferente.

(v) Administrarea fondurilor de investiții

Grupul gestionează și administrează active investite în unități de fond în numele investitorilor. Situațiile financiare ale acestor entități nu sunt incluse în situațiile financiare consolidate, cu excepția situațiilor în care Grupul controlează entitatea prin deținerea autorității și a expunerii sau drepturilor asupra veniturilor variabile pe baza participării sale de peste 50% în unitățile fondului de investiții. În linie cu strategia Grupului de dezvoltare a fondurilor deschise de investiții și atragerea de noi investitori, în cazul fondurilor deschise de investiții administrate de BT Asset Management SAI S.A., Grupul elimină din perimetrul de consolidare aceste fonduri, dacă pe parcursul a două exerciții financiare se observă diluarea în timp a procentului de deținere în unitățile de fond, și scăderea acestora sub 40%.

În cazul fondurilor închise de investiții administrate de BT Asset Management SAI S.A., Grupul elimină din perimetrul de consolidare deținerile pentru care nu există o influență semnificativă de peste 20%.

În cazul în care Grupul deține unități de fond în fonduri deschise și închise de investiții, administrate de un SAI care nu face parte din perimetrul de consolidare, acestea nu sunt consolidate deoarece Grupul nu are puterea de decizie asupra activităților semnificative și nu are autoritate asupra acestor entități.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(vi) Tranzacțiile eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, ca și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului, sunt eliminate din totalitate în situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau controlate în comun sunt eliminate în limita procentului de participare a Grupului. Profiturile nerealizate rezultate în urma tranzacțiilor cu o entitate asociată sunt eliminate în contrapartidă cu investiția în societatea asociată. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

(vii) Entități care nu sunt consolidate

În cazul în care Grupul deține participații în filiale sau entități asociate, iar acestea din punct de vedere al totalului activelor și al elementelor extrabilanțiere sunt ne semnificative în valoarea totală a activelor și elementelor bilanțiere a Grupului, Societatea mamă poate să nu le includă în perimetrul de consolidare contabil.

(viii) Reflectarea fuziunilor legale prin absorbție în situațiile financiare

Grupul aplică prevederile IFRS 3 „Combinări de întreprinderi” pentru înregistrarea operațiunilor de fuziune prin absorbție în situațiile financiare individuale ale entității absorbante. Prin aplicarea acestei politici situațiile financiare individuale ale societății absorbante după fuziune sunt o continuare a situațiilor financiare consolidate întocmite începând cu data achiziției societății absorbite.

Contul de profit și pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global al entității absorbante include veniturile și cheltuielile înregistrate de entitatea absorbită la nivel individual, pentru perioada dintre data preluării controlului (sau sfârșitul ultimului exercițiu financiar) și data fuziunii legale efective.

În absența cerințelor specifice ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pentru fuziunile legale prin absorbție, Banca a optat să prezinte valoarea contabilă a activelor identificabile dobândite și a datoriilor asumate preluate, în situațiile financiare individuale la data fuziunii legale, după recunoașterea inițială a acestora la valoare justă la data obținerii controlului (7 aprilie 2015).

b) Tranzacții în monedă străină

(i) Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt înregistrate în lei la cursul oficial de schimb de la data decontării tranzacției. Diferențele de curs rezultate din încheierea acestor tranzacții exprimate în monedă străină sunt evidențiate în situația profitului sau pierderii la data tranzacțiilor folosind rata cursului de schimb de la această dată.

Activele și datoriile monetare înregistrate în devize la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare sunt exprimate în moneda funcțională la cursul din ziua respectivă. Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate la cost istoric în monedă străină sunt înregistrate în moneda funcțională la cursul de schimb de la data tranzacției. Activele și datoriile nemonetare denumite în monedă străină care sunt evaluate la valoarea justă sunt convertite în moneda funcțională la cursul din data la care a fost determinată valoarea justă.

Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

b) Tranzacții în monedă străină (continuare)

(ii) Conversia operațiunilor în monedă străină

Rezultatele și poziția financiară a operațiunilor derulate într-o monedă diferită de moneda funcțională și moneda de prezentare a Grupului, sunt transformate în această monedă funcțională după cum urmează:

- activele și datoriile, atât monetare cât și nemonetare, ale acestei entități au fost transformate la cursul de închidere la data situației consolidate și individuale a poziției financiare;
- elementele de venituri și cheltuieli ale acestor operațiuni au fost transformate la cursul mediu de schimb al perioadei, ca o estimare pentru cursurile de schimb aferente datelor tranzacțiilor; și
- toate diferențele rezultate au fost clasificate ca și alte elemente ale rezultatului global până la momentul cedării investiției.

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

Moneda	31 decembrie 2017	31 decembrie 2016	Variație %
Euro („EUR”)	1: LEU 4,6597	1: LEU 4,5411	2,61%
Dolar American („USD”)	1: LEU 3,8915	1: LEU 4,3033	-9,57%

c) Metoda contabilă pentru efectele hiperinflației

Conform IAS 29 și IAS 21, situațiile financiare ale unei întreprinderi a cărei monedă funcțională este moneda unei economii hiperinflaționiste ar trebui prezentate în termenii puterii de cumpărare curente a monedei la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare, adică elementele nemonetare sunt retratate prin aplicarea indicelui general al prețurilor de la data achiziției sau contribuției. IAS 29 stipulează că o economie este considerată hiperinflaționistă dacă, printre alți factori, indicele cumulat al inflației depășește 100% pe parcursul unei perioade de trei ani. Scăderea continuă a ratei inflației și alți factori legați de caracteristicile mediului economic din România indică faptul că economia a cărei monedă funcțională a fost adoptată de către Grup a încetat să mai fie hiperinflaționistă, cu efect asupra perioadelor financiare începând cu 1 ianuarie 2004. Așadar, prevederile IAS 29 nu au mai fost adoptate în întocmirea situațiilor financiare consolidate și individuale. Astfel, valorile exprimate în unitatea de măsură curentă la 31 decembrie 2003 sunt tratate ca bază pentru valorile contabile raportate în aceste situații financiare consolidate și individuale și nu reprezintă valori evaluate, cost de înlocuire, sau oricare altă măsurare a valorii curente a activelor sau a prețurilor la care tranzacțiile ar avea loc în acest moment.

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi aferente instrumentelor financiare sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la cost amortizat folosind metoda dobânzii efective. Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare și de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobânzi pe o perioadă relevantă de timp. Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă, la valoarea netă raportată a activului sau a datoriei financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi (*continuare*)

Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul și Banca estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu plăți în avans, opțiuni call și alte opțiuni similare), dar nu ține cont de pierderi viitoare din credit. Metoda de calcul include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale care sunt parte integrantă a dobânzii efective, costurile de tranzacționare și alte prime și discounturi.

Modificările de valoare justă a instrumentelor derivate deținute pentru acoperirea riscului și a altor active și datorii financiare ținute la valoare justă sunt prezentate în rezultatul net provenind din alte instrumente financiare ținute la valoare justă prin profit sau pierdere.

Odată ce un activ financiar sau un grup de active financiare a înregistrat o pierdere din depreciere, venitul din dobânzi este recunoscut ulterior, folosind rata dobânzii pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul măsurării pierderii din depreciere aplicate la valoarea contabilă netă a activului.

Revizuirile ulterioare în sens crescător a fluxurilor de numerar pentru credite și avansuri acordate clienților preluate în urma unei combinări de întreprinderi sunt prezentate ca parte a veniturilor din dobânzi.

Considerând sursa venitului care rezultă din revizuirea crescătoare a fluxurilor voluntare, Grupul și Banca au ajustat soldul costului amortizat al portofoliului de credite cu o sumă care este calculată prin actualizarea fluxurilor viitoare așteptate de numerar folosind rata inițială a dobânzii efective. Această ajustare este rezultatul unei modificări a estimării de către Grup și Bancă a sumelor care vor fi colectate în comparație cu estimarea inițială realizată la data evaluării și recunoașterii inițiale.

e) Venituri din speze și comisioane

Spezele și comisioanele rezultă din serviciile financiare oferite de Grup și Bancă: acordări de credite, comisioane din angajamente, comisioane din carduri, comisioanele din administrarea numerarului, servicii de brokeraj, consultanță și planificare financiară, servicii bancare de investiții și servicii de gestionare a activelor.

Veniturile și cheltuielile din comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul inițierii (atât venit cât și cheltuială) sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii. Comisioanele aferente angajării creditelor sunt amortizate împreună cu celelalte costuri directe și recunoscute ca ajustare a ratei de dobândă efectivă a creditului.

Alte venituri din comisioane provenite din serviciile financiare prestate de către Grup și Bancă, incluzând servicii de consultanță pe plan investițional, servicii de brokeraj și servicii de administrare a conturilor sunt recunoscute în rezultatul exercițiului în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli cu comisioane se referă în principal la comisioane de tranzacționare și servicii, care sunt recunoscute în momentul în care se efectuează serviciile.

f) Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate și diferențe de conversie valutară.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

g) Pierderea netă/Câștigul net din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării

Pierderea netă/Câștigul net din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării cuprinde câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării și câștigurile din cesionarea instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la cost. Câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la momentul vânzării acestora. Acestea reprezintă diferența între prețul obținut și costul amortizat al activelor financiare disponibile în vederea vânzării.

h) Venituri din dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la data la care este stabilit dreptul de a primi și este probabil ca aceste dividende să fie colectate. Dividendele sunt reflectate ca o componentă a altor venituri din exploatare. Dividendele sunt tratate ca distribuire de profit pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

În cazul anumitor filiale, singurul profit disponibil pentru distribuire este profitul anului înregistrat în conturile statutare, care diferă de profitul din aceste situații financiare consolidate și individuale întocmite în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană, datorită diferențelor dintre legislația contabilă românească și IFRS adoptate de Uniunea Europeană. În cazul Băncii, începând cu 1 ianuarie 2012, și a filialelor BT Asset Management SAI S.A. și BT Capital Partners S.A., începând cu 1 ianuarie 2016, acestea aplică standardele IFRS adoptate de Uniunea Europeană ca bază legală de raportare financiară.

i) Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare („FGDB”) conform legislației în vigoare (Legea 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor).

Instituțiile de credit din România sunt obligate să plătească o contribuție anuală către FGDB, în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolabilitate a instituției de credit, cât și o cotizație anuală aferentă Fondului de Rezoluție.

Grupul și Banca au aplicat prevederile IFRIC 21 „Taxe”, prin care această cotizație la FGDB corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral pe cheltuieli în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

j) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în rezultatul exercițiului pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Stimulentele de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuiala cu leasing operațional este recunoscută ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă. Chiriile contingente sunt înregistrate drept cheltuieli în perioada în care sunt suportate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

k) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în rezultatul exercițiului sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii.

Impozitul curent este impozitul de plătit pe profitul perioadei, determinat în baza procentelor aplicate la data situației consolidate și individuale a poziției financiare și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente. Ajustările care influențează baza fiscală a impozitului curent sunt: cheltuielile nedeductibile, veniturile neimpozabile, elementele similare cheltuielilor, respectiv veniturilor și alte deduceri fiscale.

Din categoria elementelor similare cheltuielilor fac parte filtrele prudențiale care reprezintă „diferențe pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza reglementărilor prudențiale al BNR, aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii, în limitele în care se deduc din fondurile proprii potrivit reglementărilor prudențiale aplicabile”. Din punct de vedere fiscal, filtrele prudențiale se deduc la calculul impozitului curent, iar reducerea sau anularea acestora se impozitează în ordinea înregistrării lor. În urma modificărilor legislative filtrele prudențiale se determină ca 20% din diferențele menționate la paragraful anterior. Banca nu are filtre prudențiale la 31 decembrie 2017.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare consolidate. Impozitul amânat nu se recunoaște pentru următoarele diferențe temporare impozabile: recunoașterea inițială a fondului comercial, recunoașterea inițială a activelor sau datoriilor provenite din tranzacții, care nu reprezintă combinații de întreprinderi și care la momentul realizării tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul fiscal și diferențe provenind din investiții în subsidiare, cu condiția ca momentul reluării diferenței temporare să fie controlat de Societatea mamă și acestea să nu fie reversate în viitorul apropiat.

Ca urmare a combinării de întreprinderi pot apărea diferențe temporare, astfel încât să fie recunoscute orice creanțe privind impozitul amânat rezultate sau orice datorii privind impozitul amânat ca active și datorii identificabile la data achiziției. Diferențele temporare apar atunci când bazele fiscale ale activelor identificabile dobândite și ale datoriilor asumate nu sunt afectate de combinarea de întreprinderi.

Conform legislației fiscale locale, pierderea fiscală înregistrată de societatea care își încetează existența ca efect al unei operațiuni de fuziune legală prin absorbție poate fi preluată și recuperată de către entitatea care preia patrimoniul societății absorbite. Pierderea fiscală anuală realizată începând cu anul 2009, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi.

Pentru reportarea pierderilor fiscale neutilizate, creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabil să se obțină profit impozabil în viitor după compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori și cu impozitul pe profit de recuperat. Creanța privind impozitul amânat este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2017 de 16% (31 decembrie 2016: 16%).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

1) Active și datorii financiare

(i) Clasificare

Grupul și Banca au clasificat activele și datoriile financiare în următoarele categorii:

Active și datorii financiare la valoare justă prin profit sau pierdere. Această categorie are două subcategorii: active financiare sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare și active financiare clasificate la valoare justă prin profit sau pierdere la momentul recunoașterii inițiale.

Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă a fost achiziționat în principal cu scopul de a se vinde sau dacă a fost desemnat în această categorie de către conducerea entității.

În situația poziției financiare individuale și consolidate, linia denumită „Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere” include acțiuni listate deținute de Grup și Bancă.

Instrumentele derivate sunt încadrate ca fiind deținute pentru tranzacționare dacă nu reprezintă un instrument clasificat ca instrument de acoperire și pentru care se poate dovedi eficacitatea pentru acoperirea împotriva riscului.

Creditele și avansurile sunt active financiare cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât cele pe care Grupul și Banca intenționează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind la valoare justă prin profit sau pierdere, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind disponibile în vederea vânzării sau cele pentru care deținătorul nu își poate recupera în mod substanțial toată investiția sa inițială, din alte motive decât deteriorarea creditului. Creditele și avansurile cuprind creditele și avansurile către bănci și clienți și investițiile de leasing.

Investițiile deținute până la scadență reprezintă acele active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Grupul și Banca au intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Activele financiare disponibile în vederea vânzării sunt acele active financiare care sunt desemnate ca disponibile în vederea vânzării sau care nu sunt clasificate drept credite și avansuri, investiții deținute până la scadență, sau active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. Activele financiare disponibile în vederea vânzării includ titluri de stat precum și alte obligațiuni ce pot fi revândute băncilor centrale, investiții în unități de fond și în acțiuni și alte titluri de valoare care nu sunt deținute pentru tranzacționare sau deținute până la scadență.

Activele financiare evaluate la cost sunt instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic, și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil. Banca a clasificat în această categorie participațiile în subsidiare și titlurile activității de portofoliu.

Politicile contabile ale Grupului și Băncii încadrează inițial activele și pasivele în anumite categorii în funcție de unele circumstanțe:

- În clasificarea activelor sau pasivelor financiare în „tranzacționabile”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să întrunească caracteristicile activelor și pasivelor tranzacționabile stabilite în politicile contabile la nota 3 (I);
- În clasificarea activelor în „deținute până la scadență”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să existe atât intenția, cât și posibilitatea de a deține aceste active până la scadență conform politicilor contabile.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

(i) Clasificare (continuare)

În cazul în care instrumentele astfel clasificate nu sunt ținute până la maturitate, exceptând condițiile specifice menționate în IAS 39, Grupul și Banca sunt obligate să reclasifice întreaga clasă ca și disponibilă pentru vânzare. Investițiile ar fi astfel evaluate la valoare justă și nu la cost amortizat. Dacă întreaga clasă de instrumente deținute până la maturitate ar fi compromisă, valoarea justă nu ar fi semnificativ diferită de valoarea contabilă.

(ii) Recunoaștere

Activele financiare și datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoare justă plus, costurile de tranzacționare direct atribuibile, în cazul activelor financiare și datoriilor financiare altele decât cele la valoare justă prin profit sau pierdere.

Grupul și Banca recunosc inițial activele financiare disponibile în vederea vânzării la data decontării, iar toate celelalte categorii de active și datorii financiare sunt recunoscute la data tranzacționării la care Grupul și Banca au devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

(iii) Derecunoaștere

Grupul și Banca derecunosc un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră sau atunci când Grupul și Banca au transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente acelui activ financiar într-o tranzacție în care au transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate. Orice drept în activele financiare transferate care este reținut de Grup și Bancă sau creat pentru Grup și Bancă este recunoscut ca un activ sau datorie separată.

La derecunoașterea unui activ financiar, diferența între valoarea contabilă a activului (sau valoarea contabilă alocată părții din activul transferat) și suma dintre (1) total încasări (inclusiv orice nou activ primit mai puțin orice datorie nouă asumată) și (2) orice beneficii sau pierderi care ar fi fost recunoscute în situația rezultatului global este recunoscută în rezultatul exercițiului.

Grupul și Banca derecunosc o datorie financiară atunci când obligațiile contractuale stabilite sunt anulate sau au expirat.

Grupul și Banca intră într-o tranzacție prin care transferă active recunoscute în situația consolidată a poziției financiare dar rețin, fie toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Dacă toate sau o mare parte a riscurilor și beneficiilor sunt reținute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situația consolidată și individuală a poziției financiare. Transferurile de active cu reținerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri și beneficii sunt, de exemplu, împrumuturi de titluri de valoare sau tranzacțiile de vânzare cu clauza de răscumpărare.

Atunci când activele sunt vândute către o terță parte cu o rată totală de rentabilitate swap pe activele transferate, tranzacția se contabilizează ca o tranzacție financiară securitizată, similară tranzacțiilor de vânzare cu clauza de răscumpărare. În cazul tranzacțiilor în care Grupul și Banca nici nu rețin, nici nu transferă substanțial riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaște dacă s-a pierdut controlul asupra lui.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

1) Active și datorii financiare (*continuare*)

(iii) *Derecunoaștere (continuare)*

Drepturile și obligațiile reținute în urma transferului sunt recunoscute separat ca active și datorii, după cum este cazul. În transferurile în care controlul asupra activului este reținut, Grupul și Banca recunosc în continuare activul în măsura în care rămân implicate, gradul de implicare fiind determinat de gradul în care sunt expuse la schimbarea de valoare a activului transferat.

(iv) *Compensări*

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și individuală a poziției financiare, doar atunci când există un drept legal de compensare și dacă există intenția decontării lor pe o bază netă sau dacă se intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan. În anul 2017 și 2016 nu a fost cazul de compensări.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă numai când sunt permise de standardele contabile sau ca profit și pierdere rezultate dintr-un grup de tranzacții similare, cum ar fi în activitatea de tranzacționare a Grupului și a Băncii.

(v) *Evaluarea la cost amortizat*

Costul amortizat al unui activ sau datorie financiară reprezintă valoarea la care activul sau datoria financiară este măsurată la recunoașterea inițială, mai puțin plățile de principal, plus sau minus amortizarea cumulată folosind metoda ratei efective a dobânzii pentru diferențele dintre valoarea recunoscută inițial și valoarea la data maturității, mai puțin reducerile din deprecierea activelor.

(vi) *Evaluarea la valoare justă*

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit ca urmare a vânzării unui activ sau prețul care ar fi plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții de pe piață la data evaluării, în principal, sau, în lipsa acesteia, pe piața cea mai avantajoasă la care Grupul și Banca au acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neexecutare a acesteia.

Atunci când există informații disponibile, Grupul și Banca măsoară valoarea justă a unui instrument utilizând prețul cotelat pe o piață activă pentru acest instrument. O piață este considerată activă în cazul în care tranzacțiile pentru un activ sau o datorie au loc cu o frecvență și un volum suficient pentru a furniza informații de stabilire a prețurilor pe o bază continuă.

În cazul în care nu există un preț cotelat pe o piață activă, atunci Grupul și Banca folosesc tehnici de evaluare ce maximizează utilizarea valorilor observabile relevante și minimizează utilizarea valorilor neobservabile.

Tehnica de evaluare aleasă încorporează toți factorii pe care participanții de pe piață i-ar lua în considerare în stabilirea prețului unei tranzacții.

Cea mai bună dovadă de valoare justă a unui instrument financiar la recunoașterea inițială este în mod normal prețul de tranzacționare - valoarea justă a unei contraprestații acordate sau primite. În cazul în care Grupul și Banca stabilesc că valoarea justă la recunoașterea inițială diferă față de prețul tranzacției, iar valoarea justă nu este evidențiată nici de un preț cotelat pe o piață activă pentru un activ sau o datorie identică, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează doar date de pe piețele observabile, atunci instrumentul financiar este evaluat inițial la valoarea justă, ajustată pentru a amâna diferența dintre valoarea justă la recunoașterea inițială și prețul tranzacției.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

(vi) Evaluarea la valoare justă (continuare)

Ulterior, această diferență este recunoscută în contul de profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viață a unui instrument, dar nu mai târziu decât atunci când evaluarea este susținută în întregime de valori de piață observabile sau când tranzacția este închisă.

Grupul și Banca recunosc transferurile dintre nivelurile ierarhice ale valorii juste la sfârșitul perioadei de raportare în care au loc schimbările.

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei

La data fiecărei situații consolidate și individuale a poziției financiare, Grupul și Banca analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia activele financiare care nu sunt ținute la valoare justă prin profit sau pierdere sunt depreciate.

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și apar pierderi din depreciere numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unuia sau mai multor evenimente apărute după recunoașterea inițială a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul sau evenimentele generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau asupra grupului de active financiare care poate fi estimat în mod credibil.

Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care să fi cauzat deprecierea să fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile așteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute.

Dacă există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea activelor financiare înregistrate la cost amortizat, atunci pierderea este măsurată ca diferență între valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând metoda ratei efective a dobânzii activului financiar la momentul inițial (rata efectivă a dobânzii calculată la momentul recunoașterii inițiale).

Dacă un activ financiar are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din amortizare este rata variabilă curentă a dobânzii specificată în contract. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată direct sau prin folosirea unui cont de provizion. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Dacă într-o perioadă următoare, un eveniment care a avut loc ulterior momentului recunoașterii deprecierei determină reducerea pierderii din depreciere, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin ajustarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Credite și avansuri acordate clienților și creanțe din contracte de leasing financiar

Grupul și Banca, în funcție de metodologia internă de evaluare a deprecierei, au inclus informații legate de următoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovadă obiectivă asupra deprecierei creditelor acordate clienților sau grupurilor de clienți și a creanțelor din contracte de leasing financiar.

- a) dificultăți financiare semnificative ale împrumutatului (locatarului), determinate în conformitate cu sistemul intern al Grupului și Băncii de evaluare a clienților;
- b) o încălcare a contractului, cum ar fi neplata sau întârzierea la plată a principalului sau dobânzii (individual sau în același grup de debitori);
- c) creditorul, din motive legale sau economice legate de situația financiară îndoielnică a împrumutatului sau locatarului, acordă acestuia anumite concesiuni pe care altfel nu le-ar fi acordat, cum ar fi o rescadențare a principalului și a dobânzilor de plată;

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei (continuare)

Credite și avansuri acordate clienților și creanțe din contracte de leasing financiar (continuare)

- d) există date indicative că împrumutatul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare financiară;
- e) existența unor informații credibile care să indice o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoașterii inițiale, deși scăderea nu poate fi identificată încă pentru fiecare activ financiar în parte, incluzând:
 - schimbări nefavorabile în comportamentul de plăți al debitorilor grupului, sau
 - condiții economice naționale sau locale care pot fi corelate cu pierderea/deprecierea activelor Grupului și Băncii.

Grupul și Banca evaluează dacă există indicii obiective de depreciere, așa după cum sunt prezentate mai sus, în mod individual pentru credite acordate clienților sau creanțe din contracte de leasing financiar care sunt individual semnificative, sau în mod individual sau colectiv pentru credite sau creanțe din contracte de leasing financiar care nu sunt individual semnificative.

În situația în care Grupul și Banca consideră că nu există indicii obiective de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie că acesta este semnificativ sau nu, acestea vor include creditele acordate clienților și creanțe din contracte de leasing financiar într-un grup cu caracteristici ale riscului de credit similare și testează în mod colectiv grupul pentru depreciere. Creditele și creanțele din contractele de leasing financiar acordate clienților care sunt evaluate în mod individual pentru depreciere și pentru care un provizion este sau continuă să fie recunoscut nu mai sunt incluse în grupurile cu caracteristici similare ale riscului de credit supuse evaluării colective.

Calculul valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar ale unui credit și a unei creanțe din contracte de leasing financiar garantate reflectă fluxurile care pot rezulta din recuperarea garanțiilor minus costurile legate de obținerea și vânzarea garanțiilor, fie că recuperarea este sau nu probabilă.

În scopul evaluării colective a deprecierei, creditele acordate clienților și creanțele din contractele de leasing financiar sunt grupate pe baza caracteristicilor similare ale riscului de credit care sunt indicative pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali (de exemplu, grupare pe linii separate de business, tip de credit, valută, maturitate, zile de restanțe, etc).

Conducerea consideră că aceste caracteristici alese sunt cea mai bună estimare a trăsăturilor relevante ale riscului de credit, relevant pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar pentru credite și creanțe din contracte de leasing financiar de acest tip, ca fiind relevante pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali.

Fluxurile viitoare de numerar aferente unui grup de credite și creanțe din contracte de leasing financiar care sunt evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza experienței pierderilor istorice pentru credite și creanțe din contracte de leasing financiar cu caracteristici de risc similare cu cele ale Grupului și a Băncii.

Pierderile istorice sunt ajustate în baza datelor curente observabile pentru a reflecta efectele condițiilor curente care nu au afectat perioada pe care se bazează calculul pierderilor istorice și pentru a înlătura efectele condițiilor existente în perioada istorică și care nu mai sunt valabile în prezent.

Grupul și Banca revizuiesc cu regularitate metodologia și premisele folosite pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce diferențele între pierderile estimate și cele reale.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

1) Active și datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei (continuare)

Active financiare disponibile în vederea vânzării

În cazul activelor financiare disponibile în vederea vânzării, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil în vederea vânzării a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global va fi reluată din alte elemente ale rezultatului global și recunoscută în rezultatul exercițiului, chiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global în rezultatul exercițiului va fi diferența dintre costul de achiziție (netă de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscută anterior în rezultatul exercițiului. Pierderile din deprecierea activelor recunoscute în rezultatul exercițiului aferente unor participații clasificate ca fiind disponibile în vederea vânzării, nu vor fi reluate în rezultatul exercițiului.

În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea justă a unui activ disponibil în vederea vânzării crește, iar această creștere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoașterii în rezultatul exercițiului a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reversată și suma trebuie recunoscută în rezultatul exercițiului.

Active financiare prezentate la cost

Dacă există indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participații nelistate care nu este prezentată la valoare justă deoarece valoarea justă nu poate fi măsurată în mod credibil, sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmează a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este măsurată ca diferență dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând rata de rentabilitate internă curentă a pieței pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt reluate în rezultatul exercițiului.

(viii) Desemnarea la valoare justă prin profit sau pierdere

Grupul și Banca prezintă activele și datoriile financiare la valoare justă prin profit sau pierdere atunci când:

- elimină sau reduc semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (“eroare contabilă”) care ar fi putut să apară din măsurarea activelor și datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor acestora pe principii diferite;
- sunt parte integrantă a unui grup de active financiare sau datorii financiare gestionate, evaluate și raportate conducerii în baza valorii juste conform documentației de management al riscului/strategia de investiții; sau
- sunt contracte hibride prin care o entitate poate prezenta întregul contract la valoare justă prin profit sau pierdere.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

m) Numerar și disponibilități la Banca Centrală

Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală includ: numerarul efectiv, conturile curente nerestricționate la BNR și alte active financiare foarte lichide cu scadențe inițiale mai mici de trei luni și care nu au un risc semnificativ de modificare a valorii juste.

Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală sunt înregistrate la cost amortizat în situația consolidată și individuală a poziției financiare.

n) Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt cele pe care Grupul și Banca le-au achiziționat sau pe care le dobândesc pentru scopul de a le vinde sau de a le răscumpăra într-un viitor apropiat, sau cele pe care le dețin ca parte a unui portofoliu care este administrat pentru a obține profit pe termen scurt sau pentru a menține o poziție pe termen scurt.

Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute inițial și măsurate ulterior la valoarea justă în situația consolidată și individuală a poziției financiare iar costurile de tranzacționare sunt înregistrate direct în rezultatul exercițiului. Toate schimbările de valoare justă sunt recunoscute ca parte din venitul net din tranzacționare în rezultatul exercițiului. Activele și datoriile deținute pentru tranzacționare pot fi reclasificate ulterior doar în circumstanțe rare.

o) Instrumente financiare derivate

(i) Instrumente financiare derivate deținute pentru managementul riscului

Instrumentele derivate deținute pentru scopuri de management al riscului includ active și datorii derivate care sunt clasificate ca active sau datorii deținute pentru tranzacționare. Instrumentele derivate deținute pentru managementul riscului sunt recunoscute la valoare justă în situația consolidată și individuală a poziției financiare.

Când un instrument financiar derivat nu este deținut pentru tranzacționare și nu este implicat într-o tranzacție de acoperire a riscului, toate schimbările în valoarea sa justă sunt imediat recunoscute în rezultatul exercițiului ca o componentă a venitului net din tranzacționare.

(ii) Instrumente financiare derivate încorporate

Instrumentele financiare derivate pot fi incluse în alt angajament contractual (un „contract gazdă”). Grupul și Banca consideră instrumentele derivate încorporate separat de contractul gazdă atunci când contractul gazdă nu se reflectă în rezultatul exercițiului și caracteristicile instrumentelor financiare derivate încorporate nu sunt precizate clar în acesta. Instrumentele derivate încorporate care sunt separate sunt înregistrate în funcție de clasificarea lor și prezentate în situația consolidată și individuală a poziției financiare împreună cu contractul gazdă.

p) Credite și avansuri și creanțe din contracte de leasing financiar

Creditele și avansurile sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă și pe care Grupul și Banca nu intenționează să le vândă imediat sau în perioada următoare.

Contractele de leasing în care Grupul este locator și prin care transferă locatarului toate riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt incluse în valoarea creditelor și avansurilor. Creditele de consum acordate clienților de filialele Băncii sunt, de asemenea, incluse în creanțe din contracte de leasing financiar.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

p) Credite și avansuri și creanțe din contracte de leasing financiar (continuare)

Creditele, avansurile și creanțe din contracte de leasing financiar sunt măsurate inițial la valoarea justă plus costurile directe și măsurate apoi la cost amortizat utilizând rata de dobândă efectivă așa cum este descris în nota 3 (d), mai puțin situațiile când Grupul și Banca doresc să păstreze creditele și avansurile la valoare justă prin profit sau pierdere așa cum este descris în nota 3 (l) (viii).

Creditele, avansurile și creanțele din contracte de leasing financiar sunt prezentate la valoarea netă după deducerea provizionului pentru depreciere. Acesta este înregistrat pe baza creditelor avansurilor și creanțelor din contracte de leasing financiar identificate ca fiind depreciate pe baza evaluării continue, pentru a aduce aceste active la valoarea lor recuperabilă.

q) Titluri de valoare

(i) Deținute până la scadență

Titlurile de valoare sunt măsurate inițial la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacției inițiale și ulterior înregistrate în funcție de clasificarea lor ca deținute până la scadență, la valoarea justă prin profit sau pierdere, disponibile în vederea vânzării sau credite și avansuri.

Titlurile de valoare deținute până la scadență sunt ținute la cost amortizat utilizând metoda dobânzii efective. Orice vânzare sau reclasificare semnificativă a acestor titluri fără a fi apropiată de scadența acestora ar conduce la reclasificarea tuturor investițiilor deținute până la scadență în titluri disponibile în vederea vânzării și ar împiedica Grupul și Banca în a clasifica titlurile ca deținute până la scadență în exercițiul financiar curent și în următorii doi ani.

Cu toate acestea, vânzările și reclasificările nu ar genera o reclasificare în oricare din următoarele situații: vânzările sau reclasificările sunt atât de apropiate de scadență încât modificările în rata dobânzii de piață nu ar fi avut un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar; vânzările sau reclasificările după ce Grupul și Banca au recuperat cea mai mare parte a principalului activului financiar; vânzările sau reclasificările atribuibile unor evenimente izolate și nerepetitive, care nu pot fi controlate de Grup și Bancă, astfel că nu puteau fi anticipate în mod rezonabil.

(ii) La valoare justă prin profit sau pierdere

Grupul și Banca păstrează unele titluri la valoare justă, cu recunoașterea imediată a modificărilor în valoarea justă în profit sau pierdere așa cum apare stipulat în politicile contabile la nota 3 (n).

(iii) Disponibile în vederea vânzării

Titlurile de valoare precum certificate de trezorerie emise de Guvernul României sunt clasificate ca active financiare disponibile în vederea vânzării.

Grupul și Banca au apreciat că prețurile efective de tranzacționare s-ar situa în intervalul dintre cotațiile BID-ASK informative obținute, care constituie mai degrabă un interval în cadrul căruia Grupul și Banca ar fi putut negocia în mod realist cotațiile pentru fiecare serie și volum din portofoliul său de titluri, de aceea a calculat și utilizat în estimare un preț mediu pentru fiecare serie în parte. Alte titluri de valoare precum investițiile în unități de fond sunt clasificate ca active financiare disponibile în vederea vânzării și sunt recunoscute la valoarea lor justă.

Alte participații în societăți listate sau nelistate sunt clasificate ca active financiare disponibile în vederea vânzării și sunt înregistrate la valoarea lor justă. În cazul în care valoarea lor justă nu poate fi stabilită în mod credibil, participațiile sunt înregistrate la cost retratat mai puțin provizionul pentru deprecierea valorii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

q) Titluri de valoare (continuare)

(iii) Disponibile în vederea vânzării (continuare)

Venitul din dobândă este recunoscut în rezultatul exercițiului folosind rata de dobândă efectivă. Dividendele sunt recunoscute prin rezultatul exercițiului atunci când Grupul și Banca devin îndreptățite să primească dividende. Pierderile sau câștigurile din diferențele de curs valutar corespunzătoare titlurilor de valoare disponibile în vederea vânzării sunt recunoscute în rezultatul exercițiului.

Alte modificări ale valorii juste sunt recunoscute direct în alte elemente ale rezultatului global până când investiția este vândută sau depreciată și soldul valorii juste din alte elemente ale rezultatului global este reciclat în rezultatul exercițiului.

(iv) Credite și avansuri

Titlurile de valoare precum obligațiunile corporative sunt clasificate ca și credite și avansuri și sunt ținute la cost amortizat utilizând metoda ratei de dobândă efectivă.

r) Imobilizări corporale

(i) Recunoaștere și evaluare

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată.

Măsurarea la recunoașterea inițială

Costul unei imobilizări este format din:

- a) prețul său de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și starea necesare pentru ca acesta să poată funcționa în modul dorit de conducere.

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Costurile elementelor de imobilizări corporale în curs sunt capitalizate dacă acestea îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări corporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil și au ca rezultat îmbunătățirea parametrilor tehnici pentru a asigura continuarea exploatării activelor la parametrii normali. Nu se recunosc ca și active costurile de întreținere și reparații curente. Imobilizările corporale în curs sunt recunoscute în imobilizări corporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

La fiecare dată de întocmire a situației poziției financiare, valoarea contabilă a activelor este supusă analizei în cadrul procesului de reevaluare. În cazul bunurilor reevaluate, dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată, creșterea va fi recunoscută în alte elemente ale rezultatului global. În cazul în care valoarea contabilă este diminuată, această diminuare va fi recunoscută în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care această diminuare se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global în măsura în care surplusul din reevaluare prezintă sold creditor pentru activul analizat.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

r) Imobilizări corporale (continuare)

(i) Recunoaștere și evaluare (continuare)

În momentul în care imobilizările corporale sunt reevaluate, valoarea contabilă a acestora este ajustată pentru a reflecta valoarea justă. La data reevaluării, valoarea contabilă brută este ajustată în același mod cu valoarea contabilă reevaluată a imobilizărilor respective. Amortizarea cumulată la data reevaluării este ajustată pentru a reflecta diferența între valoarea brută contabilă și valoarea contabilă a activului după considerarea ajustărilor cumulate de depreciere.

Rezerva din reevaluare pentru imobilizări corporale inclusă în capitalurile proprii este transferată direct în rezultatul reportat atunci când surplusul din reevaluare este realizat prin casarea sau cedarea activului.

Contractele de leasing în care Grupul și Banca își asumă într-o măsură semnificativă toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing financiar. Imobilizările corporale dobândite prin leasing financiar sunt recunoscute la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea actualizată a plăților minime de leasing de la începerea leasingului, mai puțin amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

(ii) Costurile ulterioare

Grupul și Banca recunosc în valoarea contabilă a unei imobilizări corporale costul de înlocuire a acesteia când acest cost este suportat sau dacă este probabil ca beneficiile economice incluse în acea imobilizare se vor transfera Grupului și Băncii și costul acestei imobilizări poate fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte costuri sunt recunoscute ca o cheltuială în rezultatul exercițiului în momentul efectuării lor.

(iii) Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe perioada duratei de viață estimate pentru fiecare element din categoria imobilizărilor corporale. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada mai mică între durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață estimate pe categorii sunt următoarele:

Clădiri	50 ani
Amenajări clădiri închiriate (medie)	6 ani
Calculatoare	4 ani
Echipamente	2 – 24 ani
Mobilier	3 – 20 ani
Vehicule	4 – 5 ani

Amenajările clădirilor închiriate sunt amortizate pe perioada contractului de închiriere și variază între 1 și 50 de ani. Metodele de amortizare, duratele de viață și valorile reziduale sunt revizuite la data raportării.

s) Investiții imobiliare

Investițiile imobiliare sunt proprietăți imobiliare (terenuri, clădiri sau părți ale unei clădiri) deținute de către Grup și Bancă în scopul de a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau pentru ambele, și nu pentru:

- a fi utilizate pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii în scopuri administrative; sau
- a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

s) Investiții imobiliare (continuare)

Anumite proprietăți includ o parte care este deținută pentru a fi închiriată sau cu scopul creșterii valorii și o altă parte care este deținută în scopul producerii de bunuri, prestări servicii sau scopuri administrative.

(i) Recunoaștere și evaluare

O investiție imobiliară este recunoscută ca activ dacă și numai dacă:

- este probabil ca beneficiile economice viitoare asociate investiției să le revină Grupului și Băncii;
- costul activului poate fi evaluat în mod fiabil.

O investiție imobiliară este evaluată inițial la cost, inclusiv costurile de tranzacționare incluse în evaluarea inițială. Costul unei investiții imobiliare achiziționate include prețul său de cumpărare și orice cheltuieli direct atribuibile (de exemplu onorariile profesionale pentru prestarea serviciilor juridice, taxele de transfer ale proprietăților și alte costuri de tranzacționare).

(ii) Derecunoașterea

Politica contabilă a Grupului și Băncii privind evaluarea ulterioară a investițiilor imobiliare este cea pe baza modelului valorii juste. Această politică este aplicată în mod uniform tuturor investițiilor imobiliare din Grup și Bancă.

Câștigurile sau pierderile rezultate în urma modificării valorii juste a investițiilor imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere al perioadei în care acestea se produc.

Valoarea justă a investițiilor imobiliare reflectă condițiile de piață la data raportării.

(iii) Transferuri

Transferurile la sau de la investiții imobiliare sunt făcute atunci și numai atunci când există o modificare în utilizarea respectivului activ. Pentru transferul unei investiții imobiliare evaluate la valoarea justă la imobilizări corporale, costul implicit al activului în scopul contabilizării sale ulterioare va fi valoarea justă la data modificării utilizării.

Valoarea contabilă a unei investiții este recunoscută la cedare sau când investiția este definitiv retrasă din folosință și nu se mai preconizează apariția de beneficii viitoare din cedarea ei.

Câștigurile sau pierderile care rezultă din casarea sau vânzarea unei investiții imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la data casării sau vânzării.

t) Imobilizări necorporale

Imobilizările necorporale la recunoașterea inițială sunt înregistrate la cost. După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt evidențiate la valoarea reevaluată, ca fiind valoarea sa justă la data reevaluării minus orice amortizare sau ajustare de depreciere cumulată ulterioară. Reevaluarea imobilizărilor necorporale se face, în conformitate cu reglementările emise în acest scop.

Costurile elementelor de imobilizări necorporale în curs sunt capitalizate dacă îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări necorporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil, îmbunătățesc performanțele viitoare și sunt identificate distinct în cadrul activității economice. Cheltuielile de mentenanță și suport tehnic sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate. Imobilizările necorporale în curs sunt recunoscute în imobilizări necorporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

t) Imobilizări necorporale (continuare)

(i) Fondul comercial și fondul comercial negativ

Fondul comercial și fondul comercial negativ apar la achiziționarea unei filiale prin combinare de întreprinderi. Fondul comercial reprezintă diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă netă a activelor identificabile, datoriiilor și datoriiilor contingente achiziționate.

Evaluare ulterioară

Fondul comercial este evaluat la cost mai puțin pierderile acumulate din depreciere. Fondul comercial negativ este recunoscut imediat în rezultatul exercițiului după identificarea activelor, datoriiilor și a obligațiilor contingente și măsurarea costului de achiziție.

(ii) Aplicații informatice

Costurile aferente dezvoltării sau menținerii unei aplicații informatice sunt recunoscute ca o cheltuială când sunt efectuate.

Costurile care sunt direct atribuite producției unor aplicații informatice identificabile și unice aflate sub controlul Grupului și Băncii și pentru care este probabil că vor genera beneficii economice peste costurile de producție pe o perioadă mai mare de un an sunt recunoscute ca imobilizări necorporale.

Cheltuielile ulterioare cu dezvoltarea aplicațiilor informatice sunt capitalizate numai în măsura în care aceste cheltuieli au drept rezultat îmbunătățirea performanțelor viitoare ale imobilizărilor respective, dincolo de specificațiile și duratele de viață inițiale. Toate celelalte cheltuieli sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate.

Amortizarea este înregistrată în rezultatul exercițiului în mod liniar pe durata estimată de viață a imobilizărilor necorporale. Duratele de viață utile estimate pentru imobilizări necorporale sunt revizuite la data raportării și sunt cuprinse între 1 an și 5 ani. Durata de viață utilă a unei imobilizări necorporale care decurge din drepturi legale contractuale nu trebuie să depășească perioada drepturilor contractuale, dar poate fi mai scurtă în funcție de perioada în care entitatea preconizează că va folosi activul.

Imobilizările necorporale în curs nu se amortizează până în momentul punerii în funcțiune.

u) Active imobilizate deținute pentru vânzare

Un activ este clasificat ca activ imobilizat deținut pentru vânzare dacă sunt îndeplinite următoarele criterii: valoarea activului va fi recuperată prin vânzare și nu prin utilizarea continuă, activul trebuie să fie disponibil în vederea vânzării imediate, iar vânzarea lui trebuie să fie probabilă. Probabilitatea vânzării este justificată prin existența unui plan de vânzare la nivelul conducerii Grupului și a Băncii și implicarea activă a Grupului și a Băncii în identificarea unui cumpărător.

Dacă activul este reclasificat din categoria imobilizărilor corporale deținute conform IAS 16, atunci perioada între data reclasificării și data vânzării nu ar trebui să depășească 12 luni, iar evaluarea activului clasificat ca fiind deținut în vederea vânzării va fi efectuată la cea mai mică valoare dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile generate de vânzare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

v) Leasing financiar - locatar

Contractele de leasing în care Grupul își asumă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății au fost clasificate drept leasing financiar. După recunoașterea inițială, plățile de leasing sunt recunoscute la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea actuală a plăților minime de leasing. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluși activ.

Celelalte contracte de leasing sunt leasinguri operaționale, iar bunurile care reprezintă obiectul contractului de leasing nu sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare.

w) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau unitatea sa generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă. O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderea din depreciere recunoscută pentru unități generatoare de numerar este alocată pentru a reduce valoarea contabilă a oricărui fond comercial alocat unității generatoare de numerar (grupului de unități) și apoi, oricărui alte active ale unității pe baza ponderii valorii contabile.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea aceluși activ sau unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

O pierdere din depreciere aferentă altor active nefinanciare este evaluată la fiecare dată de raportare pentru indicatori ca pierdere ce a fost diminuată sau nu mai există. În cazul altor active nefinanciare, altele decât fondul comercial, pierderile generate de deprecierea valorii sunt reversate dacă a existat o modificare în estimările utilizate în determinarea valorii recuperabile. O pierdere din deprecierea valorii activelor este reversată numai în situația în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netă de amortizare sau depreciere, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

x) Depozite ale clienților

Depozitele clienților sunt recunoscute inițial la valoarea justă, inclusiv costurile aferente tranzacției și măsurate ulterior la cost amortizat, folosind metoda ratei efective de dobândă.

y) Obligațiuni emise, împrumuturi de la bănci și instituții financiare

Împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare și obligațiunile emise sunt recunoscute inițial la valoare justă ca fiind încasările din aceste instrumente (valoarea justă a considerației primite) nete de costurile aferente tranzacției. Obligațiunile emise și împrumuturile de la alte bănci și alte instituții financiare sunt ulterior înregistrate la cost amortizat. Grupul și Banca clasifică aceste instrumente ca datorii financiare sau capitaluri proprii în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului respectiv. Obligațiunile neajunse la scadență sau la data lichidării vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni, conform prospectului de emisiune.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

y) Obligațiuni emise, împrumuturi de la bănci și instituții financiare (*continuare*)

Conversia se efectuează la un preț pe acțiune care se stabilește la data de fixare a prețului sau la data lichidării, egal cu media dintre prețul zilnic maxim și minim al acțiunilor pe piața regular, ponderată cu volumul zilnic tranzacționat pe piața regular pe parcursul celor 90 de zile în care acțiunile au fost tranzacționate de Bursa de Valori București, imediat anterioare datei de fixare a prețului sau datei lichidării. Primele de capital se obțin ca diferență între valoarea obligațiunilor convertite și valoarea acțiunilor emise.

z) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată și individuală a poziției financiare atunci când pentru Grup și Bancă apare o obligație legată de un eveniment trecut și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație și se poate face o estimare rezonabilă a valorii obligației. Pentru determinarea provizionului fluxurile viitoare de numerar, sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare, care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective.

Provizioanele pentru acoperirea riscului de transformare în credit a angajamentelor din afara bilanțului se constituie la momentul la care se înregistrează de către Bancă, în afara bilanțului, un angajament ferm cu risc de transformare în credit. În baza de calcul pentru aceste provizioane intră expunerea din angajamente de tipul acreditivelor, scrisori de garanție bancară, partea neutilizată la creditele acordate de Bancă și angajamentele din factoring. Calculul are la bază estimarea probabilității de transformare în credit, a probabilității de nerambursare și a pierderii în caz de nerambursare.

aa) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care Grupul și Banca își asumă un angajament de a efectua plăți specifice către deținătorul garanției financiare pentru a compensa pierderea pe care deținătorul o suferă în cazul în care un debitor specific nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii unui instrument de datorie. Datoria aferentă garanțiilor financiare este recunoscută inițial la valoarea justă, și aceasta este amortizată pe durata de viață a garanției financiare. Datoria aferentă garanțiilor financiare este măsurată ulterior la valoarea cea mai mare dintre suma amortizată și valoarea actualizată a plăților (atunci când plata a devenit probabilă).

ab) Beneficiile angajaților

(i) Beneficii pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, indemnizații și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsură ce serviciile sunt prestate.

(ii) Planuri de contribuții determinate

Banca și filialele sale efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român, asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Băncii și ai filialelor sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în rezultatul exercițiului perioadei, atunci când sunt efectuate. Banca și filialele sale nu au alte obligații suplimentare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ab) Beneficiile angajaților (*continuare*)

(iii) Alte beneficii

Banca și filialele sunt angajate într-un plan de pensii facultative pilonul III, în limita unui plafon stabilit, pentru angajații eligibili la data plății, potrivit legislației românești în vigoare. Banca și filialele au obligația, în baza contractului colectiv de muncă, de a plăti o sumă de trei salarii lunare brute, angajaților în momentul pensionării. Datoria aferentă acestui plan de beneficii este calculată actuarial ținând cont de salariul estimat la data pensionării și de numărul anilor de activitate al fiecărui salariat în parte. Banca și filialele sale nu au obligația de a presta servicii ulterioare foștilor sau actualilor salariați.

Remunerația fixă și variabilă poate fi acordată și prin intermediul unui acord de tip stock option plan, în acțiuni. Componenta variabilă a remunerației totale reprezintă remunerația ce poate fi acordată de Bancă suplimentar remunerației fixe, condiționat de îndeplinirea anumitor indicatori de performanță. Remunerația variabilă poate fi acordată fie cash, fie în acțiuni TLV. În cazul personalului identificat, la stabilirea părții variabile a remunerației anuale, se are în vedere limitarea asumării excesive a riscurilor. O parte substanțială și care reprezintă, în toate cazurile, cel puțin 40% din componenta variabilă a remunerației totale, este amânată pe o perioadă de 3 ani și este corelată în mod adecvat cu natura activității, riscurile acesteia și activitățile personalului în cauză.

În baza mandatului acordat prin hotărâri ale acționarilor, Consiliul de Administrație al Băncii hotărăște în privința numărului de acțiuni incluse în programul de fidelizare a angajaților. Valoarea justă la data intrării în drepturi a acțiunilor către angajați ca primă este recunoscută în categoria cheltuielilor cu personalul, concomitent cu o creștere în capitaluri, pentru perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat asupra primelor.

Cheltuiala recunoscută este ajustată pentru a reflecta valoarea recompenselor pentru care se așteaptă ca serviciile aferente și condițiile de exercitare care nu sunt legate de piață să fie îndeplinite, astfel încât valoarea care este în cele din urmă recunoscută ca o cheltuială să se bazeze pe recompensarea efectivă a serviciilor și condițiilor de performanță care nu sunt legate de piață la data exercitării.

ac) Raportarea pe segmente

Un segment operațional este o componentă a Grupului și Băncii:

- Care se angajează în activitatea de afaceri de la care poate câștiga venituri și realiza cheltuieli (inclusiv poate suporta venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale aceleiași entități);
- Ale cărui rezultate de exploatare sunt revizuite periodic de către principalul factor decizional operațional pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și a aprecia performanțele sale;
- Pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Formatul de raportare pe segmente a Grupului și Băncii este reprezentat de segmentarea pe activități.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ad) Rezultatul pe acțiune

Grupul și Banca prezintă câștigul pe acțiune („CPA”) brut și diluat pentru acțiunile ordinare. CPA brut este calculat împărțind câștigul sau pierderea atribuibilă acționarilor ordinari ai Grupului și Băncii la media ponderată a acțiunilor ordinare rămase pe parcursul perioadei. CPA diluat este calculat prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari cu media ponderată a acțiunilor ordinare existente pentru a afecta toate acțiunile ordinare probabile, care cuprind titluri convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate salariaților.

ae) Acțiuni proprii

Instrumentele de capital proprii necesare (acțiuni proprii) sunt deduse din capitalurile proprii. Nu este recunoscut în rezultatul exercițiului câștigul sau pierderea din achiziții, vânzări sau anulări ale instrumentelor de capital ale Grupului și Băncii.

af) Combinări de întreprinderi

O combinare de întreprinderi este contabilizată prin aplicarea metodei achiziției la data la care este dobândit controlul, în afară de cazul în care este vorba de o combinare care implică entități sau întreprinderi sub control comun sau entitatea dobândită este o filială a unei entități de investiții.

Fiecare activ și datorie identificabil(ă) este evaluat(ă) la valoarea sa justă de la data achiziției. Interesele care nu controlează într-o entitate dobândită, care sunt participații curente în capitalurile proprii și prin care deținătorii lor au dreptul la o cotă-parte proporțională din activele nete ale entității, în cazul lichidării acesteia sunt evaluate fie la valoarea justă, fie la cota-parte proporțională a instrumentelor curente de capitaluri proprii din valorile recunoscute ale activelor identificabile nete ale entității dobândite. Toate celelalte componente ale intereselor care nu controlează trebuie evaluate la valorile juste de la data achiziției.

Fondul comercial se măsoară prin deducerea activelor identificabile nete dobândite din agregarea contraprestației transferate, oricăror interese care nu controlează în entitatea dobândită și valoarea justă de la data achiziției a participațiilor în capitalurile proprii ale entității dobândite deținute anterior de către dobânditor. Dacă dobânditorul a obținut un câștig dintr-o achiziție în condiții avantajoase, acest câștig este recunoscut în profit sau pierdere, după ce managementul a reanalizat dacă au fost identificate toate activele achiziționate și toate datoriile și datoriile contingente s-au acceptat și s-a asumat valoarea acestora.

Contraprestația transferată în cadrul unei combinări de întreprinderi este evaluată la valoarea justă, fiind calculată drept suma valorilor juste de la data achiziției activelor transferate de dobânditor, ale datoriilor suportate de dobânditor față de foștii proprietari ai entității dobândite și ale participațiilor în capitalurile proprii emise de dobânditor, dar excluzând costurile aferente achiziției cu onorariile de intermediere, de consiliere, juridice, contabile de evaluare și alte onorarii profesionale sau de consultanță; costurile administrative generale, costurile de înregistrare și emitere a titlurilor de creanță și a acțiunilor, care sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ag) Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite

Următoarele standarde și interpretări noi au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2017:

Recunoașterea activelor aferente impozitului amânat pentru pierderi nerealizate Amendamente la IAS 12 (emise la data de 19 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2017 sau după această dată).

Acest amendament a clarificat cerințele privind recunoașterea activelor cu impozitul amânat pentru pierderi nerealizate din titluri de creanță. Entitatea va trebui să recunoască activele cu impozit amânat pentru pierderile nerealizate care apar ca urmare a actualizării fluxurilor de numerar ale titlurilor de creanță cu ratele dobânzii de pe piață, chiar și în cazul în care deține instrumentul până la maturitate și nu plătește niciun impozit după încasarea sumei principale. Beneficiul economic încorporat în activul cu impozit amânat rezultă din capacitatea deținătorului titlului de creanță de a obține câștiguri viitoare (anulând efectele scontării) fără plata taxelor pe aceste câștiguri.

Inițiative de publicare - Amendamente la IAS 7 (emise la data de 29 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2017 sau după această dată).

Modificarea IAS 7 va impune prezentarea unei reconcilierii a mișcărilor în pasivele care decurg din activitățile de finanțare.

Ajustări anuale ale IFRS 2014-2016 (emise în 8 decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2017, care încă nu au fost aprobate de UE).

Amendamentele clarifică sfera de aplicabilitate a cerințelor de publicare din IFRS 12, precizând că cerințele de publicare din IFRS 12, altele decât cele referitoare la situațiile financiare sintetice ale societăților subsidiare, asocierilor în participațiune și societăților afiliate, se aplică în cazul intereselor deținute în cadrul altor entități clasificate ca fiind disponibile spre vânzare sau ca și activități întrerupte conform IFRS 5.

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior

Au fost emise anumite standarde și interpretări noi care sunt obligatorii pentru perioadele anuale începând în sau după 1 ianuarie 2018, pe care Grupul și Banca nu le-a adoptat anticipat.

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018)

- Activele financiare trebuie să fie clasificate în trei categorii de evaluare: cele care urmează să fie evaluate ulterior la cost amortizat, cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global („FVOCI”), precum și cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin profit sau pierdere („FVPL”).
- Clasificarea titlurilor de creanță este determinată de modelul de afaceri al entității pentru gestionarea activelor financiare și dacă fluxurile de trezorerie contractuale reprezintă numai plata principalului și a dobânzii („SPPI”). În cazul în care un instrument de datorie este deținut pentru a colecta, aceasta poate fi efectuată la cost amortizat în cazul în care îndeplinește, de asemenea, cerința SPPI. Titlurile de creanță care îndeplinesc cerința SPPI și care sunt deținute în portofoliul unei entități care încasează fluxuri de numerar și vinde active pot fi clasificate ca FVOCI. Activele financiare care nu conțin fluxuri de numerar care sunt SPPI trebuie măsurate la FVPL (de exemplu, derivate). Instrumentele derivate încorporate nu mai sunt separate de active financiare, ci vor fi incluse în evaluarea stării SPPI.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (*continuare*)

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018) (*continuare*)

- Investițiile în instrumente de capitaluri proprii sunt întotdeauna evaluate la valoarea justă. Cu toate acestea, conducerea poate face o alegere irevocabilă pentru a prezenta modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut pentru tranzacționare. În cazul în care instrumentul de capitaluri proprii este deținut pentru tranzacționare, modificările valorii juste sunt prezentate în profit sau pierdere.
- Cele mai multe dintre cerințele din IAS 39 pentru clasificarea și evaluarea datoriilor financiare au fost reportate nemodificate la IFRS 9. Schimbarea cheie este că o entitate va fi obligată să prezinte efectele modificărilor riscului de credit propriu de pasive financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere în alte elemente ale rezultatului global.
- IFRS 9 introduce un nou model pentru recunoașterea pierderilor din depreciere – modelul pierderilor anticipate din credite („ECL”). Există o abordare de tip „trei etape”, care se bazează pe modificarea calității creditului activelor financiare, după recunoașterea inițială. În practică, noile reguli înseamnă că entitățile vor trebui să înregistreze o pierdere imediată egală cu 12 luni ECL privind recunoașterea inițială a activelor financiare care nu sunt elemente de credit depreciate (sau durata de viață ECL pentru creanțele comerciale). În cazul în care a existat o creștere semnificativă a riscului de credit, deprecierea este măsurată folosind durata de viață ECL, mai degrabă decât de 12 luni ECL. Modelul include simplificări operaționale pentru creanțele de leasing și comerciale.
- Cerințele contabile de acoperire împotriva riscurilor au fost modificate pentru a se alinia cu managementul riscului. Standardul oferă entităților posibilitatea de a-și alege politica contabilă între aplicarea cerințelor contabilității de acoperire împotriva riscurilor IFRS 9 sau continuarea aplicării IAS 39 la toate operațiunile de acoperire împotriva riscurilor, deoarece standardul aplicat în prezent, nu se referă la contabilitatea pentru acoperire macro.

Începând cu 1 ianuarie 2018 Grupul va adopta IFRS 9 așa cum a fost emis de IASB în iulie 2014, ceea ce va duce la modificări ale politicilor contabile și ajustări ale sumelor recunoscute anterior în situațiile financiare. Grupul nu a adoptat anticipat în perioadele anterioare IFRS 9.

Conform dispozițiilor tranzitorii din IFRS 9, Grupul a ales să nu prezinte cifre comparative pentru 31 decembrie 2017. Orice ajustări ale valorilor contabile ale activelor și pasivelor financiare la data tranziției vor fi recunoscute în rezultatul reportat inițial și alte rezerve din perioada curentă.

De asemenea, Grupul a ales să continue să aplice cerințele IAS 39 privind contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor la adoptarea IFRS 9. Adoptarea IFRS 9 va avea ca rezultat modificări ale politicilor contabile pentru recunoașterea, clasificarea și evaluarea activelor financiare și a datoriilor financiare, precum și a deprecierei activelor financiare. IFRS 9 modifică, de asemenea, în mod semnificativ alte standarde referitoare la instrumentele financiare, cum ar fi IFRS 7 „Instrumente financiare: prezentări de informații”.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (*continuare*)

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018) (*continuare*)

Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca va implementa IFRS 9, noul standard contabil pentru instrumente financiare. Astfel, Banca va defini trei clase de risc:

- Clasa I de risc, include activele financiare pentru care nu se constată o creștere semnificativă a riscului la data analizei față de data recunoașterii inițiale, sau au asociat un risc scăzut („low credit risk exemption”) la data analizei;
- Clasa II de risc, include activele financiare pentru care s-a constatat o creștere semnificativă a riscului față de data recunoașterii inițiale și care nu sunt raportate ca fiind depreciate ;
- Clasa III de risc(default), include activele financiare pentru care s-au constatat indicii de depreciere la data raportării.

Banca evaluează activele financiare proprii cu scopul de a determina dacă se confruntă cu o creștere semnificativă a riscului de credit (a probabilității sau riscului de apariție a unei neîndepliniri a obligațiilor) față de data recunoașterii inițiale sau dacă acel credit este depreciat.

Pentru a determina dacă au avut loc creșteri ale riscului de credit și dacă acestea sunt semnificative, Banca utilizează următoarele informații/indicatori:

- informații cu privire la serviciul datoriei (numarul de zile de restanță) – Banca utilizează prezumpția relativă de restanță de peste 30 de zile;
- modificări în sens negativ a ratingului intern al clienților;
- comparația dintre probabilitatea de default („PD”), estimat la originarea creditului și PD life time, determinat la data raportării;
- alte modificări semnificative defavorabile, reale sau preconizate, ale mediului de reglementare sau economic ale debitorului ce pot conduce la o modificare semnificativă a capacității acestuia de a-și îndeplini obligațiile privind datoria exigibilă;
- alte indicii.

Toate activele financiare cu rating alocat (la data raportării) de natura „investment grade” vor fi clasificate în clasa I de risc – Banca aplicând derogarea privind „riscul de credit scăzut”.

Banca se așteaptă ca implementarea IFRS 9 să genereze o majorare a ajustărilor pentru depreciere dar nu mai mult de aproximativ 170 milioane lei, ca rezultat al introducerii noului model de evaluare a deprecierei portofoliului de credite pe baza pierderilor așteptate. Dată fiind complexitatea noului standard Banca va continua în prima jumătate a anului 2018 să rafineze, calibreze și valideze metodologia IFRS 9.

Banca Transilvania nu are intenția să retrateze situațiile comparative ale anului 2017 ca urmare a intrării în vigoare a noului standard contabil IFRS 9 „Instrumente financiare”.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (continuare)

IFRS 15 - Venituri din contractele cu clienții (emis la 28 mai 2014 și în vigoare pentru perioadele care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Noul standard introduce principiul de bază că veniturile trebuie să fie recunoscute atunci când bunurile sau serviciile sunt transferate către client, la prețul tranzacției. Bunuri sau servicii în pachet, care sunt distincte trebuie să fie recunoscute separat, precum și orice reducere sau rabat la prețul contractului trebuie să fie, în general, alocate elementelor separate. În cazul în care valoarea variază în funcție de orice motiv, sumele minime trebuie să fie recunoscute în cazul în care nu există un risc semnificativ de stornare. Costurile suportate pentru a obține contracte cu clienții trebuie să fie capitalizate și amortizate pe parcursul perioadei în care beneficiile contractului sunt consumate.

Vânzarea sau Contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau Joint Venture - Amendamente la IFRS 10 și IAS 28 (emise la 11 septembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după o dată care urmează să fie stabilită de către IASB).

Aceste modificări abordează neconcordanța între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ce privește vânzarea sau contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau joint-venture. Consecința principală a modificărilor este că un câștig sau o pierdere completă este recunoscută atunci când o tranzacție implică o afacere. Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt deținute de o subsidiară.

IFRS 16 - Leasing (emis la 13 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Noul standard expune principiile pentru recunoașterea, evaluarea și prezentarea contractelor de leasing. Toate contractele de leasing prevăd că Utilizatorul obține dreptul de a utiliza un activ la începutul contractului de leasing și, în cazul în care plățile de leasing sunt efectuate pe durata contractului, de asemenea, obține finanțarea. Prin urmare, IFRS 16 elimină clasificarea de leasing ca fiind contracte de leasing operațional sau de leasing financiar așa cum este cerut de IAS 17 și, în schimb, introduce un singur model contabil de Utilizator. Utilizatorii trebuie să recunoască: (a) activele și pasivele din toate contractele de leasing cu un termen mai mare de 12 luni, cu excepția cazului în care activul suport este de valoare mică; și (b) amortizarea activelor de leasing separat de dobânda la datoriile de leasing în contul de profit și pierdere. IFRS 16 reportează în mod substanțial cerințele contabile pentru Finanțator din IAS 17. Prin urmare, Finanțatorul continuă să clasifice contractele sale de leasing ca leasing operațional sau contracte de leasing financiar, reprezentând aceste două tipuri de contracte de leasing în mod diferit.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (continuare)

(Amendamente la IFRS 15 - Venituri din contracte cu clienții (emise la 12 aprilie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată)

Amendamentele nu modifică principiile care stau la baza standardului, ci clarifică modul în care ar trebui aplicate aceste principii. Amendamentele clarifică modul în care să se identifice o obligație de performanță (promisiunea de a transfera un bun sau un serviciu unui client) într-un contract; cum să se determine dacă o societate este principalul (furnizor de bun sau serviciu) sau un agent (responsabil pentru organizarea ca bunul sau serviciul să fie furnizat); și modul în care să stabilească dacă veniturile obținute din acordarea unei licențe ar trebui să fie recunoscute la un anumit moment sau în timp. În plus față de clarificări, modificările includ două scutiri suplimentare pentru a reduce costurile și complexitatea pentru o companie atunci când aplică pentru prima dată noul standard.

Amendamente la IFRS 2 - Plata pe bază de acțiuni (emise la 20 iunie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2018 sau după această dată).

Modificările înseamnă că și criteriile de performanță pentru intrarea în drepturi (nelegată de piață) vor impacta evaluarea tranzacțiilor pe bază de acțiuni decontate în numerar similar cu cele decontate în instrumente de capitaluri. Amendamentele clarifică de asemenea clasificarea unei tranzacții cu un aspect de decontare netă, în care entitatea reține o porțiune specificată din instrumente de capital, care ar fi emise în contrapartidă după exercitare (sau intrarea în drepturi), în schimbul achitării obligației fiscale a contrapartidei care este asociată cu plata pe bază de acțiuni. Astfel de aranjamente vor fi clasificate drept capitaluri proprii decontate în integralitatea lor.

În cele din urmă, modificările clarifică, de asemenea, înregistrarea plăților pe bază de acțiuni decontate în numerar, care sunt modificate pentru a deveni decontate în acțiuni, după cum urmează: (a) plata pe bază de acțiuni este evaluată prin raportarea la valoarea justă de la data de modificare a instrumentelor de capital acordate ca urmare a modificării; (b) obligația este nerecunoscută după modificare; (c) plata pe bază de acțiuni decontate în acțiuni este recunoscută în măsura în care serviciile au fost prestate până la data modificării; și (d) diferența dintre valoarea contabilă a obligației la data modificării și suma recunoscută în capital la aceeași dată se înregistrează în contul de profit sau pierdere imediat.

Ajustări anuale ale IFRS 2014-2016 - amendamentele la IFRS 1 și IAS 28 (emise în 8 decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2017 pentru amendamentele la IFRS 12 și începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018).

IFRS 1 a fost modificat și unele dintre excepțiile pe termen scurt de la IFRS în ceea ce privește publicarea informațiilor despre instrumentele financiare, beneficiile angajaților și societățile de investiții au fost eliminate, după ce respectivele excepții pe termen scurt și-au îndeplinit scopul intenționat. Amendamentele la IAS 28 clarifică faptul că o entitate deține opțiunea de investiție prin reinvestire pentru a evalua la valoare justă entitatea în care s-a investit, în conformitate cu IAS 28 printr-o organizație cu capital de risc, fond mutual, fond de investiții sau o altă entitate similară, incluzând fondurile de asigurări cu componentă de investiții.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (continuare)

Ajustări anuale ale IFRS 2014-2016 - amendamentele la IFRS 1 și IAS 28 (emise în 8 decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2017 pentru amendamentele la IFRS 12 și începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018) – (continuare)

În plus, o entitate care nu este o societate de investiții poate deține o societate afiliată sau o asocieră în participațiune care este o societate de investiții.

IAS 28 permite entității respective să rețină evaluările valorii juste utilizate de societatea de investiții afiliată sau asociată atunci când aplică metoda punerii în echivalență. Amendamentele clarifică faptul ca această opțiune este valabilă și în alternativa investiție cu investiție.

IFRIC 22 – Tranzacții în valută și Avansuri (emis în 8 decembrie 2016 și aplicabil pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018).

Interpretarea se referă la modul de determinare a datei tranzacției în scopul stabilirii cursului de schimb care trebuie utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestuia) la derecunoașterea unui element de activ sau pasiv nemonetar, care decurge dintr-o sumă în avans în valută. Conform IAS 21, data tranzacției în scopul stabilirii cursului de schimb care trebuie utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestuia) este data la care entitatea recunoaște inițial activul sau pasivul nemonetar care rezultă din avansul în valută.

Dacă există mai multe plăți sau încasări în avans, entitatea trebuie să stabilească data tranzacției pentru fiecare plată sau încasare în avans. IFRIC 22 se aplică doar în situația în care entitatea recunoaște un activ sau pasiv nemonetar care rezultă dintr-un avans în valută. IFRIC 22 nu oferă indicații privind definirea elementelor monetare sau nemonetare. O plată sau o încasare în avans determină de regulă recunoașterea unui pasiv sau unui activ nemonetar; cu toate acestea, ea poate genera și un activ sau pasiv monetar. Entitatea trebuie să aprecieze cu discernământ dacă un element este considerat monetar sau nemonetar.

Transferuri de Investiții imobiliare – Amendamente la IAS 40 (emise în 8 decembrie 2016 și aplicabile pentru perioade anuale începând cu data de sau după data de 1 ianuarie 2018).

Amendamentele clarifică cerințele privind transferurile în/din investiții imobiliare cu privire la proprietăți aflate în curs de construcție. Înainte de aceste amendamente, nu exista nicio precizare în IAS 40 referitoare la modul de transfer în/din investiții imobiliare în curs de construcție. Amendamentul clarifică faptul că nu există nicio intenție de a interzice transferul în investiții imobiliare al proprietăților în curs de construcție/amenajare, anterior evidențiate ca și element al stocurilor, atunci când există o modificare evidentă a modului de utilizare. IAS 40 a fost modificat pentru a întări principiul transferurilor în/din investiții imobiliare din IAS 40 și pentru a sublinia că un transfer în/din investiții imobiliare ar trebui efectuat doar atunci când se constată o schimbare în modul de utilizare a proprietății în cauză. Schimbarea modului de utilizare implică o evaluare pentru a stabili dacă proprietatea respectivă se califică drept investiție imobiliară. Schimbarea modului de utilizare trebuie probată prin dovezi corespunzătoare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (continuare)

IFRIC 23 „Incertitudinea asupra modificării impozitului pe venit” (emisă în data de 7 Iunie 2017 și aplicabilă perioadelor anuale începând cu data de 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

IAS 12 precizează cum se contabilizează impozitul curent și impozitul amânat, dar nu și cum se reflectă efectele incertitudinii. Interpretarea clarifică cum se vor aplica cerințele de recunoaștere și evaluare din IAS 12 pentru situația în care există o incertitudine cu privire la modificarea impozitului pe venit. O entitate ar trebui să decidă dacă va lua în considerare separat fiecare modificare fiscală incertă sau împreună cu unul sau mai multe modificări fiscale incerte, pe baza abordării care prezice cel mai bine rezolvarea incertitudinii.

O entitate ar trebui să presupună că o autoritate fiscală va examina sumele asupra cărora deține dreptul de a le examina și deține cunoștințe depline cu privire la informațiile conexe atunci când realizează examinările. În situația în care o entitate ajunge la concluzia conform căreia nu este probabil ca autoritatea fiscală să accepte o modificare fiscală incertă, efectul incertitudinii se va reflecta în determinarea câștigurilor sau pierderilor impozabile aferente, bazelor de impozitare, pierderilor fiscale neutilizate, creditelor fiscale neutilizate sau cotelor de impozitare, utilizând valoarea cea mai probabilă sau valoarea estimată, depinzând de metoda pe care entitatea consideră că prezice mai bine soluționarea incertitudinii.

O entitate va reflecta efectul unei modificări asupra faptelor și circumstanțelor sau asupra unor noi informații ce afectează estimările necesare interpretării ca fiind o modificare a estimării contabile. Exemple de modificări asupra faptelor și circumstanțelor sau asupra informațiilor noi care pot determina reevaluarea unei estimări includ, dar nu se limitează la, examinări sau acțiuni ale unei autorități fiscale, modificări ale regulilor stabilite de o autoritate fiscală sau expirarea dreptului unei autorități fiscale de a examina sau reexamina o modificare fiscală. Absența unei înțelegeri sau neînțelegeri de către o autoritate fiscală cu privire la o modificare fiscală este puțin probabil să constituie o schimbare a faptelor și circumstanțelor sau a unor informații noi care afectează estimările necesare interpretării.

Dobânzi pe termen lung în entități asociate și societăți mixte – Amendamente la IAS 28 (emise în 12 octombrie 2017 și vor fi puse în vigoare pentru perioadele anuale începând cu data de 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Amendamentele clarifică faptul că entitățile raportoare ar trebui să aplice IFRS 9 împrumuturilor pe termen lung, acțiunilor preferențiale și instrumentelor similare care fac parte dintr-o investiție netă pe baza metodei punerii în echivalență realizată înainte de a se reduce valoarea contabilă printr-o pierdere a entității provenită din investiția făcută care depășește valoarea interesului investitorului pentru acțiunile ordinare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ah) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2018 sau ulterior (*continuare*)

Îmbunătățiri anuale ale IFRS-ului din perioada 2015-2017 – Amendamente ale IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23 (emise în data de 12 decembrie 2017 și vor fi aplicate perioadelor anuale începând cu 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Sfera de aplicare restrânsă a amendamentelor a avut impact asupra a patru standarde: IFRS 3 a stabilit că achizitorul ar trebui să-și reevalueze interesul deținut anterior într-o participație comună atunci când obține controlul afacerii. În schimb, IFRS 11 explică clar că investitorul nu ar trebui să își reevalueze interesul deținut anterior atunci când obține controlul într-o participație comună, similar cerințelor existente referitoare la situația în care o entitate asociată devine o asocierie în participație și viceversa.

Amendamentul la IAS 12 explică faptul că o entitate recunoaște valoarea consecințelor impozitului pe profit ale dividendelor în situația în care entitatea a recunoscut tranzacțiile sau evenimentele care au generat profiturile distribuibile aferente, de exemplu în contul de profit și pierdere sau în alte elemente ale rezultatului global. Așadar, este clar că această cerință se aplică în toate circumstanțele atâta timp cât plățile pentru instrumente financiare clasificate drept capitaluri proprii sunt distribuiți ale profiturilor, și nu doar în cazurile în care consecințele fiscale sunt rezultatul ratelor de impozitare diferite pentru profiturile distribuite și nedistribuite. IAS 23 revizuit include o îndrumare explicită prin care împrumuturile obținute în mod special pentru finanțarea unui activ specific sunt excluse din grupul costurilor generale cu împrumuturile eligibile pentru capitalizare doar până în momentul în care activul specific este aproximativ complet.

Cu excepția situațiilor descrise mai sus, nu ne așteptăm ca noile standarde și interpretări să afecteze semnificativ situațiile financiare ale Grupului.

4. Politici de gestionare a riscului financiar

a) Introducere

Grupul și Banca sunt expuse următoarelor riscuri, ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit;
- Riscul de lichiditate;
- Riscul de piață;
- Riscul operațional;
- Riscul aferent impozitării.

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului și Băncii față de fiecare risc menționat mai sus, obiectivele Grupului și Băncii, politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care sunt expuse Grupul și Banca sunt riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul de piață. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul de preț al instrumentelor de capital.

Managementul riscurilor este parte integrantă a tuturor proceselor decizionale și de afaceri în cadrul Grupului și Băncii. Consiliul de Administrație are o responsabilitate generală în ceea ce privește stabilirea și monitorizarea cadrului general pentru managementul riscurilor în Grup și Bancă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

a) Introducere (*continuare*)

Managementul riscurilor se face în Banca Transilvania S.A. pe 2 niveluri: nivelul strategic (organul de conducere), reprezentat de Consiliul de Administrație și Comitetul Conducătorilor („CC”), și nivelul operativ, curent, reprezentat de: Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor („ALCO”), Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), Comitetul de Credit și Risc din Sucursale/Agenții, Comitetul de Remediere și Workout („CRW”), Conducătorii și Directorii executivi, cât și structurile din cadrul Băncii cu atribuții de management al riscurilor, care sunt responsabile pentru formularea și/sau monitorizarea politicilor de managementul riscului în domeniul lor de expertiză. Consiliul de Administrație revizuieste periodic activitatea desfășurată de aceste comitete.

Consiliul de Administrație monitorizează conformitatea politicilor și strategiile de risc ale Grupului și Băncii și adecvarea cadrului general de management al riscului în corelație cu riscurile la care sunt expuse Grupul și Banca.

Comitetul de administrare a riscurilor consiliază Consiliul de Administrație cu privire la apetitul la risc și strategia globală privind administrarea riscurilor actuale și viitoare ale Băncii și asistă Consiliul de Administrație în supravegherea strategiei de către Comitetul Conducătorilor.

Obiectivul Grupului în ceea ce privește administrarea riscurilor este integrarea apetitului la risc mediu asumat, în cadrul procesului decizional al Băncii, prin promovarea unei alinieri adecvate a riscurilor asumate, capitalului disponibil și țintelor de performanță, ținând cont în același timp de toleranța atât la riscurile financiare cât și la cele non-financiare. În determinarea apetitului și toleranței la risc Grupul ține cont de toate riscurile materiale la care este expus, datorită specificului activității sale, fiind influențat preponderent de riscul de credit.

O revizuire sistematică a principalelor elemente de administrare a riscurilor Grupului și Băncii este realizată periodic (de regulă anual) cu participarea membrilor Comitetului Conducătorilor și responsabilii Direcțiilor implicate pentru a reflecta schimbări în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite.

Procesul aferent simulărilor de criză este parte integrantă a procesului de administrare a riscurilor. Banca revizuieste în mod regulat, dar cel puțin semestrial, programul de simulări de criză și evaluează eficacitatea și adecvarea acestuia la scopurile/obiectivele definite.

Comitetele de Audit ale Grupului și ale Băncii raportează Consiliilor de Administrație și au responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către Auditul Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirii regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor, iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Consiliile de Administrație și managementul subsidiarelor care constituie Grupul au responsabilități în ceea ce privește administrarea riscurilor semnificative, în concordanță cu specificul propriu de activitate și legislația în domeniu.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Obiectivul Grupului și Băncii privind administrarea riscului de credit este să asigure un proces optim de alocare a capitalului între diferitele linii de activitate care să permită atingerea unor niveluri confortabile de capitaluri proprii raportate la activele ponderate la risc, ținând cont de importanța activității de creditare în activul Băncii, în conformitate cu profilul de bancă comercială al acesteia.

Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit atât prin activitățile de creditare, tranzacționare și investiție, cât și în situațiile în care emit garanții. Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este diminuat prin selecția acelor contrapartide cu rating-uri de credit solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții.

Expunerea cea mai mare a Grupului și Băncii la riscul de credit provine din acordarea de credite și avansuri clienților.

În acest caz, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația individuală a poziției financiare. Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente, fiind egală cu valoarea contabilă a acestora din situația individuală a poziției financiare.

Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit extrabilanțier, prin angajamentele de finanțare și emiteri de garanții (vezi nota 44).

Pentru a minimiza riscul, Grupul și Banca au dezvoltat anumite proceduri menite să evalueze clienții anterior acordării creditelor, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și să stabilească limite de expunere. În plus, Banca și Grupul dețin proceduri pentru monitorizarea riscurilor la nivelul portofoliului de credite, au stabilite limite de expuneri pe tipuri de credite, pe sectoare economice, pe tipuri de garanții, pe maturitatea creditelor, etc.

Consiliul de Administrație a atribuit responsabilitatea pentru managementul riscului de credit către Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), CRW la nivel de Centrală și la Comitetele de Credit și Risc din Sucursale/Agenții la nivelul unităților teritoriale. De asemenea în cadrul Băncii funcționează departamente cu atribuții în gestionarea riscurilor, care raportează Comitetelor din Centrală și are atribuții în ceea ce privește:

- Analiza, evaluarea și monitorizarea riscurilor specifice în cadrul activității de creditare;
- Analiza de risc pe portofolii de credite/expuneri mari, cu recomandări către Comitetul Conducătorilor/Consiliul de Administrație;
- Monitorizarea conformității cu reglementările interne specifice activității de creditare;
- Elaborarea unor propuneri pentru reducerea riscurilor specifice, în vederea menținerii unor standarde sănătoase de creditare;
- Avizarea/elaborarea/monitorizarea și aprobarea sistemelor interne de rating și a modelelor de evaluare a riscurilor;
- Monitorizarea creditelor acordate, în funcție de performanțele financiare ale clientului, tipul creditului, natura colateralului și serviciul datoriei, conform normelor interne de creditare;

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

(i) Gestionarea riscului de credit (*continuare*)

- Avizarea și valorificarea calculului de indicatori cu privire la acordarea/modificarea competențelor de creditare aferente sucursalelor, conform politicilor interne specifice;
- Revizuirea periodică și recomandarea, către Comitetul Conducătorilor, a nivelelor de risc acceptabile pentru Grup și Bancă;
- Identificarea, monitorizarea și controlul riscului de credit la nivelul sucursalelor Băncii și subsidiarelor;
- Analiza de risc pe noi produse de creditare/pe modificări ale produselor de creditare, cu recomandări către direcțiile implicate;
- Analiza și prezentarea periodică către Directorul General Adjunct - Chief Risk Officer, Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Administrare a Riscurilor și Consiliul de Administrație de rapoarte privind evoluția riscurilor la care Banca este expusă (implicațiile corelării riscurilor, previziuni, etc.);
- Analiza portofoliului de credite atât la nivel individual cât și pe grupuri de active financiare cu caracteristici similare pentru a determina dacă există vreo dovadă obiectivă de depreciere, precum și evaluarea pierderilor din depreciere și constituirea provizioanelor aferente în conformitate cu standardele IFRS.

Fiecare sucursală/agenție implementează la nivel local politicile și normele Grupului și Băncii în ceea ce privește riscul de credit, având competențe de aprobare credite stabilite de Comitetul Conducătorilor. Fiecare sucursală/agenție este responsabilă pentru calitatea și performanța propriului portofoliu de credite, pentru monitorizarea și controlul riscurilor în propriul portofoliu, inclusiv cele aferente creditelor aprobate la competența centralei.

Direcția Audit Intern și Direcția Control Intern efectuează verificări periodice a sucursalelor și agențiilor.

Grupul și Banca au clasificat expunerile în funcție de nivelurile de risc ale potențialelor pierderi financiare. Sistemul de clasificare a riscului este folosit pentru a determina activitățile de monitorizare a riscurilor și relația cu clientela. Sistemul de scoring reflectă diverse nivele ale riscului de neplată și este supus periodic revizuirilor.

(ii) Expunerea la riscul de credit

Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare există pentru grupe de clienți sau alți terți care prezintă caracteristici similare economice și a căror capacitate de rambursare a creditelor este similar afectată de schimbările în mediul economic. Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală și pe categorii de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup și Bancă, angajamente de extindere a facilităților irevocabile, a contractelor de leasing financiar și garanțiile emise.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe sectoare economice pentru expuneri bilanțiere și extrabilanțiere:

	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Clienți persoane fizice	50,09%	49,40%	50,12%	49,01%
Producție	11,48%	11,62%	11,14%	11,25%
Comerț	10,58%	11,45%	10,13%	11,14%
Construcții	4,95%	5,39%	4,72%	5,20%
Agricultură	4,62%	4,75%	4,52%	4,64%
Servicii	3,94%	3,91%	3,78%	3,81%
Transport	3,33%	3,03%	2,66%	2,58%
Imobiliare	2,74%	2,28%	2,83%	2,37%
Alții	2,67%	2,05%	2,59%	2,01%
Industria energetică	1,43%	1,94%	1,44%	1,93%
Persoane fizice autorizate	1,93%	1,81%	1,80%	1,79%
Telecomunicații	0,83%	0,91%	0,81%	0,90%
Instituții financiare	0,57%	0,51%	2,66%	2,49%
Industria minieră	0,33%	0,44%	0,27%	0,35%
Industria chimică	0,43%	0,43%	0,45%	0,45%
Pescuit	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Instituții guvernamentale	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

La 31 decembrie 2017, total expuneri bilanțiere și extrabilanțiere irevocabile erau de 33.753.020 mii lei (2016: 30.906.607 mii lei) pentru Grup și 33.293.648 mii lei (2016: 30.783.134 mii lei) pentru Bancă. Sumele reflectate în paragraful anterior reprezintă pierderea contabilă maximă care ar fi recunoscută la data raportării dacă clienții ar înceta să mai respecte termenii contractuali, iar orice garanție nu ar mai avea valoare.

Grupul și Banca dețin garanții sub formă de depozite colaterale, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, ipoteci mobiliare și alte gajuri asupra echipamentelor sau sumelor de bani viitoare pentru creditele și avansurile acordate clienților. Estimările de valoare justă iau în calcul valoarea garanției evaluată la data împrumutului și după caz valorile estimate la data unor analize ulterioare. Grupul și Banca nu au reținut garanții pentru creditele și avansurile acordate băncilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Grupul și Banca folosesc grade de risc atât pentru creditele testate individual, cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup și Bancă, unui credit i se poate asocia un grad de risc corespunzător, bazate pe o clasificare pe 5 nivele: risc scăzut(grad 1), risc moderat (gradul 2-3), risc mediu (gradul 4-6), risc crescut (grad 7) și gradul de risc cel mai mare reprezentat de creditele depreciate(grad 8).

Clasificarea pe grupe a creditelor are la bază în principal comportamentul de plată al clienților Grupului și Băncii și indiciile de potențială depreciere identificate în analiza individuală, grupa de risc (8) fiind formată în principal din expunerile depreciate și expunerile pentru care s-au demarat proceduri judiciare.

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților și creanțelor din contracte de leasing financiar pe **Grup la 31 decembrie 2017** sunt prezentate în continuare:

Nota	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
La cost amortizat											
Grad 1 Risc scăzut	27.488.006	15.219.447	3.995.734	7.961.740	136.579	3.125.394	12.268.559	8.043.034	2.075.201	1.159.504	990.820
Grad 2-3 Risc moderat	1.650.686	874.093	291.069	266.375	80.908	235.741	776.593	464.338	43.295	248.977	19.983
Grad 4-6 Risc mediu	513.795	90.163	127	36.296	6	53.734	423.632	259.153	94.284	27.006	43.189
Grad 7 Risc crescut	914.257	185.262	18.185	44.669	10.942	111.466	728.995	406.771	134.447	133.883	53.894
Grad 8 depreciate	1.553.909	595.105	140.264	118.422	23.808	312.611	958.804	658.706	68.884	206.659	24.555
Valoare brută	32.120.653	16.964.070	4.445.379	8.427.502	252.243	3.838.946	15.156.583	9.832.002	2.416.111	1.776.029	1.132.441

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	26.396.172	14.432.393	3.840.773	7.599.899	127.022	2.864.699	11.963.779	7.860.858	2.020.503	1.105.579	976.839
Grad 2-3 Risc moderat	938.937	384.517	159.402	83.297	70.198	71.620	554.420	339.876	16.978	188.726	8.840
Grad 4-6 Risc mediu	257.505	2.418	-	36	6	2.376	255.087	102.909	89.008	22.339	40.831
Total	27.592.614	14.819.328	4.000.175	7.683.232	197.226	2.938.695	12.773.286	8.303.643	2.126.489	1.316.644	1.026.510

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor, avansurilor acordate clienților și leasing-urilor restante dar nedepreciate	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.195.315	874.288	182.357	386.571	13.901	291.459	321.027	192.083	56.203	58.047	14.694
15-30 zile	364.948	245.472	48.137	106.394	2.839	88.102	119.476	60.821	9.363	46.082	3.210
30-60 zile	260.498	195.757	39.130	73.105	2.791	80.731	64.741	40.038	10.979	7.901	5.823
60-90 zile	67.730	41.374	17.004	13.347	736	10.287	26.356	18.344	4.470	2.146	1.396
Total	1.888.491	1.356.891	286.628	579.417	20.267	470.579	531.600	311.286	81.015	114.176	25.123

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor, creanțelor și leasing-urilor acordate clienților depreciați	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Grad 4-6 Risc mediu	171.382	7.484	127	1.762	-	5.595	163.898	151.596	5.276	4.667	2.359
Grad 7 Risc crescut	914.257	185.262	18.185	44.669	10.942	111.466	728.995	406.771	134.447	133.883	53.894
Grad 8 depreciate	1.553.909	595.105	140.264	118.422	23.808	312.611	958.804	658.706	68.884	206.659	24.555
Total	2.639.548	787.851	158.576	164.853	34.750	429.672	1.851.697	1.217.073	208.607	345.209	80.808

Ajustări pentru depreciere	Nota	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
			Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Individuale		-1.036.165	-107.874	-13.168	-37.987	-3.237	-53.482	-928.291	-612.105	-108.601	-175.730	-31.855
Colective		-835.526	-507.155	-174.120	-107.292	-8.212	-217.531	-328.371	-217.353	-40.340	-44.511	-26.167
Total ajustări pentru depreciere	21, 22	-1.871.691	-615.029	-187.288	-145.279	-11.449	-271.013	-1.256.662	-829.458	-148.941	-220.241	-58.022

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite, avansuri acordate clienților și creanțe din leasing financiar pe **Grup la 31 decembrie 2016** sunt prezentate în continuare:

Nota	Total 2016	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
La cost amortizat											
Grad 1 Risc scăzut	24.682.722	13.588.443	3.478.749	6.592.181	140.950	3.376.563	11.094.279	7.297.847	1.802.224	1.204.606	789.602
Grad 2-3 Risc moderat	1.296.501	759.593	255.393	210.600	23.665	269.935	536.908	280.353	37.681	200.130	18.744
Grad 4-6 Risc mediu	603.385	153.715	185	40.855	-	112.675	449.670	213.675	118.267	69.920	47.808
Grad 7 Risc crescut	904.686	202.866	27.429	55.180	7.712	112.545	701.820	402.892	51.247	201.978	45.703
Grad 8 depreciate	1.990.616	560.195	131.266	111.537	35.064	282.328	1.430.421	963.469	103.575	335.067	28.310
Valoare brută	29.477.910	15.264.812	3.893.022	7.010.353	207.391	4.154.046	14.213.098	9.158.236	2.112.994	2.011.701	930.167

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2016	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scazut	23.687.783	12.941.658	3.350.675	6.330.771	134.366	3.125.846	10.746.125	7.073.712	1.758.021	1.141.989	772.403
Grad 2-3 Risc moderat	612.131	293.841	135.765	57.719	12.713	87.644	318.290	166.856	10.548	138.456	2.430
Grad 4-6 Risc mediu	242.403	28.480	-	7.870	-	20.610	213.923	42.211	88.491	52.413	30.808
Total	24.542.317	13.263.979	3.486.440	6.396.360	147.079	3.234.100	11.278.338	7.282.779	1.857.060	1.332.858	805.641

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor, avansurilor acordate clienților și leasing-urilor restante dar nedepreciate	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice						Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice				
	Total 2016	Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.094.433	757.891	155.824	294.932	9.103	298.032	336.542	188.751	51.656	77.637	18.498
15-30 zile	314.455	210.243	39.222	81.433	3.782	85.806	104.212	58.515	8.255	31.717	5.725
30-60 zile	292.884	202.110	36.294	59.382	2.961	103.473	90.774	62.631	10.997	8.956	8.190
60-90 zile	88.680	50.462	16.363	11.505	1.690	20.904	38.218	27.980	3.159	5.980	1.099
Total	1.790.452	1.220.706	247.703	447.252	17.536	508.215	569.746	337.877	74.067	124.290	33.512

Valori brute ale creditelor, creanțelor și leasing-urilor acordate clienților depreciati	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice						Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice				
	Total 2016	Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 4-6 Risc mediu	249.839	17.066	184	24	-	16.858	232.773	171.219	27.045	17.508	17.001
Grad 7 Risc ridicat	904.686	202.866	27.429	55.180	7.712	112.545	701.820	402.892	51.247	201.978	45.703
Grad 8 depreciate	1.990.616	560.195	131.266	111.537	35.064	282.328	1.430.421	963.469	103.575	335.067	28.310
Total	3.145.141	780.127	158.879	166.741	42.776	411.731	2.365.014	1.537.580	181.867	554.553	91.014

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Ajustări pentru depreciere	Nota	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice					Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total 2016	Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Individuale		-1.318.951	-109.209	-10.732	-33.710	-4.113	-60.654	-1.209.742	-795.562	-75.887	-315.854	-22.439
Colective		-924.914	-627.489	-150.817	-178.481	-9.363	-288.828	-297.425	-179.587	-43.965	-49.449	-24.424
Total ajustări pentru depreciere	21, 22	-2.243.865	-736.698	-161.549	-212.191	-13.476	-349.482	-1.507.167	-975.149	-119.852	-365.303	-46.863

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel individual pe **Bancă la 31 decembrie 2017** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	28.041.962	15.210.290	3.986.577	7.961.740	136.580	3.125.393	12.831.672	8.161.279	2.206.285	1.291.680	1.172.428
Grad 2-3 Risc moderat	799.530	650.397	140.908	265.513	8.456	235.520	149.133	93.892	32.172	10.638	12.431
Grad 4-6 Risc mediu	516.562	90.163	127	36.296	6	53.734	426.399	258.732	94.284	30.194	43.189
Grad 7 Risc crescut	910.082	185.259	18.185	44.669	10.939	111.466	724.823	402.990	134.447	133.492	53.894
Grad 8 depreciate	1.424.700	553.219	102.364	118.422	19.822	312.611	871.481	628.039	67.557	151.330	24.555
Valoare brută	31.692.836	16.689.328	4.248.161	8.426.640	175.803	3.838.724	15.003.508	9.544.932	2.534.745	1.617.334	1.306.497

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Grad 1 Risc scăzut	26.950.737	14.423.237	3.831.616	7.599.899	127.023	2.864.699	12.527.500	7.979.632	2.151.587	1.237.836	1.158.445
Grad 2-3 Risc moderat	224.268	194.752	39.280	82.435	1.638	71.399	29.516	20.563	6.116	1.556	1.281
Grad 4-6 Risc mediu	260.692	2.417	-	36	6	2.375	258.275	102.909	89.008	25.527	40.831
Total	27.435.697	14.620.406	3.870.896	7.682.370	128.667	2.938.473	12.815.291	8.103.104	2.246.711	1.264.919	1.200.557

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.164.886	851.876	163.340	386.571	10.506	291.459	313.010	186.126	55.969	56.220	14.695
15-30 zile	280.795	244.741	47.719	106.394	2.526	88.102	36.054	20.964	9.336	2.537	3.217
30-60 zile	245.057	188.792	32.349	73.105	2.607	80.731	56.265	36.235	10.979	3.228	5.823
60-90 zile	60.760	37.551	13.181	13.347	736	10.287	23.209	16.402	4.470	941	1.396
Total	1.751.498	1.322.960	256.589	579.417	16.375	470.579	428.538	259.727	80.754	62.926	25.131

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 4-6 Risc mediu	170.859	7.484	127	1.762	-	5.595	163.375	151.072	5.276	4.667	2.360
Grad 7 Risc ridicat	910.082	185.259	18.185	44.669	10.939	111.466	724.823	402.990	134.447	133.492	53.894
Grad 8 depreciate	1.424.700	553.219	102.364	118.422	19.822	312.611	871.481	628.039	67.557	151.330	24.555
Total	2.505.641	745.962	120.676	164.853	30.761	429.672	1.759.679	1.182.101	207.280	289.489	80.809

Ajustări pentru depreciere	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total Credite persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Individuale	-997.588	-102.342	-7.884	-37.987	-2.989	-53.482	-895.246	-600.938	-107.987	-154.466	-31.855
Colective	-781.209	-468.608	-135.973	-107.289	-7.816	-217.530	-312.601	-212.556	-41.395	-30.968	-27.682
Total ajustări pentru depreciere	-1.778.797	-570.950	-143.857	-145.276	-10.805	-271.012	-1.207.847	-813.494	-149.382	-185.434	-59.537

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel individual pe **Bancă la 31 decembrie 2016** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Total 2016	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	25.183.763	13.578.799	3.469.065	6.592.181	140.989	3.376.564	11.604.964	7.352.018	2.016.029	1.273.068	963.849
Grad 2-3 Risc moderat	805.011	616.966	123.873	210.600	12.558	269.935	188.045	116.300	35.722	17.599	18.424
Grad 4-6 Risc mediu	603.588	153.715	185	40.855	-	112.675	449.873	213.675	118.267	70.122	47.809
Grad 7 Risc crescut	894.641	202.833	27.429	55.180	7.679	112.545	691.808	397.949	51.247	196.909	45.703
Grad 8 depreciate	1.892.724	534.090	107.458	111.537	32.769	282.326	1.358.634	945.532	103.575	281.217	28.310
Valoare brută	29.379.727	15.086.403	3.728.010	7.010.353	193.995	4.154.045	14.293.324	9.025.474	2.324.840	1.838.915	1.104.095

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2016	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	24.188.824	12.932.009	3.340.988	6.330.771	134.404	3.125.846	11.256.815	7.127.886	1.971.826	1.210.452	946.651
Grad 2-3 Risc moderat	230.113	182.678	35.228	57.719	2.087	87.644	47.435	34.038	8.841	2.369	2.187
Grad 4-6 Risc mediu	242.619	28.480	-	7.870	-	20.610	214.139	42.211	88.491	52.629	30.808
Total	24.661.556	13.143.167	3.376.216	6.396.360	136.491	3.234.100	11.518.389	7.204.135	2.069.158	1.265.450	979.646

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2016	Total persoane fizice	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice				
			în lei		în valută		în lei		în valută		
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	
1-15 zile	1.049.776	737.524	135.877	294.932	8.683	298.032	312.252	180.979	51.404	61.448	18.421
15-30 zile	267.172	210.093	39.133	81.433	3.721	85.806	57.079	38.154	8.255	4.945	5.725
30-60 zile	281.005	195.685	29.868	59.382	2.962	103.473	85.320	60.109	10.997	6.024	8.190
60-90 zile	83.026	45.943	11.844	11.505	1.690	20.904	37.083	27.397	3.159	5.428	1.099
Total	1.680.979	1.189.245	216.722	447.252	17.056	508.215	491.734	306.639	73.815	77.845	33.435

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2016	Total persoane fizice	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice				
			în lei		în valută		în lei		în valută		
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	
Grad 4-6 Risc mediu	249.826	17.067	185	24	-	16.858	232.759	171.219	27.045	17.494	17.001
Grad 7 Risc ridicat	894.641	202.833	27.429	55.180	7.679	112.545	691.808	397.949	51.247	196.909	45.703
Grad 8 Depreciate	1.892.725	534.091	107.458	111.537	32.769	282.327	1.358.634	945.532	103.575	281.217	28.310
Total	3.037.192	753.991	135.072	166.741	40.448	411.730	2.283.201	1.514.700	181.867	495.620	91.014

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Ajustări pentru depreciere	Total 2016	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Individuale	-1.278.978	-104.824	-6.359	-33.710	-4.101	-60.654	-1.174.154	-801.091	-61.579	-289.045	-22.439
Colective	-890.773	-607.915	-131.749	-178.053	-9.946	-288.167	-282.858	-179.554	-43.176	-36.116	-24.012
Total ajustări pentru depreciere	-2.169.751	-712.739	-138.108	-211.763	-14.047	-348.821	-1.457.012	-980.645	-104.755	-325.161	-46.451

Sunt considerate expuneri restructurate contractele de datorie pentru care au fost acordate concesiuni unui debitor care se confruntă sau este pe punctul de a se confrunța cu dificultăți în îndeplinirea angajamentelor financiare, concesiuni care nu ar fi fost acordate dacă debitorul nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

Grupul avea în sold creditele încadrate în concordanță cu definiția de mai sus, în sumă de 1.921.499 mii lei (2016: 2.100.817 mii lei), iar Banca 1.883.237 mii lei (2016: 2.065.949 mii lei).

Plasamentele la bănci și titlurile de valoare nu erau nici restante nici provizionate la 31 decembrie 2017 și 2016.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

(ii) *Expunerea la riscul de credit (continuare)*

Grupul deține numerar și disponibilități la Banca Centrală în valoare de 6.637.725 mii lei, iar Banca 6.637.692 mii lei la 31 decembrie 2017. Plasamentele la bănci se încadrează pe ratinguri situate între AA și BB+, emise de agențiile Standard&Poor's și Fitch, în cazul în care acestea sunt disponibile. Pentru plasamentele Grupului și Băncii la instituții de credit fără rating Standard & Poor's sau Fitch a fost folosit ratingul de țară Standard & Poor's (nota 19).

La 31 decembrie 2017, activele financiare disponibile în vederea vânzării includ certificate de trezorerie și obligațiuni emise de Guvernul României, având rating Standard&Poor's BBB-, obligațiuni emise de primărie având rating BBB- și BB+, obligațiuni emise de alte instituții financiare având rating A- și BBB și obligațiuni emise de alte instituții nefinanciare cu rating BB (nota 23).

Credite și titluri de valoare provizionate specific

Creditele și titlurile de valoare provizionate specific sunt acelea pentru care Grupul și Banca consideră că pot apărea dificultăți în colectarea principalului și dobânzii de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit/titlu de valoare.

Credite restante și fără provizion specific

Creditele restante și fără provizion specific sunt acelea pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante (înregistrează restanțe) dar Grupul și Banca consideră că nu este cazul să le provizioneze specific datorită valorii garanției/colateralului disponibil și/sau a gradului de colectare a sumelor datorate Grupului și Băncii.

Ajustări pentru depreciere

Grupul și Banca stabilesc ajustări pentru depreciere care reprezintă estimarea unei pierderi în valoarea portofoliului de credite. Principalele elemente componente ale acestor ajustări sunt o componentă specifică de risc care se referă atât la expuneri individuale cât și la expuneri colective stabilit pentru un grup de active omogene și o componentă colectivă din punctul de vedere al pierderilor care au fost realizate, dar care nu au fost identificate pentru creditele care pot fi subiectul deprecierei individuale.

Pentru data de raportare 31 decembrie 2017 Grupul și Banca au operat modificări în ceea ce privește metodele de calcul al ajustărilor pentru depreciere colectivă: a fost ajustată metodologia de calcul pentru deprecierea creditelor aferente clienților eligibili a solicitat protecția sub incidența Legii nr. 77 („Legea dării în plată”) în scopul încorporării evoluției comportamentale, economice și legislative, respectiv a fost realizată o resegmentare a portofoliilor de credite, în scopul surprinderii realinierii liniilor de business. Referitor la modificările generate de Hotărârea Curții Constituționale cu privire la legea dării în plată, acestea au dus la o mai bună identificare a clienților care ar putea recurge la acest comportamentă, diminuând în consecință nivelul provizioanelor colective înregistrate.

Politica de derecunoaștere a activelor depreciate

Grupul și Banca, în baza unei analize, pot decide derecunoașterea unui activ depreciat fie prin radiere, fie prin scoaterea în afara bilanțului. Această analiză se efectuează periodic pentru activele care au depășit orizontul de recuperare și/sau sunt integral provizionate, în urma evaluării schimbărilor semnificative care au avut loc în performanța financiară a împrumutatului/emitentului, schimbări ce au determinat imposibilitatea de plată a obligației sau insuficiența sumelor din recuperarea garanțiilor în vederea acoperirii întregii expuneri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)****b) Riscul de credit (continuare)****(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)***Politica de garantare*

Grupul și Banca dețin pentru creditele și avansurile acordate clienților, garanții ipotecare pe terenuri și clădiri și garanții sub formă de ipotecă mobiliare pe utilaje și echipamente, stocuri, polițe de asigurare, precum și alte garanții. Grupul și Banca dețin drepturi asupra acestor garanții până la încheierea contractelor încheiate cu clienții. Estimările de valoare justă sunt bazate pe valoarea garanțiilor evaluate la data acordării împrumutului și sunt actualizate periodic.

Garanțiile reale mobiliare, cuprind gajuri fără deposedare și nu includ și garanțiile aferente contractelor de leasing încheiate de BT Leasing Transilvania IFN S.A.

Proprietățile imobiliare includ terenuri, clădiri rezidențiale și comerciale, iar în categoria "Alte Garanții" sunt cuprinse gajuri primite de la clienți, gajuri cu deposedare, depozite colaterale și alte garanții primite.

O analiză a garanțiilor deținute pe categorii de credite acordate clienților se prezintă după cum urmează:

	Grup		Banca	
<i>În mii lei</i>	2017	2016	2017	2016
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc moderat, mediu, crescut și depreciate</i>				
Proprietăți imobiliare	3.527.998	3.920.382	3.512.288	3.903.283
Garanții reale mobiliare	412.365	573.497	399.468	573.088
Alte garanții	92.008	178.676	89.231	175.668
	4.032.371	4.672.555	4.000.987	4.652.039
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc scăzut</i>				
Proprietăți imobiliare	23.965.037	21.640.672	23.969.073	21.669.526
Garanții reale mobiliare	2.259.073	2.354.718	2.381.928	2.489.465
Alte garanții	2.222.160	1.984.820	2.242.142	1.985.359
	28.446.270	25.980.210	28.593.143	26.144.350
Total	32.478.641	30.652.765	32.594.130	30.796.389

Efectul financiar al garanției Grupului se prezintă evidențiind separat valorile garanțiilor astfel:

- (i) pentru acele active în care garanțiile sunt egale sau mai mari decât valoarea contabilă a activului („active supra-garantate”) și
- (ii) pentru acele active în care garanțiile sunt mai mici decât valoarea contabilă a activului („active sub-garantate”).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Efectul garanțiilor Grupului la 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 este următorul:

<i>În mii lei</i>	2017				2016			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub -garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri brute nerestante și nedepreciate								
Expunere brută	5.412.632	9.406.696	7.549.183	5.224.103	5.059.044	8.204.935	5.901.504	5.376.834
Colateral	1.093.805	15.660.753	1.940.165	9.184.597	1.152.453	13.546.509	1.461.410	9.283.625
Expuneri restante dar nedepreciate								
Expunere brută	556.978	799.913	319.595	212.005	555.397	665.309	268.967	300.779
Colateral	201.243	1.398.847	64.741	421.708	220.647	1.159.635	47.386	565.452
Expuneri depreciate								
Expunere brută	485.858	301.993	1.001.735	849.962	435.170	344.957	1.351.611	1.013.403
Colateral	211.184	552.985	260.094	1.488.519	176.115	629.038	570.041	1.840.454

Efectul garanțiilor Băncii la 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 este următorul:

<i>În mii lei</i>	2017				2016			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub -garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri brute nerestante și nedepreciate								
Expunere brută	5.216.769	9.403.637	7.516.431	5.298.860	4.945.130	8.198.037	6.049.333	5.469.056
Colateral	1.087.367	15.651.902	1.935.970	9.327.387	1.151.269	13.520.859	1.494.949	9.429.468
Expuneri restante dar nedepreciate								
Expunere brută	523.047	799.913	216.700	211.838	524.423	664.822	190.985	300.749
Colateral	201.243	1.398.847	64.581	421.301	220.647	1.158.674	47.240	565.152
Expuneri depreciate								
Expunere brută	444.824	301.138	910.825	848.854	409.882	344.109	1.271.311	1.011.890
Colateral	211.184	550.291	259.927	1.484.130	176.115	627.079	569.619	1.835.318

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 157 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerea ce reprezintă risc de credit se referă la următoarele elemente bilanțiere și extrabilanțiere:

- Numerar la Bănci Centrale și Plasamente la bănci;
- Active financiare deținute până la maturitate;
- Împrumuturi și creanțe;
- Datorii contingente care reprezintă risc de credit (garanții financiare irevocabile și angajamente de credit irevocabile neutilizate).

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel consolidat la 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016:

În mii lei	Note	Grup					
		2017		2016			
		Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Active							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	5.351.174	-	5.351.174	4.294.163	-	4.294.163
Plasamente la bănci	19	5.348.074	-	5.348.074	2.785.505	-	2.785.505
Credite și avansuri acordate clienților	21	31.280.801	1.817.169	29.463.632	28.899.463	2.189.061	26.710.402
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	839.852	54.522	785.330	578.447	54.804	523.643
Titluri de valoare deținute până la scadență - titluri de datorie	23	-	-	-	20.691	-	20.691
Total bilanțier		42.819.901	1.871.691	40.948.210	36.578.269	2.243.865	34.334.404
Angajamente irevocabile acordate		129.975	46	129.929	153.867	103	153.764
Garanții financiare irevocabile date		2.365.310	62.857	2.302.453	1.945.444	44.425	1.901.019
Total extrabilanțier		2.495.285	62.903	2.432.382	2.099.311	44.528	2.054.783
Total bilanțier și extrabilanțier		45.315.186	1.934.594	43.380.592	38.677.580	2.288.393	36.389.187

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel individual la 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016:

În mii lei	Note	Banca					
		2017		2016			
Active		Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	5.351.174	-	5.351.174	4.294.163	-	4.294.163
Plasamente la bănci	19	5.302.292	-	5.302.292	2.746.582	-	2.746.582
Credite și avansuri acordate clienților	21	31.692.836	1.778.797	29.914.039	29.379.727	2.169.751	27.209.976
Total bilanțier		42.346.302	1.778.797	40.567.505	36.420.472	2.169.751	34.250.721
Angajamente irevocabile acordate		95.650	46	95.604	120.762	103	120.659
Garanții financiare irevocabile date		2.368.080	62.861	2.305.219	1.953.257	44.436	1.908.821
Total extrabilanțier		2.463.730	62.907	2.400.823	2.074.019	44.539	2.029.480
Total bilanțier și extrabilanțier		44.810.032	1.841.704	42.968.328	38.494.491	2.214.290	36.280.201

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Expunerea la țări din zona euro cu risc ridicat

Economia Zonei Euro (principalul partener economic al României) a accelerat în ultimele trimestre, evoluție susținută de ameliorarea climatului macro-financiar global și de nivelul foarte scăzut al costurilor reale de finanțare (dată fiind politica monetară relaxată fără precedent implementată de Banca Centrală Europeană).

Estimările preliminare ale Eurostat indică creșterea economiei regiunii cu 2,5% an/an în 2017, cea mai bună dinamică din 2007. Se evidențiază consolidarea climatului pozitiv în sfera investițiilor, evoluție susținută de impulsul exporturilor, momentul favorabil din sfera consumului și nivelul redus al costurilor reale de finanțare.

De asemenea, consumul privat (principală componentă a PIB) a evoluat la un ritm peste potențial în perioada recentă, pe fondul ameliorării climatului din piața forței de muncă (rata șomajului în scădere spre nivelurile pre-criză), accelerării creditării și majorării prețurilor activelor imobiliare și financiare. Nu în ultimul rând, consumul public a crescut în 2017, evoluție influențată și de nivelul redus al costurilor de finanțare.

În sfera economiei financiare se observă accelerarea inflației medii anuale de la 0,2% în 2016 la 1,5% în 2017, evoluție determinată îndeosebi de dinamica componentelor volatile.

Persistența inflației la un nivel inferior țintei (de 2% an/an) a determinat Banca Centrală Europeană să semnaleze continuarea politicii monetare relaxate până în toamna anului 2018.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de incapacitatea Băncii de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora, generat de incapacitatea instituției de a-și onora datoriile exigibile la momentul scadenței acestora.

Riscul de lichiditate are două componente principale: fie dificultăți în procurarea fondurilor la scadențele aferente, necesare pentru refinanțarea activelor curente, fie incapacitatea de a transforma un activ în lichiditate la o valoare apropiată de valoarea sa justă, într-o perioadă de timp rezonabilă.

Scopul gestiunii riscului de lichiditate îl reprezintă obținerea randamentelor scontate ale activelor, în condițiile unui management corespunzător al lichidității, asumat conștient și adaptat condițiilor de piață, interna și internațională, și de dezvoltare a instituției, și nu în ultimul rând în contextul cadrului legislativ actual.

Grupul și Banca se preocupă continuu de managementul acestui tip de risc.

Grupul și Banca au acces la surse de finanțare diversificate. Fondurile sunt atrase printr-o gamă de instrumente de tipul depozite ale clienței sau ale băncilor partenere, împrumuturi de la instituții de dezvoltare și instituții financiare precum și capital social. Accesul la surse variate de finanțare îmbunătățește flexibilitatea atragerii de fonduri, limitează dependența față de un singur tip de finanțare și de un tip de partener și conduce la o scădere generală a costurilor implicate de atragerea de fonduri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

c) *Riscul de lichiditate (continuare)*

Grupul și Banca încearcă să mențină un echilibru între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea de datorii cu scadențe diferite și în valute diferite. Grupul și Banca controlează în permanență riscul de lichiditate identificând și monitorizând modificările de finanțări și diversificând baza de finanțare.

Managementul operativ al lichidității se realizează și intraday, astfel încât să se asigure toate decontările/plățile asumate de Grup și Bancă, în nume propriu sau în numele clienților, în lei sau valuta, pe cont sau în numerar, în limitele interne, legale și obligatorii.

Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor din cadrul Băncii este responsabil cu analiza periodică a indicatorilor de lichiditate și cu stabilirea de măsuri de corecție a structurilor bilanțiere, astfel încât să elimine abaterile considerate inacceptabile, din perspectiva managementului riscului de lichiditate.

S-au elaborat simulări de criză pe multiple scenarii de diverse intensități, cu probabilități diferite de concretizare și pe diferite perioade de menținere. Acestea au ca scop identificarea / evaluarea pierderilor, a impactului ipotetic al evenimentelor sau influențelor ce pot da naștere unei crize de lichiditate. În plus se studiază impactul determinantilor de risc de lichiditate asupra capacității Băncii de a asigura lichiditățile clienților săi, precum și menținerea unor niveluri adecvate ale rezervei de lichiditate disponibilă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Activele și datoriile Grupului de la 31 decembrie 2017 analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe benzi de lichiditate, și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	127.946	-127.949	-127.949	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	48.932.195	-49.329.651	-27.948.170	-4.807.571	-4.450.120	-9.997.792	-1.640.962	-485.036	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.487.022	-1.531.447	-306.070	-16.759	-203.397	-302.170	-272.285	-430.766	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	414.578	-533.579	-3.493	-9.242	-108.344	-88.532	-37.151	-286.817	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	-11.906	-3.338	-83	-8.432	-	-	-53	-
Alte datorii financiare	1.184.210	-1.184.210	-1.183.991	-164	-55	-	-	-	-
Total datorii financiare	52.157.857	-52.718.742	-29.573.011	-4.833.819	-4.770.348	-10.388.494	-1.950.398	-1.202.672	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.725	6.637.725	6.637.725	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	5.348.074	5.379.578	4.986.097	84.252	75.909	138.160	64.841	30.319	-
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	264.996	265.096	137.615	8	24	618	-	-	126.831
Instrumente derivate	9.854	9.854	1.204	3	8.523	-	-	124	-
Credite și avansuri acordate clienților Creanțe din contracte de leasing financiar	29.463.632	40.525.798	3.533.258	2.660.018	5.059.322	8.610.410	5.008.139	15.654.651	-
	785.330	916.045	152.036	74.896	148.354	406.797	126.693	7.269	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.821.300	17.003.160	13.491.628	279.131	247.358	1.588.500	663.828	572.571	160.144
Alte active financiare	234.317	234.317	234.317	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	58.565.228	70.971.573	29.173.880	3.098.308	5.539.490	10.744.485	5.863.501	16.264.934	286.975
Poziția netă bilanțieră		18.252.831	-399.131	-1.735.511	769.142	355.991	3.913.103	15.062.262	286.975

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2017									
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	129.929	129.975	4.969	7.237	50.483	25.865	17.665	23.756	-
Garanții financiare irevocabile date	2.302.453	2.365.310	455.934	285.547	284.122	1.242.985	76.986	19.736	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-766.749	-766.749	-470.515	-15.301	-226.661	-	-	-54.272	-
- Sume de primit	765.060	765.060	468.786	15.341	226.661	-	-	54.272	-
Poziție netă instrumente derivate	-1.689	-1.689	-1.729	40	-	-	-	-	-
Total extrabilanț	2.430.693	2.493.596	459.174	292.824	334.605	1.268.850	94.651	43.492	-
Total poziție netă bilanț și extrabilanț		15.759.235	-858.305	-2.028.335	434.537	-912.859	3.818.452	15.018.770	286.975

Activele și datoriile Grupului de la 31 decembrie 2016 analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	247.268	-247.277	-247.277	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	41.681.475	-41.740.039	-22.984.897	-4.649.711	-4.085.764	-8.323.186	-1.276.428	-420.053	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	2.304.911	-2.328.419	-1.527.181	-18.026	-51.270	-184.890	-158.602	-388.450	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	424.111	574.366	-4.004	-9.582	-13.865	-141.144	-85.909	-319.862	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.947	-10.947	-4.938	-1.879	-	-4.130	-	-	-
Alte datorii financiare	459.028	-459.129	-456.835	-484	-335	-1.093	-382	-	-
Total datorii financiare	45.127.740	-45.360.177	-25.225.132	-4.679.682	-4.151.234	-8.654.443	-1.521.321	-1.128.365	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.660	5.293.660	5.293.660	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	2.785.505	2.825.809	2.400.778	104.313	71.120	141.648	76.525	31.425	-
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	155.609	155.609	78.850	-	-	-	-	-	76.759
Instrumente derivate	7.911	7.911	3.149	-	-	4.762	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților	26.710.402	36.939.106	3.943.802	2.526.543	4.653.277	7.516.364	4.526.126	13.772.994	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	523.643	629.557	119.589	52.133	100.851	264.519	83.882	8.583	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	14.993.828	16.438.766	12.356.776	228.344	208.120	1.419.952	1.025.003	1.090.144	110.427
Titluri de valoare deținute până la scadență	20.691	22.706	1.592	1.155	303	9.136	7.807	2.713	-
Alte active financiare	194.151	196.694	196.694	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	50.685.400	62.509.818	24.394.890	2.912.488	5.033.671	9.356.381	5.719.343	14.905.859	187.186
Poziția netă bilanțieră		17.149.641	-830.242	-1.767.194	882.437	701.938	4.198.022	13.777.494	187.186
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	153.764	153.867	9.550	33.078	39.251	17.571	22.235	32.182	-
Garanții financiare irevocabile date	1.901.019	1.945.444	352.745	301.548	349.243	271.040	107.320	563.548	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-1.219.262	-1.219.262	-745.802	-249.761	-	-223.699	-	-	-
- Sume de primit	1.216.652	1.216.652	744.205	248.748	-	223.699	-	-	-
Poziție netă instrumente derivate	-2.610	-2.610	-1.597	-1.013	-	-	-	-	-
Total extrabilanț	2.052.173	2.096.701	360.698	333.613	388.494	288.611	129.555	595.730	-
Total poziție netă bilanț și extrabilanț		15.052.940	-1.190.940	-2.100.807	493.943	413.327	4.068.467	13.181.764	187.186

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Activele și datoriile Băncii de la 31 decembrie 2017 analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	127.946	-127.949	-127.949	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	49.099.201	-49.157.366	-27.810.036	-4.802.091	-4.422.114	-9.997.480	-1.640.809	-484.836	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.099.891	-1.125.018	-293.414	-6.094	-39.464	-178.726	-176.554	-430.766	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	414.578	-533.579	-3.493	-9.242	-108.344	-88.532	-37.151	-286.817	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	-11.906	-3.338	-83	-8.432	-	-	-53	-
Alte datorii financiare	1.142.938	-1.142.938	-1.142.938	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	51.896.460	-52.098.756	-29.381.168	-4.817.510	-4.578.354	-10.264.738	-1.854.514	-1.202.472	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.692	6.637.692	6.637.692	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	5.302.292	5.332.885	4.954.512	81.679	63.374	138.160	64.841	30.319	-
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	73.281	73.281	36.641	-	-	-	-	-	36.640
Instrumente derivate	9.854	9.854	1.204	3	8.523	-	-	124	-
Credite și avansuri acordate clienților	29.914.039	40.877.803	3.573.257	2.682.136	5.140.259	8.747.538	5.049.990	15.684.623	-
Investiții în participații	156.631	156.631	-	-	-	-	-	-	156.631
Active financiare disponibile în vederea vânzării	16.032.612	17.212.626	13.614.722	278.694	247.285	1.586.833	663.351	571.714	250.027
Alte active financiare	211.913	211.913	211.913	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	58.338.314	70.512.685	29.029.941	3.042.512	5.459.441	10.472.531	5.778.182	16.286.780	443.298
Poziția netă bilanțieră		18.413.929	-351.227	-1.774.998	881.087	207.793	3.923.668	15.084.308	443.298

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2017									
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	95.604	95.650	4.235	4.725	50.163	22.577	-	13.950	-
Garanții financiare irevocabile date	2.305.219	2.368.080	458.321	285.547	284.161	1.243.010	77.105	19.936	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-766.749	-766.749	-470.515	-15.301	-226.661	-	-	-54.272	-
- Sume de primit	765.060	765.060	468.786	15.341	226.661	-	-	54.272	-
Poziție netă instrumente derivate	-1.689	-1.689	-1.729	40	-	-	-	-	-
Total extrabilanț	2.399.134	2.462.041	460.827	290.312	334.324	1.265.587	77.105	33.886	-
Total poziție netă bilanț și extrabilanț		15.951.888	-812.054	-2.065.310	546.763	-1.057.794	3.846.563	15.050.422	443.298

Gapurile negative aparente între diverse elemente bilanțiere și extrabilanțiere așa cum sunt ele prezentate mai sus sunt ușor de gestionat ca urmare a activelor financiare disponibile în vederea vânzării care oferă o flexibilitate crescută prin faptul că sunt bine diversificate, tranzacționate pe o piață activă și lichidă.

Activele și datoriile Băncii de la 31 decembrie 2016 analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Banca - În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	247.268	-247.277	-247.277	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	41.851.773	-41.910.402	-23.133.955	-4.649.711	-4.089.238	-8.340.962	-1.276.483	-420.053	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	2.246.461	-2.268.387	-1.520.832	-11.460	-40.183	-160.651	-151.170	-384.091	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	424.111	-574.366	-4.004	-9.582	-13.865	-141.144	-85.909	-319.862	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.947	-10.947	-4.938	-1.879	-	-4.130	-	-	-
Alte datorii financiare	430.211	-430.211	-430.211	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	45.210.771	-45.441.590	-25.341.217	-4.672.632	-4.143.286	-8.646.887	-1.513.562	-1.124.006	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.635	5.293.635	5.293.635	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	2.746.582	2.786.705	2.382.553	100.700	53.854	141.648	76.525	31.425	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	51.979	51.979	25.990	-	-	-	-	-	25.989
Instrumente derivate	7.911	7.911	3.149	-	-	4.762	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților	27.209.976	37.340.958	3.887.029	2.556.958	4.729.069	7.739.010	4.620.829	13.808.063	-
Investiții în participații	136.671	136.671	-	-	-	-	-	-	136.671
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.120.524	16.563.350	12.427.111	227.479	208.047	1.416.093	1.024.445	1.089.214	170.961
Alte active financiare	170.153	170.153	170.153	-	-	-	-	-	-
Total active financiare	50.737.431	62.351.362	24.189.620	2.885.137	4.990.970	9.301.513	5.721.799	14.928.702	333.621
Poziția netă bilanțieră		16.909.772	-1.151.597	-1.787.495	847.684	654.626	4.208.237	13.804.696	333.621
Angajamente irevocabile acordate	120.659	120.762	9.288	30.956	39.251	13.253	2	28.012	-
Garanții financiare irevocabile date	1.908.821	1.953.257	360.327	301.547	349.281	271.101	107.453	563.548	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-1.219.262	-1.219.262	-745.802	-249.761	-	-223.699	-	-	-
- Sume de primit	1.216.652	1.216.652	744.205	248.748	-	223.699	-	-	-
Poziție netă instrumente derivate	-2.610	-2.610	-1.597	-1.013	-	-	-	-	-
Total extrabilanț	2.026.870	2.071.409	368.018	331.490	388.532	284.354	107.455	591.560	-
Poziție netă bilanț și extrabilanț		14.838.363	-1.519.615	-2.118.985	459.152	370.272	4.100.782	13.213.136	333.621

Gapurile negative aparente între diverse elemente bilanțiere și extrabilanțiere așa cum sunt ele prezentate mai sus sunt ușor de gestionat ca urmare a activelor financiare disponibile în vederea vânzării care oferă o flexibilitate crescută prin faptul că sunt bine diversificate, tranzacționate pe o piață activă și lichidă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul ca veniturile Grupului și Băncii sau valoarea instrumentelor financiare deținute să fie afectate negativ de modificări în piață aferente ratei de dobândă, cursului de schimb sau a altor indicatori financiar. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametrii asumați ca apetit de risc a expunerilor pe instrumentele financiare din portofoliu, concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții.

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book

Riscul de rată a dobânzii reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Grupul și Banca își asumă riscul de rată a dobânzii rezultat din activități de atragere și plasare de fonduri în relația cu clientela nebancară (riscul de rată a dobânzii decurgând din activități bancare).

Principalele surse ale riscului de dobândă o reprezintă corelațiile imperfecte dintre data maturității (pentru ratele fixe de dobândă) sau data actualizării prețului (pentru rate de dobândă variabile) aferente activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția adversă a curbei ratei randamentului (evoluția neparalelă a randamentului ratelor de dobândă a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă).

Activitățile de gestionare a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă se desfășoară în contextul expunerii Grupului și Băncii la fluctuațiile ratei dobânzii. Grupul și Banca folosesc un mix de instrumente purtătoare de dobândă fixă și variabilă, pentru a controla necorelarea între datele la care dobânda activă și dobânda pasivă sunt setate la ratele de piață sau între datele de maturitate ale instrumentelor active și pasive.

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea GAP-ului (necorelărilor) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite și indicatori aprobați pe benzi (intervale de timp) de reșezare a dobânzilor.

Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor este organismul care monitorizează respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Direcția de Trezorerie.

Gestionarea riscului de rată a dobânzii la limitele de decalaj ale ratei dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și pasivelor financiare ale Grupului și Băncii la diferite scenarii standard de rate de dobândă.

Mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității activelor și pasivelor purtătoare de dobândă ale Grupului și Băncii la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii:

În mii lei	Grup				Banca			
	200 puncte de bază Creșteri	200 puncte de bază Descreșteri	100 puncte de bază Creșteri	100 puncte de bază Descreșteri	200 puncte de bază Creșteri	200 puncte de bază Descreșteri	100 puncte de bază Creșteri	100 puncte de bază Descreșteri
La 31 decembrie								
Media perioadei	69	-69	34	-34	-110	110	-55	55
Minimul perioadei	-23.748	54	-11.874	27	-23.748	168	-11.874	84
Maximul perioadei	22.616	-40	11.308	-20	22.616	-62	11.308	-31
La 31 decembrie								
Media perioadei	93	-93	46	-46	50	-50	25	-25
Minimul perioadei	-19.259	57	-9.630	29	-19.259	166	-9.630	83
Maximul perioadei	20.631	-4	10.315	-2	20.631	-61	10.310	-30

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

În analiza de senzitivitate privind variația ratei de dobândă Grupul și Banca au calculat impactul fluctuațiilor potențiale ale dobânzilor pe piață asupra marjei de dobândă aferentă următoarelor exerciții financiare, în funcție de data de schimbare/reasezare a dobânzilor activelor și pasivelor bilanțiere, astfel: Grupul și Banca au împărțit activele și pasivele purtătoare de dobândă în cele cu dobândă fixă și cele cu dobândă variabilă, iar fiecare dintre categorii au mai fost împărțite pe următoarele benzi în funcție de data reasezării/modificării dobânzii: sub 1 lună, 1-3 luni, 3-6 luni, 6-12 luni, 1-2 ani, 2-3 ani, 3-4 ani, 4-5 ani, 5-7 ani, 7-10 ani, 10-15 ani, 15-20 ani și peste 20 ani; pentru activele și pasivele cu dobândă variabilă fluxurile viitoare de dobândă au fost recalculat modificând rata de dobândă cu +/- 100 și +/- 200 puncte de dobândă (basis points).

Din analiza de senzitivitate efectuată de Grup și Bancă, conform metodologiei descrise mai sus, se constată că în următorii ani impactul modificărilor de dobândă asupra profitului este limitat. Impactul cel mai semnificativ se înregistrează pe banda 15–20 ani, ceea ce conferă Grupului și Băncii suficient timp de ajustare la condițiile pieței financiare. Media perioadei prezentate în tabelul de mai sus reprezintă impactul mediu al modificării de dobândă asupra profitului Grupului și Băncii (conform metodologiei prezentate în paragraful anterior), minimul prezentat reprezintă impactul potențial asupra profitului pentru intervalul de timp/banda de modificare a dobânzii pe care apare – intervalul 6 luni-12 luni, iar maximum prezentat reprezintă impactul potențial asupra profitului pentru intervalul de timp/banda de modificare a dobânzii pe care apare – intervalul 15-20 ani.

Modificarea potențială a valorii economice în contul de profit și pierdere și în capitalurile proprii a Grupului și a Băncii, bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Fonduri proprii	5.651.402	4.853.871
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	111.060	71.762
Impact în fonduri proprii	1,97%	1,48%

Modificarea potențială a valorii economice a Grupului BT bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Fonduri proprii	5.881.317	5.038.961
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	128.706	85.727
Impact în fonduri proprii	2,19%	1,70%

Prin efectuarea analizelor de tip GAP, Banca și-a propus diminuarea decalajului între activele și pasivele sensibile la variația ratei dobânzii, atât pe total cât și pe diverse orizonturi de timp, astfel încât impactul variației ratei dobânzii asupra veniturilor nete să fie minimizat.

Pentru gestionarea riscurilor generate de posibile evoluții ale ratelor dobânzii Banca a elaborat scenarii de simulare, inclusiv scenarii de tip „stress testing” de intensitate diferită, cu diverse probabilități de concretizare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Grupului** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2017:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.725	-	-	-	-	-	6.637.725
Plasamente la bănci	5.076.788	71.509	122.910	49.972	26.895	-	5.348.074
Credite și avansuri acordate clienților	25.402.534	1.634.318	1.246.042	689.430	491.308	-	29.463.632
Creanțe din contracte de leasing financiar	785.330	-	-	-	-	-	785.330
Alte active financiare	-	-	-	-	-	234.317	234.317
Total active financiare	37.902.377	1.705.827	1.368.952	739.402	518.203	234.317	42.469.078
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	127.946	-	-	-	-	-	127.946
Depozite de la clienți	41.399.432	7.027.766	440.785	17.369	46.843	-	48.932.195
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.845.118	-	-	-	56.482	-	1.901.600
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	1.184.210	1.184.210
Total datorii financiare	43.372.496	7.027.766	440.785	17.369	103.325	1.184.210	52.145.951
Poziție netă	-5.470.119	-5.321.939	928.167	722.033	414.878	-949.893	-9.676.873
Angajamente irevocabile acordate	12.160	50.483	25.865	17.665	23.756	-	129.929
Garanții financiare irevocabile date	711.882	277.081	1.220.187	75.096	18.207	-	2.302.453
Total extrabilanț	724.042	327.564	1.246.052	92.761	41.963	-	2.432.382
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-6.194.161	-5.649.503	-317.885	629.272	372.915	-949.893	-12.109.255

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Grupului** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2016:

În mii lei	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.660	-	-	-	-	-	5.293.660
Plasamente la bănci	2.503.037	67.118	119.583	59.069	36.698	-	2.785.505
Credite și avansuri acordate clienților	22.715.962	738.288	1.299.291	801.480	1.155.381	-	26.710.402
Creanțe din contracte de leasing financiar	523.643	-	-	-	-	-	523.643
Titluri de valoare deținute până la scadență	2.393	-	8.161	7.619	2.518	-	20.691
Alte active financiare	-	-	-	-	-	194.151	194.151
Total active financiare	31.038.695	805.406	1.427.035	868.168	1.194.597	194.151	35.528.052
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	247.268	-	-	-	-	-	247.268
Depozite de la clienți	34.264.591	6.603.572	752.602	21.092	39.618	-	41.681.475
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	2.645.725	-	-	-	83.297	-	2.729.022
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	459.028	459.028
Total datorii financiare	37.157.584	6.603.572	752.602	21.092	122.915	459.028	45.116.793
Poziție netă	-6.118.889	-5.798.166	674.433	847.076	1.071.682	-264.877	-9.588.741
Angajamente irevocabile acordate	42.525	39.251	17.571	22.235	32.182	-	153.764
Garanții financiare irevocabile date	634.677	336.743	260.546	105.929	563.124	-	1.901.019
Total extrabilanț	677.202	375.994	278.117	128.164	595.306	-	2.054.783
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-6.796.091	-6.174.160	396.316	718.912	476.376	-264.877	-11.643.524

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Băncii** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2017:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.692	-	-	-	-	-	6.637.692
Plasamente la bănci	5.042.674	59.841	122.910	49.972	26.895	-	5.302.292
Credite și avansuri acordate clienților	25.964.640	1.614.300	1.182.184	661.607	491.308	-	29.914.039
Alte active financiare	-	-	-	-	-	211.913	211.913
Total active financiare	37.645.006	1.674.141	1.305.094	711.579	518.203	211.913	42.065.936
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	127.946	-	-	-	-	-	127.946
Depozite de la clienți	41.566.438	7.027.766	440.785	17.369	46.843	-	49.099.201
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.457.987	-	-	-	56.482	-	1.514.469
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	1.142.938	1.142.938
Total datorii financiare	43.152.371	7.027.766	440.785	17.369	103.325	1.142.938	51.884.554
Poziție netă	-5.507.365	-5.353.625	864.309	694.210	414.878	-931.025	-9.818.618
Angajamente irevocabile acordate	8.914	50.163	22.577	-	13.950	-	95.604
Garanții financiare irevocabile date	714.267	277.120	1.220.212	75.213	18.407	-	2.305.219
Total extrabilanț	723.181	327.283	1.242.789	75.213	32.357	-	2.400.823
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-6.230.546	-5.680.908	-378.480	618.997	382.521	-931.025	-12.219.441

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului Băncii la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitate contractuală la 31 decembrie 2016:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.293.635	-	-	-	-	-	5.293.635
Plasamente la bănci	2.491.025	50.009	119.583	59.069	26.896	-	2.746.582
Credite și avansuri acordate clienților	22.789.350	816.566	1.527.609	890.807	1.185.644	-	27.209.976
Alte active financiare	-	-	-	-	-	170.153	170.153
Total active financiare	30.574.010	866.575	1.647.192	949.876	1.212.540	170.153	35.420.346
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	247.268	-	-	-	-	-	247.268
Depozite de la clienți	34.413.608	6.607.027	770.419	21.180	39.539	-	41.851.773
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	2.587.275	-	-	-	83.297	-	2.670.572
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	430.211	430.211
Total datorii financiare	37.248.151	6.607.027	770.419	21.180	122.836	430.211	45.199.824
Poziție netă	-6.674.141	-5.740.452	876.773	928.696	1.089.704	-260.058	-9.779.478
Angajamente irevocabile acordate	40.141	39.251	13.253	2	28.012	-	120.659
Garanții financiare irevocabile date	642.248	336.781	260.607	106.061	563.124	-	1.908.821
Total extrabilanț	682.389	376.032	273.860	106.063	591.136	-	2.029.480
Poziție netă bilanț și extrabilanț	-7.356.530	-6.116.484	602.913	822.633	498.568	-260.058	-11.808.958

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar

Grupul și Banca sunt expuse riscului valutar prin pozițiile deschise generate de tranzacțiile de schimb valutar. Gestiunea riscului valutar al Grupului și Băncii se face pe baza unor limite de poziție și de „stop-loss” stricte, monitorizate în timp real. Există de asemenea un risc bilanțier legat de posibilitatea variației activelor sau datoriilor monetare nete în valută, ca urmare a fluctuațiilor cursului de schimb.

Grupul și Banca controlează expunerea lor la riscul de piață prin monitorizarea zilnică a valorii de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare în raport cu un sistem de limite de risc aprobate de Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor. Portofoliul deținut pentru tranzacționare cuprinde titluri cu venit fix emise în România sau pe piețele europene (titluri de stat, obligațiuni al căror emitent are rating mai mare sau egal cu ratingul suveran), denominate în LEI, EUR și USD, precum și acțiuni emise de entități din România tranzacționate la Bursa de Valori București (ce nu sunt direct expuse riscului de dobândă și riscului valutar, fiind expuse riscului de preț).

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în moneda străină ale **Grupului la 31 decembrie 2017** sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.480.446	3.076.466	30.160	50.653	6.637.725
Plasamente la bănci	2.282.833	1.856.437	839.395	369.409	5.348.074
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	50.680	478	-	-	51.158
Instrumente derivate	9.149	705	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	23.447.123	5.554.765	80.605	381.139	29.463.632
Creanțe din contracte de leasing financiar	358.239	423.724	3.367	-	785.330
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.506.247	6.221.619	1.025.886	-	15.753.752
Alte active financiare	179.502	51.360	2.389	1.066	234.317
Total active monetare	38.314.219	17.185.554	1.981.802	802.267	58.283.842
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	58.118	33.478	36.080	270	127.946
Depozite de la clienți	30.705.444	15.956.751	1.831.160	438.840	48.932.195
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	547.727	1.196.831	157.042	-	1.901.600
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.238	668	-	-	11.906
Alte datorii financiare	1.057.590	103.706	16.035	6.879	1.184.210
Total datorii monetare	32.380.117	17.291.434	2.040.317	445.989	52.157.857
Poziția valutară netă	5.934.102	-105.880	-58.515	356.278	6.125.985
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-126.804	-417.362	-11.429	-211.154	-766.749
- Sume de primit	366.323	393.483	5.254	-	765.060
Poziția netă instrumente derivate	239.519	-23.879	-6.175	-211.154	-1.689
Poziția netă bilanț și extrabilanț	5.694.583	-82.001	-52.340	567.432	6.127.674

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 157 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale **Grupului la 31 decembrie 2016** sunt prezentate mai jos:

<i>În mii lei</i>	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.450.162	1.775.644	26.042	41.812	5.293.660
Plasamente la bănci	1.287.088	741.037	465.728	291.652	2.785.505
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	10.453	-	-	-	10.453
Instrumente derivate	7.248	663	-	-	7.911
Credite și avansuri acordate clienților	20.463.589	5.671.631	149.867	425.315	26.710.402
Creanțe din contracte de leasing financiar	243.627	278.021	1.995	-	523.643
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.258.953	5.614.915	1.068.195	-	14.942.063
Titluri de valoare deținute până la scadență	-	20.691	-	-	20.691
Alte active financiare	158.475	35.241	212	223	194.151
Total active monetare	33.879.595	14.137.843	1.712.039	759.002	50.488.479
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	56.635	89.929	100.477	227	247.268
Depozite de la clienți	27.068.174	12.719.569	1.564.623	329.109	41.681.475
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	1.489.042	1.053.152	186.828	-	2.729.022
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.347	600	-	-	10.947
Alte datorii financiare	380.622	57.979	14.014	6.413	459.028
Total datorii monetare	29.004.820	13.921.229	1.865.942	335.749	45.127.740
Poziția valutară netă	4.874.775	216.614	-153.903	423.253	5.360.739
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-322.172	-619.302	-45.615	-232.173	-1.219.262
- Sume de primit	666.799	439.904	109.949	-	1.216.652
Poziția netă instrumente derivate	344.627	-179.398	64.334	-232.173	-2.610
Poziția netă bilanț și extrabilanț	4.530.148	396.012	-218.237	655.426	5.363.349

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale Băncii la 31 decembrie 2017 sunt prezentate mai jos:

<i>În mii lei</i>	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.480.414	3.076.466	30.160	50.652	6.637.692
Plasamente la bănci	2.256.841	1.837.601	839.344	368.506	5.302.292
Instrumente derivate	9.149	705	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	23.489.922	5.962.013	80.965	381.139	29.914.039
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.707.157	6.232.589	1.025.886	-	15.965.632
Alte active financiare	158.777	50.654	2.389	93	211.913
Total active monetare	38.102.260	17.160.028	1.978.744	800.390	58.041.422
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	58.117	33.478	36.080	271	127.946
Depozite de la clienți	30.850.336	15.978.820	1.831.204	438.841	49.099.201
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	314.916	1.042.871	156.682	-	1.514.469
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.238	668	-	-	11.906
Alte datorii financiare	1.033.319	86.728	16.014	6.877	1.142.938
Total datorii monetare	32.267.926	17.142.565	2.039.980	445.989	51.896.460
Poziția valutară netă	5.834.334	17.463	-61.236	354.401	6.144.962
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-126.804	-417.362	-11.429	-211.154	-766.749
- Sume de primit	366.323	393.483	5.254	-	765.060
Poziția netă instrumente derivate	239.519	-23.879	-6.175	-211.154	-1.689
Poziția netă bilanț și extrabilanț	5.594.815	41.342	-55.061	565.555	6.146.651

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină la **31 decembrie 2016** ale **Băncii** sunt prezentate mai jos:

<i>În mii lei</i>	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.450.137	1.775.644	26.042	41.812	5.293.635
Plasamente la bănci	1.268.376	720.826	465.728	291.652	2.746.582
Instrumente derivate	7.248	663			7.911
Credite și avansuri acordate clienților	20.649.103	5.984.630	150.928	425.315	27.209.976
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.351.000	5.649.689	1.068.195	-	15.068.884
Alte active financiare	139.630	30.235	212	76	170.153
Total active monetare	33.865.494	14.161.687	1.711.105	758.855	50.497.141
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	56.635	89.929	100.477	227	247.268
Depozite de la clienți	27.224.279	12.733.762	1.564.623	329.109	41.851.773
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	1.486.619	997.125	186.828	-	2.670.572
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.347	600	-	-	10.947
Alte datorii financiare	356.544	53.255	14.014	6.398	430.211
Total datorii monetare	29.134.424	13.874.671	1.865.942	335.734	45.210.771
Poziția valutară netă	4.731.070	287.016	-154.837	423.121	5.286.370
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-322.172	-619.302	-45.615	-232.173	-1.219.262
- Sume de primit	666.799	439.904	109.949	-	1.216.652
Poziția netă instrumente derivate	344.627	-179.398	64.334	-232.173	-2.610
Poziția netă bilanț și extrabilanț	4.386.443	466.414	-219.171	655.294	5.288.980

Prin determinarea și monitorizarea pozițiilor nete în valută și a volatilității cursului de schimb, Banca și-a propus realizarea unui portofoliu optim corelat între valoarea activelor și pasivelor exprimate în valută, precum și echilibrul operațiunilor de tranzacționare pe piața valutară.

În tabelul de mai jos, este prezentată sensibilitatea Contului de profit și pierderi în cazul unor posibile modificări ale cursului de schimb valutar, aplicat la sfârșitul perioadei de raportare în raport cu moneda funcțională a entităților din Grup, în condițiile în care toate celelalte variabile ar fi constante:

<i>În mii lei</i>	Impactul în Contul de Profit și Pierdere	
	2017	2016
Creșterea EUR cu până la 10% (2016: creșterea cu 20%)	-8.147	4.909
Scăderea EUR cu până la 10% (2016: scăderea 20%)	8.147	-4.909
Creșterea USD cu până la 10% (2016: creșterea cu 20%)	4.958	-3.120
Scăderea USD cu până la 10% (2016: scăderea 20%)	-4.958	3.120
Total	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Scopul principal al gestiunii riscului de piață îl reprezintă obținerea randamentului scontat al portofoliului de tranzacționare, în condițiile unui management corespunzător al riscului de piață inerent, asumat conștient și adaptat condițiilor de piață și de dezvoltare a Băncii și a Grupului, și nu în ultimul rând în contextul cadrului legislativ actual.

Principiile generale aplicate în vederea asigurării unei administrări corespunzătoare a riscului de piață sunt:

- Managementul riscului de piață este adaptat și permanent ajustat condițiilor pieței financiar-bancare românești și internaționale, precum și contextului economic general;
- În managementul riscului de piață, Banca aplică principii clare care privesc calitatea, maturitatea, diversitatea și gradul de risc al elementelor componente;
- Riscul de preț este analizat în cadrul testelor de stres aferente portofoliilor de acțiuni și de unități de fond deținute de Bancă.

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Expunerea ce reprezintă risc de piață se referă în principal la următoarele elemente bilanțiere:

- Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere (fără instrumente de capital);
- Active financiare disponibile în vederea vânzării (fără instrumente de capital).

Mai jos prezentăm expunerea de risc la nivel consolidat și individual la 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016:

În mii lei	Note	Grup		Banca	
		2017 Valoare contabilă	2016 Valoare contabilă	2017 Valoare contabilă	2016 Valoare contabilă
Active					
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere -derivate și titluri de datorie	20	61.012	18.364	9.854	7.911
Active financiare disponibile în vederea vânzării - titluri de datorie	23	15.753.752	14.942.063	15.965.632	15.068.884
Total bilanțier		15.814.764	14.960.427	15.975.486	15.076.795

Senzitivitatea la o posibilă modificare a dobânzilor cu +/-1.00% și prețurilor în piață +/-10%, la nivelul contului de profit și pierdere, cât și la nivelul capitalurilor proprii, toate celelalte variabile rămânând constante, sunt prezentate în următorul tabel:

Grup	la 31 decembrie 2017		la 31 decembrie 2016	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
În mii lei				
Acțiuni	-7.669	-	-5.539	-
OTC	-	-55.120	-	-38.573
Obligațiuni și titluri	-	-433.318	-	-538.403
Impact total	-7.669	-488.438	-5.539	-576.976

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare (continuare)

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare (continuare)

Banca	la 31 decembrie 2017		la 31 decembrie 2016	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
<i>În mii lei</i>				
Acțiuni	-7.328	-	-5.198	-
OTC	-	-53.748	-	-35.899
Obligațiuni și titluri	-	-432.911	-	-537.650
Impact total	-7.328	-486.659	-5.198	-573.549

e) Riscul aferent impozitării

Grupul și Banca sunt angajate să asigure o derulare sustenabilă a administrării riscului privind impozitarea prin construirea și menținerea unei funcții fiscale transparente, efective și eficiente în cadrul organizației. Grupul și Banca respectă și aplică cu strictețe legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe și impozite.

Legislația fiscală românească prevede reguli detaliate și complexe suferind mai multe modificări în ultimii ani. Interpretarea textului și procedurile practice de punere în aplicare a legislației fiscale ar putea varia, existând riscul ca anumite tranzacții, de exemplu, să fie interpretate altfel de către autoritățile fiscale comparativ cu tratamentul Grupului și Băncii.

Mai mult, trecerea la IFRS a băncilor românești a adus implicații fiscale suplimentare, care nu sunt încă pe deplin clarificate în legislație și ar putea genera risc aferent impozitării.

La nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală există structuri specializate care pot să efectueze controlul fiscal al societăților care operează pe teritoriul României, iar aceste controale pot să acopere atât aspecte de conformitate fiscală, cât și alte aspecte legale și regulatorii. Este posibil ca Grupul și Banca să continue să fie supuse controalelor fiscale pe măsura emiterii de noi reglementări fiscale.

În anul 2017 a fost adoptată legislația necesară pentru implementarea în România a cerințelor de raportare pentru fiecare țară în parte („CbC”), care transpune în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2016/881 din 25 mai 2016 și urmează inițiativele cuprinse în Măsura 13 din proiectul OCDE privind Combaterea Erodării Bazei Impozabile și a Transferului Profiturilor („BEPS”). Potrivit acestor reglementări, societățile-mamă finale din România care controlează un grup de întreprinderi multinaționale („MNE”) și al cărui venit total consolidat la nivelul grupului este mai mare de 750 milioane EUR, au obligația să depună raportări CbC către autoritățile fiscale din România. Grupul a acordat o atenție sporită implementării acestor cerințe de raportare, având în vedere că scopul acestora este creșterea transparenței fiscale la nivel grupurilor multinaționale și de asemenea reprezintă un pas important în legislația privind prețurile de transfer din România.

Introducerea Standardului Internațional de Contabilitate IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018 va genera implicații fiscale suplimentare la tranziție, de aceea pentru diminuarea riscului fiscal este necesară o abordare fiscală transparentă din partea autorităților fiscale și o comunicare eficientă cu mediul financiar-bancar.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară

Economia României a consemnat un avans de 7% an/an în 2017 (cea mai bună dinamică din 2008), conform estimărilor preliminare ale Institutului Național de Statistică („INS”).

Această evoluție a fost determinată de contribuția cererii interne, pe fondul mix-ului relaxat (fără precedent) de politici economice din România, într-un context internațional caracterizat prin accelerarea economiei mondiale și o undă de optimism pe piețele financiare.

Din perspectiva cererii agregate se evidențiază redinamizarea investițiilor productive, susținută de impulsul exporturilor, accelerarea consumului intern și nivelul redus al costurilor reale de finanțare. De asemenea, consumul privat (principala componentă a PIB) a continuat tendința de accelerare în 2017, evoluție susținută de ameliorarea venitului real disponibil al populației și efectul de avuție (generat de majorarea prețurilor activelor imobiliare și financiare).

Totodată, consumul public a crescut în 2017 cu cel mai bun ritm din 2008, date fiind deciziile din sfera politicilor fiscal-bugetare și de venituri. Cheltuielile publice s-au majorat cu 14% an/an la 276,1 miliarde lei în 2017 (conform datelor Ministerului de Finanțe), evoluție determinată de creșterea semnificativă a transferurilor (cu 21,1% an/an la 130,9 miliarde lei) și a cheltuielilor cu personalul (cu 22% an/an, la 69,6 miliarde lei).

Pe de altă parte, cererea externă netă a avut o contribuție nefavorabilă la dinamica anuală a economiei din 2017, pe fondul creșterii importurilor cu un ritm mai puternic comparativ cu dinamica exporturilor. Astfel, statisticile BNR indică adâncirea deficitului balanței comerciale cu bunuri și servicii cu 165,6% an/an, la 4,1 miliarde EUR în 2017.

Analiza din perspectiva ofertei agregate evidențiază dinamica sectorului primar (creștere cu peste 20% an/an în 2017), susținută de climatul meteorologic favorabil și de investițiile derulate în ultimii ani.

De asemenea, industria României a accelerat în 2017 (8,2% an/an, cea mai bună dinamică din 2007), pe fondul dinamizării componentei prelucrătoare, în contextul impulsului exporturilor și ameliorării consumului intern. Totodată, sectorul IT&C a continuat să crească cu un ritm anual de peste 10% în 2017. Pe de altă parte, sectorul de construcții (intensiv în capital și forță de muncă) a scăzut în 2017, cu 5,4% față de anul anterior.

La nivelul pieței forței de muncă climatul a continuat să se amelioreze în ultimele trimestre, pe fondul redinamizării investițiilor productive, migrației populației active și reducerii ponderii economiei informale. Rata șomajului a scăzut până la 4,6% la final de 2017, cel mai redus nivel din ultimele decenii.

În sfera economiei financiare se evidențiază revenirea în teritoriu pozitiv a dinamicii anuale a prețurilor de consum și intensificarea presiunilor inflaționiste începând cu toamna anului trecut, în contextul incidenței unor șocuri din sfera ofertei, dar și a evoluției economiei la un ritm peste potențial. Astfel, în 2017 s-a înregistrat o inflație medie anuală de 1,3% (1,1% pe indicii armonizat UE al prețurilor de consum).

Pe finalul anului trecut inflația a depășit ținta băncii centrale, poziționându-se aproape de limita superioară a intervalului țintit (1,5%-3,5%).

În acest context, BNR a recalibrat politica monetară în ultimele ședințe din 2017. Pe de o parte, Banca Centrală a îngustat coridorul format din ratele de dobândă la facilitățile permanente în jurul ratei de dobândă de referință. Pe de altă parte, instituția a semnalat majorarea ratei de dobândă de politică monetară începând cu 2018 (BNR a decis creșterea ratei de dobândă de referință de la 1,75% la 2,00% în ianuarie și de la 2,00% la 2,25% în februarie).

Accelerarea cererii interne, nivelul redus al costurilor reale de finanțare și continuarea tendinței de ameliorare a performanței financiare din sectorul bancar au contribuit la consolidarea climatului pozitiv în sfera pieței creditului în ultimele trimestre.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri (continuare)

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară (continuare)

Astfel, în 2017 soldul creditului neguvernamental a crescut cu un ritm mediu anual de 4,6%, în accelerare de la 1,9% în 2016, conform statisticilor Băncii Naționale a României.

Se evidențiază creșterea creditului neguvernamental în lei cu o dinamică medie anuală de 15,1% în 2017: componenta persoane fizice a crescut cu 22% an/an (evoluție susținută de ameliorarea veniturilor, Programul Prima Casă și nivelul accesibil al ratelor reale de dobândă), iar segmentul companii s-a majorat cu 8% an/an, pe fondul redinamizării investițiilor și nivelului redus al costurilor reale de finanțare.

Pe de altă parte, creditul neguvernamental denominat în valută a continuat să se ajusteze, cu un ritm mediu anual de 8,1% în 2017: componentele persoane fizice și persoane juridice au scăzut cu 12,4%, respectiv 3,6%.

Astfel, la final de 2017 creditul denominat în moneda națională avea o pondere de 62,8% în totalul creditului neguvernamental (cel mai ridicat nivel din ultimele decenii).

De asemenea, statisticile BNR indică continuarea tendinței de creștere a depozitelor neguvernamentale cu un ritm superior dinamicii creditării în 2017. Depozitele au crescut în medie cu 9,9% în 2017, evoluție influențată de majorarea veniturilor populației, ameliorarea rezultatelor companiilor și creșterea ratei de economisire.

Prin urmare, raportul credite/depozite a continuat tendința descendentă în ultimele trimestre, până la un nivel de 76,7% la final de 2017 (minimumul din ultimele decenii).

Nu în ultimul rând, performanța financiară a sectorului bancar s-a ameliorat în 2017, evoluție influențată de dinamica economiei la un ritm peste potențial, deciziile și semnalele de politică monetară și continuarea eforturilor de ajustare bilanțieră (rata creditelor neperformante s-a diminuat până la 6,4% în decembrie, cel mai redus nivel din 2009).

Statisticile BNR indică un volum al activelor totale de 427,4 miliarde lei la final de 2017 (nivel record), în creștere cu 8,6% an/an.

Anul trecut profitul agregat al sectorului bancar s-a majorat cu 30,6% an/an la 5,4 miliarde lei.

La final de 2017 indicatorul de solvabilitate la nivel de sector bancar s-a situat la 18,86%, cu mult peste nivelul minim de referință.

(ii) Legea dării în plată

În Monitorul Oficial al României partea I. nr. 330 din data de 28 aprilie 2016 a fost publicată Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

Legea se aplică raporturilor dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionării creanțelor deținute asupra consumatorilor și stabilește că, prin derogare de la dispozițiile Codului Civil, consumatorul are dreptul de a se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut de lege, părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.

În 25 octombrie 2016, Curtea Constituțională a admis excepții de neconstituționalitate a legii.

În comunicarea Curții Constituționale au fost motivate excepțiile admise, referitoare la eliminarea unor sintagme utilizate în cuprinsul legii, aspecte care limitează parțial accesul debitorilor la protecția oferită de lege. Astfel, debitorul ar putea închide creditul prin darea în plată a imobilului ipotecat numai în cazul în care acesta poate demonstra existența impreviziunii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

g) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul sau sistemele interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, sau factori externi cum ar fi cei care rezultă din cerințele de reglementare incidente din standarde general acceptate de politici corporatiste sau dezastre naturale care conduc la indisponibilizarea unor activități de bază ale entităților Grupului și Băncii. Riscul operațional se manifestă la nivelul tuturor entităților, iar nivelul final se obține din agregarea acestuia la nivelul tuturor entităților Grupului și Băncii. Obiectivul Grupului și Băncii privind administrarea riscului operațional este asigurarea diminuării efectelor evenimentelor de natura riscului operațional care sunt întâlnite în activitatea băncii, menținerea la un nivel redus al pierderilor din incidente de natura riscului operațional, precum și asigurarea împotriva acelor categorii de riscuri care nu sunt sub controlul Băncii.

În vederea reducerii riscurilor inerente activităților operaționale ale Grupului și Băncii a fost dezvoltat un cadru general de administrare a acestor riscuri în concordanță cu obiectivele de business stabilite, apetitul de risc asumat, precum și cu normele și reglementările în vigoare la nivel național și internațional, cadru compus din politici, norme și proceduri privind administrarea riscului operațional care sunt parte a guvernantei corporative.

Strategia Grupului și a Băncii Transilvania S.A. pentru diminuarea expunerii la riscuri operaționale se bazează în principal pe :

- conformarea permanentă a documentelor normative la reglementările legale și adecvarea la condițiile pieței;
- pregătirea personalului;
- eficiența sistemelor de control intern (organizare și exercitare);
- implementarea de dezvoltări informatice și consolidare a sistemelor de securitate ale băncii;
- utilizarea unor mijloace complementare de reducere a riscurilor: încheierea unor polițe de asigurare împotriva riscurilor, externalizarea unor activități;
- aplicarea de măsuri pentru limitarea, reducerea efectelor incidentelor de riscuri operaționale identificate, precum: standardizarea activității curente, automatizarea unui număr cât mai mare de procese cu puncte de control monitorizate permanent;
- reducerea volumului de date redundante care sunt colectate la nivelul diferitelor entități ale Băncii;
- valorificarea recomandărilor și concluziilor rezultate ca urmare a supravegherii permanente;
- actualizarea planurilor de continuitate, evaluarea și testarea acestora cu regularitate, mai ales în situația acelor sisteme care susțin procese operaționale critice pentru Bancă;
- evaluarea produselor, proceselor și sistemelor în vederea determinării acestora semnificative în ceea ce privește riscul operațional inerent;
- acțiuni luate pentru diminuarea riscurilor cibernetice, precum și abordările specifice care trebuie urmate pentru a elimina/reduce impactul atacurilor cibernetice.

Direcția Administrarea Riscurilor împreună cu Direcția Managementul Riscului Operațional și Informațional urmăresc implementarea strategiei și a metodologiei de identificare, de măsurare, supraveghere, control și reducere a riscului operațional al Băncii Transilvania S.A. și asigură informarea Comitetului Conducătorilor asupra problemelor, evoluțiilor semnificative de natura riscurilor operaționale și propune măsuri de limitare a riscurilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

g) Riscuri operaționale (continuare)

Direcția Audit Intern, Direcția Control Riscuri monitorizează respectarea standardelor Grupului și Băncii prin controale on-site și off-site regulate. Rezultatele auditului intern, monitorizării și controlului riscului operațional sunt discutate cu conducerea unităților auditate, iar rezumatul se prezintă Directorului Executiv Control Riscuri și conducerii Grupului și Băncii.

h) Gestionarea capitalului

Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri în cadrul Băncii Transilvania S.A. este o componentă a procesului de administrare și de conducere al instituției de credit, a culturii decizionale a acesteia, care vizează ca organul de conducere să asigure identificarea, măsurarea, agregarea și monitorizarea în mod adecvat a riscurilor instituției de credit, deținerea unui capital intern adecvat la profilul de risc și utilizarea și dezvoltarea unor sisteme solide de administrare a riscurilor.

BNR monitorizează cerințele de capital atât la nivel individual, cât și la nivel de Grup.

Adecvarea de capital se calculează conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 575/2013 și impune menținerea ratei fondurilor proprii la un nivel minim de:

- 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază;
- 6,0 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1;
- 8,0 % pentru rata fondurilor proprii totale.

De asemenea, Banca și Grupul mențin, corespunzător abordărilor reglementate de determinare a cerințelor minime de capital alese și Regulamentului UE 575/2013, coroborat cu prevederile Regulamentului BNR nr. 5/2013 și ținând cont de amortizoarele de capital impuse de BNR:

- amortizorul de conservare a capitalului în cuantum de 1,25% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc în perioada 1 ianuarie 2017-31 decembrie 2017;
- amortizorul O-SII în cuantum de 1% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc.

Odata cu trecerea la noul standard de raportare financiară IFRS 9 „Instrumente financiare”, fondurile proprii ale Grupului și Băncii vor fi impactate prin afectarea rezultatului reportat. Impactul va fi nesemnificativ, fiind atenuat de opțiunea de aplicare a măsurilor tranzitorii puse la dispoziție de autoritatea competentă și adoptată de către Grup și Bancă.

Adecvarea fondurilor proprii

Pentru determinarea cerințelor reglementate de fonduri proprii Banca și Grupul folosesc următoarele metode de calcul:

- Riscul de credit: metoda standardizată;
- Riscul de piață: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii aferente riscului valutar și pentru portofoliul de tranzacționare este utilizată metoda standard;
- Riscul operațional: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului operațional este utilizată metoda indicatorului de bază.

Banca și Grupul respectă reglementările de mai sus, nivelul indicatorului de adecvare la riscuri depășind cu mult limitele minime impuse de legislație.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

h) Gestionarea capitalului (continuare)

Adecvarea fondurilor proprii (continuare)

La 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016, precum și în cursul anilor 2017 și 2016, Grupul și Banca au îndeplinit toate cerințele de reglementare privind fondurile proprii.

Fondurile proprii ale Grupului și Băncii, conform reglementărilor legale în vigoare privind adecvarea capitalului, includ:

- fonduri proprii de nivel I, care cuprind capitalul social subscris și vărsat, prime de capital, rezerve eligibile, rezultatul reportat și deducerile prevăzute de legislația în vigoare;
- fonduri proprii de nivel II includ împrumuturile subordonate și deducerile prevăzute de legislația în vigoare.

Grupul gestionează în mod dinamic baza sa de capital, prin monitorizarea ratelor de capital reglementate, anticipând modificările corespunzătoare necesare pentru atingerea obiectivelor sale, precum și optimizarea componenței activelor și a capitalurilor proprii.

Planificarea și monitorizarea au în vedere, pe de o parte totalul fondurilor proprii și, pe de altă parte, cerințele de fonduri proprii.

Nivelul și cerințele de fondurile proprii la 31 decembrie 2017 și la 31 decembrie 2016 se prezintă astfel:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Fonduri proprii de nivel 1	6.682.389	5.525.452	6.512.912	5.398.562
Fonduri proprii de nivel 2	310.496	350.191	310.496	350.191
Total nivel fonduri proprii	6.992.885	5.875.643	6.823.408	5.748.753

Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii și totalul activelor ponderate la risc:

<i>În %</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	20,21	17,99	20,14	17,86
Rata fondurilor proprii de nivel 1	20,21	17,99	20,14	17,86
Indicatorul de solvabilitate	21,15	19,14	21,10	19,02

Nota: În calculul Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii sunt incluse profiturile statutare ale Grupului, respectiv ale Băncii, aferente exercițiilor financiare încheiate la 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016. Calculul capitalului reglementat la 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 a fost efectuat conform standardelor IFRS adoptate de Uniunea Europeană.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative

Grupul și Banca fac estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate în decursul exercițiului financiar următor. Estimările și judecățile sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

a) Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor către clienți

Grupul și Banca revizuiesc portofoliul de credite și creanțe din contracte de leasing financiar pentru a evalua deprecierea acestor active cel puțin semestrial (lunar pentru Bancă). Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere, Grupul și Banca emit judecăți cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite și creanțe din contracte de leasing financiar înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit/leasing individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată a unor debitori dintr-un grup sau a condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori. Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar.

Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma, cât și termenul fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între estimări și valorile reale, inclusiv pentru a evalua efectele incertitudinilor de pe piețele financiare locale cu privire la evaluarea activelor și la mediul economic operativ al debitorilor. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective ale pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul și Banca au estimat pierderile din deprecierea creditelor, avansurilor acordate clienților și creanțelor din contracte de leasing financiar bazându-se pe metodologia internă și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare consolidate.

În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate la nivelul Grupului în anul 2017, ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 26.670 mii lei sau ar scădea cu 25.241 mii lei.

În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate la nivelul Băncii în anul 2017 ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 25.374 mii lei sau ar scădea cu 24.289 mii lei.

Legea 77/2016 privind darea în plată („DIP”) a unor proprietăți imobiliare rezidențiale dă dreptul debitorilor care au credite imobiliare sau ipotecare garantate cu aceste proprietăți de a le transmite băncilor finanțatoare iar împrumuturile să fie considerate închise, indiferent dacă valoarea justă (respectiv prețul de vânzare al proprietății) acoperă sau nu expunerea brută. Legea a fost adoptată și este în vigoare din 13 mai 2016.

DIP este aplicabilă numai persoanelor fizice, pentru creditele imobiliare sau ipotecare care au o valoare mai mică de 250.000 EUR, garantate cu imobile rezidențiale. Legea este aplicabilă atât pentru contractele de credit active, în curs de desfășurare, cât și pentru contractele viitoare.

În 25 octombrie 2016, Curtea Constituțională a admis excepții de neconstituționalitate a legii, referitoare la eliminarea unor sintagme utilizate în cuprinsul legii, aspecte care limitează parțial accesul debitorilor la protecția oferită de lege. Astfel, debitorul ar putea închide creditul prin darea în plată a imobilului ipotecat numai în cazul în care acesta poate demonstra existența impreviziunii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

a) Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor către clienți (continuare)

Impreviziunea este definită de articolul 1271 din Noul Cod Civil - dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vădit injustă obligarea debitorului la executarea obligației. Scăderea valorii proprietății sau creșterea cursului de schimb valutar pentru creditele în alte valute decât lei nu sunt suficiente pentru a demonstra implicit starea de impreviziune. Decizia privind impreviziunea poate fi luată numai în instanță, de către judecător.

Abordarea Băncii Transilvania S.A.:

Banca a calculat provizioane specifice pentru toți clienții care au solicitat DIP.

Celelalte credite care ar putea fi afectate de prevederile legii au fost analizate colectiv de către Bancă, Managementul a evaluat și a stabilit nivelul necesar de provizioane folosind judecata profesională. Evaluarea a ținut cont de portofoliul Băncii care s-ar putea încadra la situația de impreviziune și la probabilitatea acestuia de a intra în stare de nerambursare (PD).

În estimarea portofoliului, Banca a analizat rata LTV (valoarea creditului raportată la valoarea garanțiilor) și aspectele comportamentale ale portofoliului constituit din creditele imobiliare sau ipotecare. PD-urile au fost construite ținând cont de pragurile LTV și prin extrapolarea comportamentului istoric al portofoliului.

b) Realizarea pierderilor fiscale viitoare

În aprilie 2015 Banca a preluat controlul asupra Volksbank Romania S.A. („VBRO”), recunoscând în situațiile financiare individuale și consolidate câștigul din achiziție în valoare de 1.650.600 mii lei ca urmare a combinării de întreprinderi în conformitate cu IFRS 3. Banca a considerat câștigul din achiziție ca fiind venit neimpozabil în calculul rezultatului fiscal global, având la bază argumente solide precum urmează:

- Codul Fiscal nu conține elemente specifice privind fuziunea între doi sau mai mulți contribuabili care aplică IFRS ca bază a contabilității, iar legislația fiscală este necorelată cu legislația contabilă;
- Începând cu 1 ianuarie 2016 Codul Fiscal Rescris a transpus prevederile Directivei 2009/133/CE și pentru fuziunile domestice, astfel încât intenția legiuitorului este clară în ceea ce privește faptul că principiile fiscale specifice (principiul neutralității fiscale a fuziunii) prevalează prevederilor generale de impozitare;
- Fuziunea cu VBRO a fost efectuată în baza unor rațiuni economice solide (nu a urmărit obținerea unor beneficii fiscale). Operațiunea de fuziune este o operațiune neutră fiscal. de exemplu câștigul din achiziție nu ar trebui să fie impozabil;
- Tratatamentul fiscal ar trebui să fie aplicat unitar: luând în considerare situația opusă, unde prețul de achiziție ar fi mai mare decât valoarea activelor și pasivelor preluate prin fuziune, ar determina apariția unui fond comercial pozitiv, care, potrivit prevederilor fiscale românești, nu reprezintă un activ amortizabil din punct de vedere fiscal și respectiv nu generează impact fiscal în poziția Băncii;
- Evitarea dublei impuneri;
- Jurisprudența europeană – care prevede că în cazul în care legislația unui stat membru nu conține prevederi clare sau anumite prevederi specifice legislative, normele legislative europene primează.

Banca a solicitat autorităților fiscale emiterea unei opinii fiscale oficiale privind tratamentul fiscal al câștigului din achiziția VBRO („SFIA”). Banca și-a exprimat opinia privind abordarea considerării câștigului din achiziție drept venit neimpozabil luând în calcul toate argumentele prezentate mai sus.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

b) Realizarea pierderilor fiscale viitoare (continuare)

Autoritățile fiscale române au emis opinie nefavorabilă Băncii, considerând câștigul din achiziție taxabil (așa cum este acesta contabilizat potrivit normelor IFRS), iar singurul argument susținut a fost faptul că venitul din achiziție nu se încadrează în lista veniturilor neimpozabile enumerate în Codul Fiscal aplicabil la 31 decembrie 2015.

Banca a demarat o acțiune legală în instanță în acest sens în cursul anului 2017. Dosarul de acțiune în instanță a fost depus la Curtea de Apel Cluj în luna aprilie 2017. În luna noiembrie 2017, Curtea de Apel Cluj a admis acțiunea în instanță și a emis o hotărâre favorabilă pentru Bancă, prin care a confirmat abordarea Băncii de a considera caștigul din achiziție drept venit neimpozabil. Hotărârea emisă de către Curtea de Apel Cluj are drept de recurs de 15 zile de la data emiterii hotărârii, și prin urmare dosarul va ajunge la Înalta Curte de Casație și Justiție. Așteptările managementului și a avocaților Băncii sunt că, procesul legal ar putea dura o perioadă mai lungă de timp, între 1 an și 3 ani, până când din punct de vedere procedural dosarul să ajungă la Curtea Supremă de Justiție. Poziția Băncii este că procesul are cele mai mari șanse de câștig, având în vedere argumentele solide prezentate de până acum și care au fost admise într-o primă etapă de către Curtea de Apel Cluj. Cu toate acestea, poziția fiscală cu privire la această cauză este una incertă și în cazul în care Banca nu ar avea câștig de cauză în fața instanței, atunci aceasta ar fi obligată să considere câștigul din achiziție drept venit impozabil și să suporte eventualele majorări și penalități, dacă va fi cazul.

Creanțele de impozit pe profit amânat sunt recunoscute pentru reportarea pierderilor fiscale în măsura în care este probabil că se vor realiza profituri impozabile viitoare. Estimarea probabilității realizării profiturilor impozabile viitoare se bazează pe un plan financiar și o analiză desfășurată la nivel de management al băncii. Au fost luați în considerare următorii factori, precum: o creștere organică a veniturilor operaționale, o abordare moderată a riscului, controlul costurilor, creșterea eficienței, menținerea unui nivel adecvat de capital și o poziție stabilă de lichiditate.

Tot ca urmare a fuziunii cu VBRO la 31 decembrie 2015, Banca a preluat pierderile fiscale reportate până la acea dată în valoare totală de 3.767.958 mii lei. Pierderile fiscale neutilizate la data de 31 decembrie 2017 au fost în valoare totală de 1.086.380 mii lei (2016: 2.302.159 mii lei). Creanța de impozit amânat la 31 decembrie 2017 este în sumă de 173.821 mii lei (2016: 368.345 mii lei) care corespunde echivalentului pierderilor fiscale neutilizate în valoare 1.086.380 mii lei (2016: 2.302.159 mii lei).

Perioada fiscală în care se pot recupera pierderile fiscale este de 7 ani consecutivi. Managementul Băncii estimează că va realiza suficient profit impozabil din operațiuni financiar-bancare curente pentru a recupera pierderile fiscale reportate și că va recupera creanța de impozit pe profit până aproximativ în anul 2019.

c) Provizioane de risc pentru clauze abuzive

Banca are în evidențe la sfârșitul anului 2017 un provizion pentru clauze abuzive aferent contractelor de creditare care au intrat sub incidența OUG 50/2010 (vezi Nota 34).

Managementul a stabilit o metodologie de estimare a provizionului pentru clauze abuzive care ia în considerare ipoteze privind evoluția viitoare a litigiilor care pot fi deschise împotriva Băncii și probabilitatea de succes a litigiilor curente și viitoare, stabilită pe baza datelor istorice. Banca a estimat la sfârșitul anului 2015 un risc ridicat de inițiere a unor procese împotriva sa (datorită publicității negative pe care o înregistra VBRO la momentul fuziunii), un provizion corespunzător acestor așteptări fiind reflectat în situațiile financiare ale anului 2015.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

c) Provizioane de risc pentru clauze abuzive (continuare)

În anul 2016 și ulterior în 2017, Banca și-a revizuit estimările utilizate în calculul provizionului pentru clauze abuzive pe baza datelor istorice recente (litigii inițiate împotriva Băncii pe parcursul anilor 2016 - 2017 și rezultatul pozitiv sau negativ al litigiilor finalizate în aceeași perioadă). În situațiile financiare ale anului 2017 Banca a luat în considerare numeroasele incertitudini existente la momentul finalizării situațiilor, precum și factorii potențiali de atenuare a efectelor negative posibile, astfel încât o parte din acest provizion existent a fost reluată în veniturile anului 2017. Banca urmărește în mod continuu inițiativele legislative din România, precum și deciziile instanțelor de judecată din țară și pe cele internaționale (cum este cazul Curții Europene de Justiție) ce pot avea efecte asupra portofoliului său de credite și își structurează estimările privind evoluția viitoare a proceselor și probabilitatea de succes luând în considerare și acești factori.

6. Raportarea pe segmente

Raportarea pe segmente a Grupului este în conformitate cu cerințele interne ale managementului. Segmentele operaționale sunt prezentate într-o manieră consistentă cu raportările interne către Comitetul Conducătorilor. Comitetul Conducătorilor, cu susținerea Consiliului de Administrație, este responsabil cu alocarea resurselor și evaluarea performanței segmentelor operaționale, fiind identificat ca factorul decizional operațional.

Formatul de raportare este bazat pe formatul intern de raportare către management. Toate elementele de active și datorii, venituri și cheltuieli prezentate sunt alocate segmentelor operaționale fie în mod direct, fie pe baza unor criterii rezonabile stabilite de către management.

În scopul raportării rezultatelor Grupului pe segmente operaționale, segmentul „Micro” cuprinde pe lângă Bancă și filiala BT Microfinantare IFN S.A., segmentul „Leasing și credite de consum” cuprinde societățile de leasing și credite de consum, așa cum sunt prezentate în Nota 1, iar celelalte filiale sunt cuprinse la segmentul „Alte Grup”. Segmentul „Eliminări și Ajustări” cuprinde operațiunile intragrup.

Segmentele operaționale sunt organizate și administrate separat în conformitate cu natura produselor și serviciilor prestate, fiecare segment oferă diferite produse și servește piețe diferite.

Un segment operațional este o componentă a Grupului și a Băncii:

- Care se angajează în activitatea de afaceri de la care poate obține venituri și de pe urma cărora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale aceleiași entități);
- Ale cărei rezultate din activitatea de exploatare sunt revizuite periodic de către principalul factor decizional operațional pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și a evalua performanțele sale;
- Pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Anul 2017 a fost anul în care Banca și Grupul și-au modificat segmentele operaționale pentru a putea oferi în mod eficient servicii dedicate clienților persoane juridice. Astfel, s-au rafinat modelele de business pentru segmentele de clienți corporativi mari (peste 100 milioane lei cifra de afaceri anuală) și clienți corporativi medii (între 9 și 100 milioane lei cifra de afaceri anuală). De asemenea, specializarea în raport cu nevoile de business ale antreprenorilor întreprinderilor mici și mijlocii se concretizează într-o abordare diferențiată, pe segmentele Micro Business (firmele cu cifra de afaceri de până la 2 milioane lei anual) și IMM (firmele cu o cifră de afaceri anuală între 2 și 9 milioane lei). Modificarea segmentelor a însemnat echipe specializate, produse recomandate și modele de interacțiune dedicate, ele fiind prezentate mai jos:

Clienți Corporativi Mari („LaCo”): Grupul și Banca gestionează în această categorie în principal companii/grupuri de societăți comerciale cu cifra de afaceri anuală de peste 100 milioane lei, precum și companii de proiecte speciale (tip SPV), entități aparținând sectorului public și instituții financiare încadrate în acest segment conform unor criterii specifice de încadrare. Companiile din acest segment au în general nevoi specifice de anvergură. Prin abordarea centralizată și specializată Banca dorește să asigure o calitate operațională crescută, evaluare promptă a nevoilor specifice acestui tip de client în vederea oferirii de soluții personalizate, precum și o cunoaștere aprofundată a profilului de risc, atât de necesară pentru o calitate ridicată a portofoliului de credite. Clienții Mari Corporativi au acces la întreaga gamă de produse și servicii bancare, structura veniturilor generate provenind din operațiuni de creditare, operațiuni aferente business-ului operațional curent (transaction banking, Treasury, trade finance și produse retail) și alte servicii complementare (leasing, asset management, consultanța privind achiziții și fuziuni, piețe de capital), Banca dorește ca prin serviciile oferite să extindă colaborarea la nivelul universului de parteneri ai segmentului LaCo: clienți/ furnizori/ angajați, cu accent pe creșterea ponderii veniturilor non-risc.

Clienți Corporativi Medii („MidCo”): Grupul și Banca gestionează în această categorie în principal companii cu cifra de afaceri anuală între 9 și 100 milioane lei. Prin setarea acestor praguri valorice ca limite de încadrare în segmentul MidCo, adresăm cele mai importante solicitări comune ale clienților: soluții personalizate de finanțare, acces facil la o gamă largă de soluții bancare, preț stabilit în funcție de performanța financiară, responsabil clientelă mobil și dedicat relației, precum și agilitate operațională. În funcție de tipul activității, servirea personalizată a clienților este completată prin două specializări existente, clienți Agribusiness și clienți din sectorul Medical.

Segmentul MidCo mai include și entități aparținând sectorului public, instituții financiare sau companii de proiect, încadrate în acest segment conform unor criterii specifice. Banca oferă clienților corporativi medii servicii financiare complete care includ: servicii de creditare, operațiuni curente și servicii de trezorerie, precum și servicii complementare: pachete de beneficii destinate angajaților, finanțări structurate, co-finanțarea proiectelor dezvoltate cu fonduri europene; facilitează accesul și la serviciile oferite de subsidiarele Grupului, cum ar fi: bancassurance, consultanță pentru fuziuni și achiziții, administrarea activelor financiare, leasing financiar și operațional, cu obiectivul de a crește în continuare profitabilitatea și ponderea veniturilor non-risc.

Clienți IMM – firme cu cifra de afaceri cuprinsă între 2 și 9 milioane lei anual. Sunt companii care au depășit primele faze de creștere și a căror afacere solicită atenție suplimentară. În consecință nevoile acestora se clarifică, cu accent prioritar în activitățile de finanțare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Clienți Micro Business – persoane juridice cu cifra de afaceri până în 2 milioane lei anual.

Aici este cea mai mare populație de firme având și cele mai variate forme de organizare, societăți cu răspundere limitată, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și altele.

În funcție de vârsta afacerii (mulți clienți sunt firme foarte tinere), de experiența antreprenorului, de tipul de piață căreia i se adresează, apar nevoile pe care Grupul și Banca le tratează prin pachete de produse și servicii care, în timp, au devenit un reper în sectorul bancar pentru acest segment de beneficiari.

Produsele de creditare tind să fie accesate pe măsură ce afacerea Micro sau IMM prinde contur: credite de capital de lucru sau pentru investiții, scrisori de garanție bancară, co-finanțarea programelor europene, carduri de credit, leasing, scontări sau factoring.

O altă categorie importantă de produse vizează operațiunile generale, plățile și încasările, cecuri, bilete la ordin, schimburi valutare, convențiile pentru plata salariilor sau servicii de bancassurance. Cu o importanță în creștere accelerată sunt opțiunile de digitalizare ale ofertei de produse și servicii, clienții noștri fiind interesați de internet și mobile banking, e-commerce, POS-uri moderne și integrarea informațiilor financiare în propriile sisteme contabile.

Persoane fizice: Grupul și Banca furnizează persoanelor fizice o gamă largă de produse și servicii financiare, din care acordarea de credite (credite de consum, pentru cumpărarea de autovehicule, pentru nevoi personale și credite garantate cu ipotecă), conturi de economii și de depozit, servicii de plăți, tranzacții cu titluri de valoare.

Trezorerie: Grupul și Banca încorporează în această categorie serviciile oferite de activitatea de trezorerie.

Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancale: în această categorie Grupul include produse și servicii financiare de tipul leasing, credite de consum și microfinanțare acordate de instituțiile financiare nebancale ale Grupului.

Altele: Grupul și Banca încorporează în această categorie servicii oferite de societăți financiare din cadrul grupului în următoarele domenii: gestionare investiții financiare, brokeraj, factoring, imobiliare.

Referitor la împărțirea pe arii geografice, Grupul și Banca prezintă în majoritate zona geografică România, cu excepția businessului din Italia la nivel de Bancă, iar la nivel de Grup activitatea de leasing financiar desfășurată prin BT Leasing Moldova, dar contribuția acestora la bilanțul și contul de profit și pierdere este nesemnificativă. Nu există nicio altă informație legată de împărțirea pe arii geografice utilizată de managementul Grupului și al Băncii astfel că această împărțire nu este arătată aici.

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016, Banca sau Grupul nu au realizat venituri mai mari de 10% din totalul veniturilor cu un singur client.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Prezentăm mai jos informații financiare pe segmente, privind situația consolidată a poziției financiare și rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru credite și avansuri acordate clienților, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017 și date comparative pentru 2016:

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2017

<i>În mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2017										
Credite brute	5.187.784	5.554.330	1.533.658	2.727.707	16.689.357	-	1.173.391	12.435	-758.009	32.120.653
Provizioane principal	-572.235	-463.461	-55.315	-116.836	-570.950	-	-99.348	-59	6.513	-1.871.691
Credite nete de provizioane	4.615.549	5.090.869	1.478.343	2.610.871	16.118.407	-	1.074.043	12.376	-751.496	30.248.962
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	-	-	16.115.747	-	225.698	-245.295	16.096.150
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	-	-	-	-	-	11.939.984	46.614	169.720	-170.519	11.985.799
Valori imobilizate	58.228	76.951	33.802	65.303	277.836	20.526	4.513	234.317	-1.779	769.697
Alte active	129.731	140.085	38.762	68.762	421.555	-	19.212	72.368	-186.114	704.361
Total active	4.803.508	5.307.905	1.550.907	2.744.936	16.817.798	28.076.257	1.144.382	714.479	-1.355.203	59.804.969
Depozite și conturi curente	5.061.815	5.950.095	1.473.137	6.212.790	30.401.364	127.946	-	2.610	-169.616	49.060.141
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	94.929	240.419	197.511	304.212	4.385	258.435	931.118	208.369	-752.356	1.487.022
Datorii subordonate	-	-	-	-	-	414.578	-	-	-	414.578
Alte pasive	214.861	232.008	64.198	113.884	965.435	-	38.463	86.522	-12.255	1.703.116
Total datorii	5.371.605	6.422.522	1.734.846	6.630.886	31.371.184	800.959	969.581	297.501	-934.227	52.664.857
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	-	-	7.140.112	-	7.140.112
Total datorii și capitaluri proprii	5.371.605	6.422.522	1.734.846	6.630.886	31.371.184	800.959	969.581	7.437.613	-934.227	59.804.969

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2016

<i>În mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2016										
Credite brute	5.269.724	5.298.218	1.405.942	2.318.283	15.087.560	-	744.323	14.823	-660.963	29.477.910
Provizioane principal	-917.862	-368.156	-61.439	-109.556	-712.738	-	-78.728	-59	4.673	-2.243.865
Credite nete de provizioane	4.351.862	4.930.062	1.344.503	2.208.727	14.374.822	-	665.595	14.764	-656.290	27.234.045
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	-	-	15.180.414	-	180.158	-182.533	15.178.039
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	-	-	-	-	-	8.040.217	36.591	175.004	-172.647	8.079.165
Valori imobilizate	55.430	74.521	32.393	59.356	211.567	15.318	3.937	196.637	-1.051	648.108
Alte active	157.354	160.550	42.690	70.399	459.300	-	17.710	74.205	-177.341	804.867
Total active	4.564.646	5.165.133	1.419.586	2.338.482	15.045.689	23.235.949	723.833	640.768	-1.189.862	51.944.224
Depozite și conturi curente	4.586.377	4.740.955	1.327.994	4.841.113	26.355.334	247.268	-	3.102	-173.400	41.928.743
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	70.116	278.638	155.240	246.620	12.812	1.483.035	555.632	157.909	-655.091	2.304.911
Datorii subordonate	-	-	-	-	-	424.111	-	-	-	424.111
Alte pasive	103.448	105.549	28.065	46.282	732.556	-	19.381	111.841	-13.370	1.133.752
Total datorii	4.759.941	5.125.142	1.511.299	5.134.015	27.100.702	2.154.414	575.013	272.852	-841.861	45.791.517
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	-	-	6.152.707	-	6.152.707
Total datorii și capitaluri proprii	4.759.941	5.125.142	1.511.299	5.134.015	27.100.702	2.154.414	575.013	6.425.559	-841.861	51.944.224

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2017

<i>In mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2017										
Venituri nete din dobânzi	110.977	214.772	86.067	186.527	723.149	161.142	81.221	325.585	1.379	1.890.819
Venituri nete din comisioane	50.139	92.281	51.838	202.381	185.752	-1.441	3.497	47.501	-5.151	626.797
Venituri nete din tranzacționare	4.864	23.971	20.826	41.905	73.767	58.334	291	54.672	-291	278.339
Câștiguri (pierderi) aferente activelor financiare disponibile în vedea vânzării	-	-	-	-	-	-2.092	-	-954	-160	-3.206
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-5.438	-5.617	-1.594	-5.752	-31.295	-	-	-	-	-49.696
Alte venituri din exploatare	17.772	17.382	9.717	9.465	54.791	264	9.483	107.116	-52.167	173.823
Total venituri	178.314	342.789	166.854	434.526	1.006.164	216.207	94.492	533.920	-56.390	2.916.876
Salarii și asimilate	-82.230	-110.342	-59.484	-115.066	-337.537	-6.241	-25.664	-26.663	-	-763.227
Cheltuieli operaționale	-39.571	-53.678	-31.017	-51.000	-232.743	-6.087	-11.158	-56.528	15.081	-466.701
Cheltuieli de publicitate	-1.915	-2.586	-4.102	-7.863	-10.188	-229	-1.652	-501	71	-28.965
Cheltuieli cu amortizarea	-10.500	-13.172	-5.751	-11.214	-46.029	-3.368	-1.317	-33.673	-	-125.024
Alte cheltuieli	1.135	-786	-4.188	-7.633	-25.483	-668	-3.250	-20.289	46	-61.116
Total cheltuieli	-133.081	-180.564	-104.542	-192.776	-651.980	-16.593	-43.041	-137.654	15.198	-1.445.033
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	45.233	162.225	62.312	241.750	354.184	199.614	51.451	396.266	-41.192	1.471.843

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2016

<i>În mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2016										
Venituri nete din dobânzi	126.592	224.208	79.457	149.824	709.299	164.666	51.449	257.577	961	1.764.033
Venituri nete din comisioane	43.471	90.680	51.304	170.188	154.799	-979	3.497	35.776	-2.465	546.271
Venituri nete din tranzacționare	4.736	22.517	18.910	32.246	66.296	38.788	876	13.140	-126	197.383
Câștiguri (pierderi) aferente activelor financiare disponibile în vedea vânzării	-	-	-	-	185.385	110.589	-99	106.547	-731	401.691
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-9.208	-9.511	-2.153	-7.772	-44.148	-	-	-	-	-72.792
Alte venituri din exploatare	9.060	8.735	3.040	2.674	35.643	-	6.490	86.814	-16.540	135.916
Total venituri	174.651	336.629	150.558	347.160	1.107.274	313.064	62.213	499.854	-18.901	2.972.502
Salarii și asimilate	-72.585	-97.401	-52.507	-101.571	-297.951	-5.509	-16.792	-21.502	-	-665.818
Cheltuieli operaționale	-34.303	-46.532	-26.888	-44.210	-201.763	-5.277	-7.950	-40.900	12.494	-395.329
Cheltuieli de publicitate	-2.279	-3.078	-4.881	-9.357	-12.124	-272	-426	-474	-	-32.891
Cheltuieli cu amortizarea	-8.432	-10.577	-4.618	-9.005	-36.964	-2.705	-964	-20.646	-	-93.911
Alte cheltuieli	1.331	-921	-4.909	-8.947	-29.870	-782	-11.972	-12.925	1.366	-67.629
Total cheltuieli	-116.268	-158.509	-93.803	-173.090	-578.672	-14.545	-38.104	-96.447	13.860	-1.255.578
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	58.383	178.120	56.755	174.070	528.602	298.519	24.109	403.407	-5.041	1.716.924

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare

a) Clasificări contabile și valori juste

Grup 31 decembrie 2017	Persoane fizice								Persoane juridice					
	Total		Total		în lei		în valută		Total		Total		în valută	
	valoare contabilă	Total valoare justă	valoare contabilă persoane fizice	valoare justă persoane fizice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	valoare contabilă persoane juridice	valoare justă persoane juridice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă
Active financiare														
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere (*)	274.850	274.850	-	-	-	-	-	-	274.850	274.850	272.778	272.778	2.072	2.072
Active financiare deținute la cost amortizat	42.469.078	42.315.208	16.358.827	16.205.322	12.545.225	12.387.094	3.813.602	3.818.228	26.110.251	26.109.886	17.207.584	17.230.945	8.902.667	8.878.941
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.821.300	15.821.300	-	-	-	-	-	-	15.821.300	15.821.300	8.509.024	8.509.024	7.312.276	7.312.276
Total active financiare	58.565.228	58.411.358	16.358.827	16.205.322	12.545.225	12.387.094	3.813.602	3.818.228	42.206.401	42.206.036	25.989.386	26.012.747	16.217.015	16.193.289
Datorii financiare														
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	11.906	-	-	-	-	-	-	11.906	11.906	11.238	11.238	668	668
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	52.145.951	52.168.524	30.453.123	30.469.243	17.052.158	17.063.699	13.400.965	13.405.544	21.692.828	21.699.281	15.316.721	15.320.496	6.376.107	6.378.785
Total datorii financiare	52.157.857	52.180.430	30.453.123	30.469.243	17.052.158	17.063.699	13.400.965	13.405.544	21.704.734	21.711.187	15.327.959	15.331.734	6.376.775	6.379.453

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

La 31 decembrie 2017 Grupul nu deține în portofoliu active financiare deținute până la maturitate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Grup 31 decembrie 2016	Persoane fizice								Persoane juridice							
	Total		Total		în lei		în valută		Total		Total		în lei		în valută	
	valoare contabilă	Total valoare justă	valoare contabilă persoane fizice	valoare justă persoane fizice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	valoare contabilă persoane juridice	valoare justă persoane juridice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă		
Active financiare																
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	163.520	163.520	-	-	-	-	-	-	-	163.520	163.520	158.026	158.026	5.494	5.494	
Active financiare deținute până la maturitate	20.691	20.864	-	-	-	-	-	-	-	20.691	20.864	-	-	20.691	20.864	
Active financiare deținute la cost amortizat	35.507.361	35.620.019	14.538.767	14.571.102	10.535.404	10.475.419	4.003.363	4.095.683	20.968.594	21.048.917	15.066.185	15.112.931	5.902.409	5.935.986		
Active financiare disponibile în vederea vânzării	14.993.828	14.993.828	-	-	-	-	-	-	-	14.993.828	14.993.828	8.261.287	8.261.287	6.732.541	6.732.541	
Total active financiare	50.685.400	50.798.231	14.538.767	14.571.102	10.535.404	10.475.419	4.003.363	4.095.683	36.146.633	36.227.129	23.485.498	23.532.244	12.661.135	12.694.885		
Datorii financiare																
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.947	10.947	-	-	-	-	-	-	-	10.947	10.947	10.347	10.347	600	600	
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	45.116.793	45.143.210	26.396.131	26.413.535	15.306.887	15.321.217	11.089.244	11.092.318	18.720.662	18.729.675	13.687.586	13.694.240	5.033.076	5.035.435		
Total datorii financiare	45.127.740	45.154.157	26.396.131	26.413.535	15.306.887	15.321.217	11.089.244	11.092.318	18.731.609	18.740.622	13.697.933	13.704.587	5.033.676	5.036.035		

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Bancă 31 decembrie 2017	Persoane fizice								Persoane juridice							
	Total		Total valoare contabilă persoane fizice	Total valoare justă persoane fizice	în lei		în valută		Total valoare contabilă persoane juridice	Total valoare justă persoane juridice	în lei		în valută			
	valoare contabilă 2017	Total valoare justă 2017			Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă			Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă
Active financiare																
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere (*)	83.135	83.135	-	-	-	-	-	-	83.135	83.135	81.540	81.540	1.595	1.595		
Active financiare deținute la cost amortizat	42.065.936	41.941.908	16.127.888	16.007.340	12.390.302	12.267.518	3.737.586	3.739.822	25.938.048	25.934.568	17.008.199	17.027.447	8.929.849	8.907.121		
Active financiare disponibile în vederea vânzării	16.032.612	16.032.612	-	-	-	-	-	-	16.032.612	16.032.612	8.709.366	8.709.366	7.323.246	7.323.246		
Total active financiare	58.181.683	58.057.655	16.127.888	16.007.340	12.390.302	12.267.518	3.737.586	3.739.822	42.053.795	42.050.315	25.799.105	25.818.353	16.254.690	16.231.962		
Datorii financiare																
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	11.906	-	-	-	-	-	-	11.906	11.906	11.238	11.238	668	668		
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	51.884.554	51.907.127	30.444.753	30.460.873	17.044.290	17.055.831	13.400.463	13.405.042	21.439.801	21.446.254	15.212.398	15.218.835	6.227.403	6.227.419		
Total datorii financiare	51.896.460	51.919.033	30.444.753	30.460.873	17.044.290	17.055.831	13.400.463	13.405.042	21.451.707	21.458.160	15.223.636	15.230.073	6.228.071	6.228.087		

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Bancă 31 decembrie 2016	Persoane fizice								Persoane juridice					
	Total		Total	Total	în lei		în valută		Total	Total	în lei		în valută	
	valoare contabilă 2016	Total valoare justă 2016	valoare contabilă persoane fizice	valoare justă persoane fizice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	valoare contabilă juridice	valoare justă juridice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă
Active financiare														
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	59.890	59.890	-	-	-	-	-	-	59.890	59.890	58.209	58.209	1.681	1.681
Active financiare deținute la cost amortizat	35.420.346	35.529.906	14.384.081	14.415.723	10.394.022	10.334.008	3.990.059	4.081.715	21.036.265	21.114.183	15.117.527	15.162.576	5.918.738	5.951.607
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.120.524	15.120.524	-	-	-	-	-	-	15.120.524	15.120.524	8.353.210	8.353.210	6.767.314	6.767.314
Total active financiare	50.600.760	50.710.320	14.384.081	14.415.723	10.394.022	10.334.008	3.990.059	4.081.715	36.216.679	36.294.597	23.528.946	23.573.995	12.687.733	12.720.602
Datorii financiare														
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	10.947	10.947	-	-	-	-	-	-	10.947	10.947	10.347	10.347	600	600
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	45.199.824	45.226.241	26.386.658	26.406.405	15.297.417	15.314.090	11.089.241	11.092.315	18.813.166	18.819.836	13.826.660	13.833.314	4.986.506	4.986.522
Total datorii financiare	45.210.771	45.237.188	26.386.658	26.406.405	15.297.417	15.314.090	11.089.241	11.092.315	18.824.113	18.830.783	13.837.007	13.843.661	4.987.106	4.987.122

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare

Grupul și Banca măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

Nivelul 1 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 1 al ierarhiei valorii juste este determinată pe baza prețurilor cotate pe piețele active aferente unor active și datorii financiare identice. Cotațiile de preț folosite sunt cu regularitate și imediat disponibile pe piețe active/indici de schimb și prețurile care reprezintă tranzacții de piață curente și regulate conform principiului prețului de piață.

Nivelul 2 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 2 este determinată utilizând modele de evaluare care au la bază date de piață observabile atunci când nu există prețuri de piață disponibile. Pentru evaluările nivelului 2 sunt utilizați de obicei ca parametri de piață observabili rate ale dobânzii și curbe de randament observabile la intervale cotate în mod obișnuit, marje de credit și volatilități implicite.

Nivelul 3 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivel 3 este determinată utilizând date de intrare care nu sunt bazate pe informațiile unei piețe observabile (date de intrare neobservabile care trebuie să reflecte ipotezele pe care le-ar folosi participanții de pe piață la stabilirea prețului unui activ sau a unei datorii, inclusiv ipotezele referitoare la risc).

Obiectivul tehnicilor de evaluare este determinarea valorii juste, care să reflecte prețul care s-ar obține în urma unei tranzacții în condiții normale de piață pentru instrumentul financiar, la data întocmirii situațiilor financiare consolidate.

Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață reduce necesitatea unor estimări și judecăți ale Conducerii și nesiguranța asociată determinării valorii juste. Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață depinde de produsele din piață și este înclinată să se schimbe pe baza unor evenimente specifice și condiții generale din piața financiară.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă sunt determinate folosind tehnici de evaluare cu date observabile în piață. Conducerea folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare.

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă

La nivelul 1 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri proprii și instrumentele de datorie deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca disponibile în vederea vânzării, cu excepția obligațiunilor emise de Primărie.

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele derivate deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca disponibile în vederea vânzării emise de Primărie și în categoria datorii: instrumentele derivate încadrate ca datorii financiare deținute în vederea tranzacționării.

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri evaluate la cost, imobilizările corporale și investițiile imobiliare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

Tabelele de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare, la sfârșitul perioadei de raportare, pe nivele ierarhice:

Grup - În mii lei	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
31 decembrie 2017					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. din care:	20	264.996	-	-	264.996
- Instrumente de capitaluri proprii	20	213.838	-	-	213.838
- Instrumente de datorie	20	51.158	-	-	51.158
Instrumente derivate	47	-	9.854	-	9.854
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.757.123	60.652	3.525	15.821.300
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.022.119	70.506	3.525	16.096.150
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	633.668	633.668
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.022.119	70.506	637.193	16.729.818
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	11.906	-	11.906
31 decembrie 2016					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere	20	155.609	-	-	155.609
- Instrumente de capitaluri proprii	20	145.156	-	-	145.156
- Instrumente de datorie	20	10.453	-	-	10.453
Instrumente derivate	47	-	7.911	-	7.911
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	14.929.689	61.027	3.112	14.993.828
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.085.298	68.938	3.112	15.157.348
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	558.734	558.734
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.085.298	68.938	561.846	15.716.082
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	10.947	-	10.947

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
Banca - În mii lei					
31 decembrie 2017					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	73.281	-	-	73.281
- Instrumente de capitaluri proprii	20	73.281	-	-	73.281
Instrumente derivate	47	-	9.854	-	9.854
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.968.868	60.652	3.092	16.032.612
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.042.149	70.506	3.092	16.115.747
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	407.649	407.649
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.042.149	70.506	410.741	16.523.396
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	11.906	-	11.906
31 decembrie 2016					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	51.979	-	-	51.979
- Instrumente de capitaluri proprii	20	51.979	-	-	51.979
Instrumente derivate	47	-	7.911	-	7.911
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.056.405	61.027	3.092	15.120.524
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.108.384	68.938	3.092	15.180.414
Active nefinanciare la valoarea justă					
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	370.305	370.305
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		15.108.384	68.938	373.397	15.550.719
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	10.947	-	10.947

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă

La nivelul 1 al ierarhiei valorii juste Grupul a clasificat titlurile de valoare deținute până la scadență.

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor: plasamentele la bănci mai puțin titlurile de valoare clasificate în categoria credite și creanțe (care nu au o piață activă) creditele, avansurile și creanțele din contracte de leasing financiar acordate clienței iar în categoria datoriilor: depozitele de la bănci și de la clienți.

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor: titlurile de valoare clasificate în cadrul plasamentelor la bănci în categoria credite și creanțe și alte active financiare iar în categoria datoriilor: împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare, datoriile subordonate și alte datorii financiare.

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2017:

Mii lei	Nota	Grup					Banca				
		Valoare contabilă	Valoare justă	Nivelul 1	Ierarhia valorii juste Nivelul 2	Nivelul 3	Valoare contabilă	Valoare justă	Nivelul 1	Ierarhia valorii juste Nivelul 2	Nivelul 3
Active											
Plasamente la bănci	19	5.348.074	5.348.074	-	5.125.282	222.792	5.302.292	5.302.292	-	5.079.500	222.792
Credite și avansuri acordate clienților	21	29.463.632	29.304.298	-	29.304.298	-	29.914.039	29.790.011	-	29.790.011	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	785.330	790.993	-	790.993	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	28	234.317	234.317	-	-	234.317	211.913	211.913	-	-	211.913
Total active		35.831.353	35.677.682	-	35.220.573	457.109	35.428.244	35.304.216	-	34.869.511	434.705
Datorii											
Depozite de la bănci	30	127.946	127.946	-	127.946	-	127.946	127.946	-	127.946	-
Depozite de la clienți	31	48.932.195	48.954.768	-	48.954.768	-	49.099.201	49.121.774	-	49.121.774	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	1.487.022	1.487.022	-	-	1.487.022	1.099.891	1.099.891	-	-	1.099.891
Datorii subordonate	33	414.578	414.578	-	-	414.578	414.578	414.578	-	-	414.578
Alte datorii financiare	35	1.184.210	1.184.210	-	-	1.184.210	1.142.938	1.142.938	-	-	1.142.938
Total datorii		52.145.951	52.168.524	-	49.082.714	3.085.810	51.884.554	51.907.127	-	49.249.720	2.657.407

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă (continuare)

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2016:

Mii lei	Nota	Grup					Banca				
		Valoare contabilă	Valoare justă	Nivelul 1	Ierarhia valorii juste Nivelul 2	Nivelul 3	Valoare contabilă	Valoare justă	Nivelul 1	Ierarhia valorii juste Nivelul 2	Nivelul 3
ACTIVE											
Plasamente la bănci	19	2.785.505	2.785.505	-	2.563.815	221.690	2.746.582	2.746.582	-	2.524.892	221.690
Credite și avansuri acordate clienților	21	26.710.402	26.819.962	-	26.819.962	-	27.209.976	27.319.536	-	27.319.536	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	523.643	526.741	-	526.741	-	-	-	-	-	-
Titluri de valoare deținute până la scadență	23	20.691	20.864	20.864	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	28	194.151	194.151	-	-	194.151	170.153	170.153	-	-	170.153
TOTAL ACTIVE		30.234.392	30.347.223	20.864	29.910.518	415.841	30.126.711	30.236.271	-	29.844.428	391.843
DATORII											
Depozite de la bănci	30	247.268	247.268	-	247.268	-	247.268	247.268	-	247.268	-
Depozite de la clienți	31	41.681.475	41.707.892	-	41.707.892	-	41.851.773	41.878.190	-	41.878.190	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	2.304.911	2.304.911	-	-	2.304.911	2.246.461	2.246.461	-	-	2.246.461
Datorii subordonate	33	424.111	424.111	-	-	424.111	424.111	424.111	-	-	424.111
Alte datorii financiare	35	459.028	459.028	-	-	459.028	430.211	430.211	-	-	430.211
TOTAL DATORII		45.116.793	45.143.210	-	41.955.160	3.188.050	45.199.824	45.226.241	-	42.125.458	3.100.783

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

8. Venituri nete din dobânzi

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Venituri din dobânzi				
Credite și avansuri acordate clienților (i)	1.640.796	1.595.379	1.621.860	1.586.125
Conturi curente la bănci	1.838	4.501	1.835	4.470
Active financiare disponibile în vederea vânzării vânzare (nota 23)	252.503	247.451	251.719	246.572
Titluri de valoare reclasificate în linia "Plasamente la bănci"	11.220	10.876	11.220	10.876
Titluri păstrate până la scadență	161	407	-	-
Plasamente la bănci	19.155	10.082	18.702	9.900
Creanțe din contracte de leasing financiar	62.493	45.182	-	-
Creșterea de valoare recuperabilă privind creditele achiziționate	114.455	113.688	113.235	113.286
Total venituri din dobânzi	2.102.621	2.027.566	2.018.571	1.971.229
Cheltuieli cu dobânzile				
Depozite de la clienți	164.821	222.340	165.249	222.618
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	39.258	39.977	37.164	36.690
Depozite de la bănci	7.709	1.187	7.709	1.187
Creanțe din contracte de leasing financiar	14	29	-	-
Total cheltuieli cu dobânzile	211.802	263.533	210.122	260.495
Venituri nete din dobânzi	1.890.819	1.764.033	1.808.449	1.710.734

(i) Veniturile din dobânzi pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2017 includ veniturile nete din dobânzi aferente activelor financiare depreciate în sumă totală de 159.245 mii lei (2016: 148.380 mii lei) pentru Grup și 145.477 mii lei (2016: 140.238 mii lei) pentru Bancă.

Veniturile și cheltuielile cu dobânzile din active și datorii altele decât cele evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sunt calculate folosind metoda ratei efective a dobânzii.

9. Venituri nete din speze și comisioane

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Venituri din speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	53.196	48.370	53.196	48.370
Tranzacții clientelă	646.583	555.644	607.189	527.109
Activitate de creditare (i)	44.036	48.463	44.063	48.504
Administrare leasing financiar	376	293	-	-
Alte comisioane și speze	122	130	123	131
Total venituri din comisioane și speze	744.313	652.900	704.571	624.114
Cheltuieli cu speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	98.098	86.904	97.889	86.693
Tranzacții clientelă	16.478	16.727	13.963	14.900
Activitate de creditare (i)	1.737	2.085	10.327	12.079
Alte comisioane și speze	1.203	913	1.442	979
Total cheltuieli cu comisioanele și spezele	117.516	106.629	123.621	114.651
Venituri nete din speze și comisioane	626.797	546.271	580.950	509.463

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

9. Venituri nete din comisioane și speze (continuare)

(i) Comisioanele din activitatea de creditare includ comisioane de restructurare, rambursări anticipate, evaluare și modificări de garanții, comisioane de neutilizare, comisioane pentru recuperări creanțe executate.

10. Venit net din tranzacționare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Venituri nete din tranzacțiile de schimb valutar	196.364	174.174	196.425	174.140
Venituri/(Cheltuieli) nete din instrumentele derivate	20.394	-1.782	20.394	-1.782
Venituri/(Cheltuieli) nete din active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	75.974	17.566	17.554	3.395
Venituri/ (Cheltuieli) nete din reevaluarea activelor și datoriilor în valută străină	-14.393	7.425	-10.706	7.740
Venit net de tranzacționare	278.339	197.383	223.667	183.493

11. Pierderi nete (-)/Câștiguri nete din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Venituri din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	66.358	443.219	65.139	443.336
Pierderi din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-69.564	-41.528	-69.241	-41.110
Total pierderi nete (-)/Câștiguri nete din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-3.206	401.691	-4.102	402.226

Veniturile din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării încheiate la 31 decembrie 2016 includ și câștigul aferent cotei părți alocate numerar Băncii, aferente tranzacției de vânzare Visa Europe către VISA Inc., precum și o contraprestație în acțiuni convertibile Visa Inc. și o componentă contingentă de performanțele viitoare ale Visa Inc.

12. Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de FGDB conform legislației în vigoare (Legea nr 311/2015 privind Schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor și Legea nr 312/2015 privind Redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și a firmelor de investiții).

Băncile din România sunt obligate să plătească o sumă nerambursabilă către FGDB, în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolabilitate a instituției de credit și o contribuție anuală la Fondul de Rezoluție Bancară.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

12. Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție (continuare)

Impactul separării contribuției anuale către cele două Fonduri în situația poziției financiare individuale și consolidate este următorul:

	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Contribuția la Fondul de Garantare Depozite în Sistemul Bancar	9.814	58.191	9.814	58.191
Fondul de Rezoluție Bancară	39.882	14.601	39.882	14.601
Total	49.696	72.792	49.696	72.792

Începând cu 2015 Grupul a aplicat prevederile IFRIC 21 "Taxe", prin care această cotizație la Fond corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

13. Alte venituri din exploatare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Venituri din dividende	3.857	7.892	41.878	11.640
Venituri din tranzacții e-commerce	3.562	2.459	3.562	2.459
Venituri din chirii leasing operațional	51.190	32.250	-	-
Venituri din intermediere asigurări	38.675	26.423	34.881	23.310
Reevaluare investiții imobiliare	43	155	43	68
Venituri din vânzarea produselor finite	24.454	15.430	-	-
Câștiguri din cedarea activelor deținute în vederea vânzării	7.032	6.475	5.706	31
Venituri din servicii VISA, MASTERCARD, WU	5.881	6.857	5.881	6.857
Alte venituri din exploatare (i)	39.129	37.975	24.245	27.218
Total	173.823	135.916	116.196	71.583

(i) În linia Alte venituri din exploatare sunt cuprinse următoarele tipuri de venituri: recuperări debite conturi închise, diferențe din activitatea de casierie, venituri din recuperări cheltuieli de judecată, bonusuri acordate pentru activitatea de marketing, alte recuperări de cheltuieli din activitatea de exploatare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

14. Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor (i)	455.788	1.027.514	413.062	1.008.330
Credite scoase în extrabilanțier	4.139	421	4.109	265
Creanțe din contracte de leasing financiar scoase în extrabilanțier	6.524	8.254	-	-
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	-133.936	-217.691	-134.626	-217.694
Recuperări din credite scoase în extrabilanțier	-283.971	-136.795	-283.898	-136.678
Recuperări din creanțe din contracte de leasing financiar scoase în extrabilanțier	-19.323	-23.616	-	-
Cheltuieli nete cu ajustările pentru active financiare, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	29.221	658.087	-1.353	654.223

(i) Cheltuielile nete cu deprecierea activelor cuprind:

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2017	2016	2017	2016
Creanțe și avansuri acordate clienților	21	435.283	1.023.342	416.049	1.013.123
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	24.704	8.231	-	-
Alte active financiare	28	2.317	-3.313	742	109
Alte active nefinanciare	29	-6.510	-820	-3.729	-4.902
Imobilizări corporale și necorporale	25,26	-6	74	-	-
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor		455.788	1.027.514	413.062	1.008.330

15. Cheltuieli cu personalul

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Salarii	545.117	466.964	511.678	442.355
Contribuția la asigurările sociale	86.972	74.767	81.092	70.378
Plăți acțiuni către angajați	35.681	30.000	35.681	30.000
Bonusuri pentru angajați	2.458	2.053	-	-
Pilon III de pensii	6.728	6.407	6.503	6.407
Alte cheltuieli în legătură cu personalul	39.446	29.130	37.156	27.955
Contribuția la fondul de sănătate	32.633	28.082	30.672	26.637
Contribuția la fondul de șomaj	3.931	3.402	3.751	3.264
Cheltuieli nete cu provizioanele de concediu neefectuat și alte provizioane	10.261	25.013	8.857	24.491
Total	763.227	665.818	715.390	631.487

Numărul mediu lunar de persoane noi angajate în cadrul Grupului și al Băncii în cursul anului 2017 și 2016 a fost:

Categorie personal	Nr. mediu lunar de persoane angajate în cursul anului 2017		Nr. mediu lunar de persoane angajate în cursul anului 2016	
	Grup	Banca	Grup	Banca
Funcții de conducere	0,92	0,17	2,21	0,75
Funcții operaționale	103,06	90,14	111,42	95,16
TOTAL	103,98	90,31	113,63	95,91

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**15. Cheltuieli cu personalul (continuare)**

Cheltuiala angajatorului pentru tranzacțiile cu plata pe bază de acțiuni este inclusă în linia salarii și în 2017 a fost în sumă de 35.680 mii lei (2016: 30.000 mii lei) atât pentru Grup, cât și pentru Bancă. În anul 2017 Banca a acordat angajaților acțiuni.

Banca a stabilit un program de tip Stock Option Plan, în cadrul căruia personalul Băncii poate să își exercite dreptul și opțiunea de achiziție a unui număr de acțiuni emise de Bancă.

Condiții pentru intrare în drepturi SOP pentru 2017:

- Îndeplinirea unor indicatori de performanță și prudențiali pentru anul 2016;
- Îndeplinirea unor criterii de eligibilitate și/sau de performanță individuală, potrivit politicii de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat;
- Finalizarea cu succes a implementării unor proiecte speciale (acolo unde este cazul);
- Deținerea calității de angajat la data acordării dreptului de opțiune SOP (1 august 2016) și la data exercitării acestuia (începând cu 1 august 2017);

Perioada contractuală a acțiunilor SOP pentru 2016:

- Eliberare imediată – începând cu 1 august 2017 dar nu mai târziu de 31 august 2017;
- Perioada de amânare pentru personal identificat – minim 3 ani.

Senzitivitatea la o posibilă modificare a valorii acțiunilor, care se vor acorda angajaților conform programului de tip Stock Option Plan pentru 2017, cu maximum reglementat de Bursa de Valori București de +/-15,00% la nivelul contului de profit și pierdere ar fi de +/- 5.352 mii lei.

Mișcarea în tranzacțiile aferente plăților pe baza de acțiuni în cursul anului 2017 și 2016 este prezentată mai jos:

	2017	2016
Sold 01 ianuarie	30.000	-
Drepturi acordate în timpul anului	44.014	-
Exercitate în timpul anului	-	-
Constituire prelevat	35.680	30.000
Sold final la sfârșitul perioadei	21.666	30.000

În anul 2017 au fost acordate angajaților și acționarilor un număr de 17.000.000 acțiuni, iar în anul 2016 nu au fost acordate acțiuni angajaților:

Data acordării	Numărul instrumentelor	Perioada contractuală a acțiunilor	Condiții pentru intrare în drepturi
Acțiuni acordate angajaților pentru 2016	15.969.333	Cu eliberare imediată la 02 august 2017	Realizarea unor indicatori de performanță prudențiali pentru anul 2016.
	1.030.667	Cu amânare prin fiducie 3 ani	Îndeplinirea unor condiții de eligibilitate individuală potrivit politicii de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

16. Alte cheltuieli operaționale

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Cheltuieli cu chirii și leasing operațional	91.350	90.285	96.459	95.463
Cheltuieli cu întreținere, reparații și alte servicii de mentenanță	92.283	77.805	91.548	76.956
Cheltuieli cu publicitate, protocol și sponsorizări	59.719	58.105	56.635	56.670
Cheltuieli cu poșta, telecomunicațiile și trafic sms	42.209	35.976	41.125	34.929
Materiale și consumabile	74.748	47.479	55.222	34.454
Cheltuieli cu alte servicii de consultanță și cu onorarii avocați	33.444	30.469	33.098	30.238
Cheltuieli privind vânzarea bunurilor mobile și imobile preluate din executarea creanțelor	2.804	3.317	3.668	3.855
Cheltuieli cu energia electrică și termică	17.520	17.095	14.345	15.076
Cheltuieli cu transport, deplasări și detașări	18.062	15.949	16.582	15.071
Cheltuieli cu primele de asigurare	13.159	12.030	12.430	11.300
Taxe și cotizații	12.233	12.712	7.472	9.151
Pierderi din cedarea și casarea imobilizărilor corporale și necorporale	8.447	9.424	3.209	8.977
Cheltuieli cu paza și securitate	8.870	6.792	8.832	6.688
Cheltuieli cu evaluare garanții terți	11.065	5.760	11.050	5.752
Cheltuieli cu servicii de arhivare	11.287	5.650	11.243	5.633
Cheltuieli cu consultări Registrul Comerțului și Biroul de Credit	3.144	2.802	3.007	2.702
Cheltuieli privind bunuri mobile și imobile dobândite din executări creanțe	1.899	2.314	1.728	2.125
Cheltuieli cu audit, consultanță și alte cheltuieli auditori statutari	2.258	2.868	1.708	1.982
- din care cheltuieli cu auditul situațiilor financiare	2.041	1.879	1.548	1.339
- din care cheltuieli cu consultanța și alte servicii decât cele de audit	217	989	160	643
Cheltuieli cu vânzări de bunuri din contracte de leasing	3.456	11.891	-	-
Reevaluare investiții imobiliare	43	68	43	68
Alte cheltuieli operaționale	48.782	47.058	23.417	30.426
Total alte cheltuieli operaționale	556.782	495.849	492.821	447.516

17. Cheltuieli cu impozitul pe profit

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Profit brut	1.442.622	1.058.837	1.378.500	999.123
Impozit la cota statutară (2017: 16%; 2016: 16%)	-230.820	-169.414	-220.560	-159.860
Efectul fiscal asupra impozitului pe profit al elementelor:	30.666	36.907	28.039	38.494
- Venituri neimpozabile	31.305	39.215	46.390	47.391
- Cheltuieli nedeductibile	-28.533	-24.881	-44.921	-29.680
- Deduceri fiscale	27.894	22.573	26.570	20.783
Recunoașterea pierderilor fiscale reportate din anii anteriori	-	350.683	-	350.683
Cheltuieli cu impozitul pe profit	-200.154	218.176	-192.521	229.317

Impactul fiscal este generat de următoarele elemente:

- Veniturile neimpozabile cuprind în principal veniturile din dividende obținute de la persoane juridice române și veniturile din reversarea provizioanelor.
- Cheltuielile nedeductibile includ sume precum cheltuieli cu provizioanele, cheltuieli cu sponsorizarea, cheltuieli cu amortizarea contabilă.
- Deducerile fiscale sunt aferente deducerilor obținute din amortizarea fiscală și rezerva legală.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

18. Numerar și disponibilități la Banca Centrală

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Rezerva minimă obligatorie	5.351.174	4.294.163	5.351.174	4.294.163
Numerar în casierie și alte valori	1.286.551	999.497	1.286.518	999.472
Total	6.637.725	5.293.660	6.637.692	5.293.635

La 31 decembrie 2017, rata rezervei minime obligatorii menținută la Banca Națională a României a fost stabilită la 8% pentru soldurile denominate în lei și EUR (2016: 8% pentru lei și 10% pentru EUR). Soldul rezervei minime obligatorii poate varia de la o zi la alta. Dobânda plătită de Banca Națională a României pentru rezervele menținute de bănci a fost de 0,08% – 0,10% pe an pentru rezervele în lei, 0,02% – 0,05% pe an pentru rezervele denominate în EUR și 0,07% - 0,10% pe an pentru rezervele denominate în USD. Rezerva minimă obligatorie poate fi folosită de către Bancă pentru activități zilnice atâta timp cât soldul mediu lunar este menținut în limitele obligatorii.

Reconcilierea numerarului și echivalentelor de numerar cu situația individuală și consolidată a poziției financiare:

<i>În mii lei</i>	Nota	Grup		Banca	
		2017	2016	2017	2016
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	18	6.637.664	5.293.596	6.637.632	5.293.572
Plasamente la alte bănci – mai puțin de 3 luni		4.588.582	1.907.174	4.579.940	1.893.893
Tranzacții de tip reverse-repo		204.618	440.289	204.618	440.289
Numerar și echivalente de numerar în situația fluxurilor de trezorerie		11.430.864	7.641.059	11.422.190	7.627.754

19. Plasamente la bănci

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Conturi curente la alte bănci	1.648.315	240.191	1.625.324	232.081
Depozite la vedere și la termen la alte bănci	3.040.837	1.785.872	3.018.046	1.755.059
Tranzacții de tip reverse repo	204.666	440.317	204.666	440.317
Credite și avansuri la bănci – <i>titluri de valoare reclassificate(i)</i>	222.792	221.690	222.792	221.690
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	231.464	97.435	231.464	97.435
Total	5.348.074	2.785.505	5.302.292	2.746.582

(i) În anul 2008 Grupul a clasificat din categoria active disponibile în vederea vânzării în categoria „credite și avansuri” euro-bonduri, operațiune care s-a făcut în baza amendamentului la IAS 39 „Instrumente financiare – recunoaștere și evaluare” și IFRS 7 „Instrumente financiare: prezentare” (descrise la politica contabilă 3p). Grupul a identificat activele financiare care au îndeplinit condițiile impuse de această categorie (active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă) precum și cea de deținere într-un viitor previzibil.

La data de 31 decembrie 2017 Grupul nu mai deține în portofoliu titluri de valoare care au făcut obiectul reclassificării mai sus menționate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

19. Plasamente la bănci (continuare)

În cursul anului 2017 Banca nu a mai achiziționat și clasificat titluri în categoria credite și creanțe.

Mișcarea titlurilor în categoria „Credite și avansuri la bănci” în anul 2017 este reflectată în tabelul de mai jos:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	221.690	212.711	221.690	212.711
Achiziții	-	90.000	-	90.000
Vânzări și răscumpărări	-	-82.556	-	-82.556
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (nota 8)	11.220	10.876	11.220	10.876
Cupon încasat la termen în cursul anului	-10.868	-8.989	-10.868	-8.989
Diferențe de curs	750	-352	750	-352
La 31 decembrie	222.792	221.690	222.792	221.690

La data de 31 decembrie 2017 plasamentele la bănci includ titluri de tip reverse-repo și depozite la termen până la 3 luni care sunt incluse și în situația fluxurilor de trezorerie individuale și consolidate, astfel reverse-repo în sumă de 204.618 mii lei și depozite în sumă de 4.588.582 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 204.618 mii lei și depozite în sumă de 4.579.940 mii lei (2016: repo în sumă de 440.289 mii lei și depozite în sumă de 1.907.174 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 440.289 mii lei și depozite în sumă de 1.893.893 mii lei).

Cu excepția contractelor de vânzare și reverse repo, sumele datorate de alte bănci nu sunt garantate. Analiza privind calitatea plasamentelor la bănci la data de 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016, în funcție de scalele agențiilor de rating este prezentată mai jos, după cum urmează:

Grup	2017		2016	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
În mii lei				
Investment-grade	4.981.871	204.666	1.959.962	440.317
Non-investment grade	161.537	-	385.226	-
Total	5.143.408	204.666	2.345.188	440.317

Banca	2017		2016	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
În mii lei				
Investment grade	4.938.379	204.666	1.925.989	440.317
Non-investment grade	159.247	-	380.276	-
Total	5.097.626	204.666	2.306.265	440.317

Analiza privind calitatea plasamentelor la bănci a fost realizată pe ratingurile de credit emise de către Standard & Poor's și Fitch, în cazul în care sunt disponibile. Pentru plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit fără rating Standard & Poor's sau Fitch a fost folosit ratingul de țară Standard & Poor's.

În categoria Investment-grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: A, A-, A+, AA, AA-, AA+, AAA, BAA1, BAA2, BBB, BBB- și BBB+. În categoria non-investment grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: B, B+, B-, B3, BB+ și BB.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**20. Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere**

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Instrumente de capitaluri proprii	213.838	145.156	73.281	51.979
Instrumente de datorie	51.158	10.453	-	-
Total	264.996	155.609	73.281	51.979

La 31 decembrie 2017, Grupul deținea acțiuni cotate la Bursa de Valori București S.A. și la principalele burse din Europa. La 31 decembrie 2017 Grupul deținea investiții semnificative în sumă de 160.871 mii lei în următoarele companii: SIF Moldova S.A., SIF Muntenia S.A. și SIF Oltenia S.A. (2016: 104.860 mii lei).

Mai jos este prezentată o analiză a calității portofoliului de acțiuni ale Grupului și Băncii la data de 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016:

<i>In mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Investment-grade	3.260	1.478	1.431	1.063
Non-investment grade	21.850	-	7.600	-
Fără rating	239.886	154.131	64.250	50.916
Total	264.996	155.609	73.281	51.979

Ratingurile de credit sunt bazate pe Standard & Poor rating în cazul în care sunt disponibile, sau de rating Moody convertit la cel mai apropiat echivalent pe scala de rating Standard & Poor.

În categoria Investment-grade sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care emitenții au următoarele ratinguri: A+, A-, A și BAA3.

În categoria Non investment-grade sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care emitenții au ratingul B1.

În categoria Fără rating sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit care nu au ratinguri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

21. Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare comercială a Grupului și Băncii se concentrează pe acordarea de credite persoanelor fizice și juridice domiciliată în România. Distribuția riscului portofoliului de credite pe sectoare economice la 31 decembrie 2017 și la 31 decembrie 2016 era următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Persoane fizice	16.867.758	15.252.725	16.687.724	15.086.402
Producție	3.436.067	3.198.658	3.428.581	3.198.444
Comerț	3.082.344	3.099.957	3.045.401	3.098.455
Agricultură	1.463.467	1.399.459	1.460.052	1.399.361
Construcții	1.185.167	1.142.342	1.177.904	1.142.106
Servicii	1.230.552	1.139.734	1.213.225	1.138.819
Transport	865.688	720.730	841.492	719.868
Imobiliare	906.179	690.693	938.185	723.606
Persoane fizice autorizate	631.458	547.384	598.771	546.418
Alții	710.576	526.748	685.569	524.618
Industria energetică	204.090	502.967	204.032	502.967
Telecomunicații	269.299	273.057	267.581	273.033
Instituții financiare	169.921	141.964	881.618	759.762
Industria chimică	141.210	130.091	145.724	132.914
Industria minieră	89.930	106.177	89.882	106.177
Pescuit	17.461	16.175	17.461	16.175
Instituții guvernamentale	9.634	10.602	9.634	10.602
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere (*)	31.280.801	28.899.463	31.692.836	29.379.727
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-1.817.169	-2.189.061	-1.778.797	-2.169.751
Total credite și avansuri acordate clienților, net de ajustări de depreciere	29.463.632	26.710.402	29.914.039	27.209.976

(*)Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere este diminuat cu soldul ajustărilor de valoare justă pentru portofoliul de credite VBRO determinate în baza raportului de evaluare.

Structura portofoliului de credite ale Grupului și Băncii, la data de 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 este următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Corporații	9.990.622	10.408.795	10.742.115	11.063.225
Interprinderi mici și mijlocii	4.261.365	3.230.099	4.261.365	3.230.099
Credite de consum și credite pe card acordate persoanelor fizice	8.228.697	8.149.363	8.228.696	8.149.364
Credite ipotecare	8.438.435	6.926.483	8.438.435	6.926.483
Credite acordate de instituții financiare nebancaire	327.020	159.343	-	-
Altele	34.662	25.380	22.225	10.556
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere (*)	31.280.801	28.899.463	31.692.836	29.379.727
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-1.817.169	-2.189.061	-1.778.797	-2.169.751
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere (*)	29.463.632	26.710.402	29.914.039	27.209.976

La 31 decembrie 2017 soldul ajustărilor la valoare justă la nivel de Grup este de 282.313 mii lei (2016: 436.153 mii lei), iar la nivel de Bancă este de 219.693 mii lei (2016: 371.242 mii lei). Reluarea acestor ajustări, ca urmare a revizuirii crescătoare a fluxurilor voluntare se înregistrează în poziția „Venituri din dobânzi”.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

21. Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților a fost următorul:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	- 2.189.061	-2.720.694	-2.169.751	-2.632.486
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere (nota 14)	-435.283	-1.023.342	-416.049	-1.013.123
Efectul actualizării	-146.535	-83.904	-146.535	-83.904
Provizioane aferente credite scoase în afara bilanțului (utilizări)	973.147	1.635.007	972.976	1.555.892
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-19.437	3.872	-19.438	3.870
Sold la 31 decembrie	-1.817.169	-2.189.061	-1.778.797	-2.169.751

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților indentificată la nivel individual a fost următorul:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	-1.283.465	-1.626.594	-1.278.979	-1.546.492
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	-370.514	-527.555	-369.330	-525.369
Efectul actualizării	-85.226	-41.455	-85.226	-41.455
Provizioane aferente credite scoase în afara bilanțului	749.075	966.275	749.075	887.741
Transfer de provizioane din individuale în colective	795	-70.134	411	-69.400
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-13.540	15.998	-13.539	15.996
Sold la 31 decembrie	-1.002.875	-1.283.465	-997.588	-1.278.979

Efectul modificării provizioanelor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților indentificată la nivelul grupurilor de active și pentru pierderi generate dar neidentificate, a fost următorul:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	-905.596	-1.094.100	-890.772	-1.085.994
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	-64.769	-495.787	-46.719	-487.754
Efectul actualizării	-61.309	-42.449	-61.309	-42.449
Provizioane aferente creditelor scoase în afara bilanțului	224.072	668.732	223.901	668.151
Transfer de provizioane din individuale în colective	-795	70.134	-411	69.400
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-5.897	-12.126	-5.899	-12.126
Sold la 31 decembrie	-814.294	-905.596	-781.209	-890.772

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**22. Creanțe din contracte de leasing financiar**

Grupul acționează în calitate de locator în cadrul contractelor de leasing financiar oferite în principal pentru finanțarea autovehiculelor și echipamentelor. Contractele de leasing sunt în EUR, LEI și MDL și sunt oferite pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, cu transferarea dreptului de proprietate asupra bunurilor finanțate la sfârșitul contractului de leasing. Dobânda este facturată pe perioada leasingului prin intermediul ratelor fixe.

Creanțele din leasing sunt garantate de bunurile care fac obiectul contractelor de leasing și de alte garanții. Împărțirea creanțelor din contractele de leasing financiar pe maturități este prezentată în tabelul următor:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Creanțe din contracte de leasing financiar cu scadența sub 1 an, brut	375.286	272.573
Creanțe din contracte de leasing financiar cu scadența 1-5 ani, brut	540.759	356.984
Total creanțe din contracte de leasing financiar, brut	916.045	629.557
Dobânda viitoare aferentă creanțelor din contracte de leasing financiar	-76.193	-51.110
Total creanțe din contracte de leasing financiar nete de dobânda viitoare	839.852	578.447
Ajustări de depreciere aferente creanțelor din contracte de leasing financiar	-54.522	-54.804
Total creanțe din contracte de leasing financiar	785.330	523.643

Contractele de leasing sunt generate și administrate prin BT Leasing Transilvania IFN S.A. și BT Leasing Moldova S.R.L.

Ajustarea de depreciere pentru creanțe din contracte de leasing financiar este detaliată în continuare:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Sold la începutul anului	-54.804	-66.007
Cheltuieli nete cu provizioane (nota 14)	-24.704	-8.231
Provizioane aferente creanțelor din contracte de leasing financiar scoase în afara bilanțului	24.986	19.434
Sold la sfârșitul anului	-54.522	-54.804

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare

a) Active financiare disponibile în vederea vânzării

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Active financiare disponibile în vederea vânzării				
Titluri nelistate și alte instrumente cu venit fix:	15.442.234	14.734.560	15.428.154	14.709.895
CertIFICATE de trezorerie și obligațiuni de stat emise de Guvernul României, din care:	9.070.223	8.670.006	9.056.143	8.645.341
- certificate de trezorerie cu discount	419.771	354.964	419.771	354.964
- obligațiuni de stat cu cupon (lei)	11.339	28.168	11.339	28.168
- obligațiuni de stat de tip Benchmark (lei)	7.660.338	7.575.903	7.646.258	7.551.238
- obligațiuni de stat cu cupon denominate în EUR	978.775	710.971	978.775	710.971
Obligațiuni EURO emise de Guvernul României pe piețe externe	5.153.166	4.873.574	5.153.166	4.873.574
Obligațiuni USD emise de Guvernul României pe piețe externe	1.017.599	1.059.144	1.017.599	1.059.144
Obligațiuni, din care:	201.246	131.836	201.246	131.836
- emise de Primăria București	60.264	60.588	60.264	60.588
- emise de Primăria Alba Iulia	388	439	388	439
- emise de Black Sea	8.286	9.052	8.286	9.052
- emise de International Investment Bank	105.118	33.283	105.118	33.283
- emise de Transelectrica	27.190	28.474	27.190	28.474
Acțiuni	64.023	48.653	63.888	48.548
Unități de fond	243.355	168.802	469.315	320.288
Certificate de participare	68.163	38.701	68.163	38.701
Instrumente de capitaluri proprii evaluate la cost, din care:	3.525	3.112	3.092	3.092
Valoarea brută	3.533	3.120	3.092	3.092
Ajustări pentru depreciere	-8	-8	-	-
Total active financiare disponibile în vederea vânzării	15.821.300	14.993.828	16.032.612	15.120.524

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare (continuare)

a) Active financiare disponibile în vederea vânzării (continuare)

La data de 31 decembrie 2017, în cadrul acestor categorii de titluri, Grupul deține instrumente de capitaluri evaluate la cost sub formă de participații deținute în principal la Transfond, Biroul de Credit, Swift Belgium, Casa Română de Compensații, Fondul de Compensare a Investitorilor, care nu au putut fi evaluate la valoarea justă, neavând cotații recente accesibile publicului. Investiția realizată la cost la data de 31 decembrie 2017 la nivelul Grupului este de 3.525 mii lei (2016: 3.112 mii lei), iar la nivelul Băncii este de 3.092 mii lei (2016: 3.092 mii lei).

Nu au existat modificări în soldul ajustărilor de depreciere aferente participațiilor în decursul anului 2017 și 2016.

Mai jos este prezentată o analiză a calității obligațiunilor deținute de Grup și Bancă la data de 31 decembrie 2017, încadrate la „Active financiare disponibile în vederea vânzării”, în funcție de ratingul emitentului:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	8.286	-	8.286	-	-	8.286	-	8.286
BB+	-	388	-	27.190	27.578	-	388	-	27.190	27.578
BBB	-	-	105.118	-	105.118	-	-	105.118	-	105.118
BBB-	15.240.988	60.264	-	-	15.301.252	15.226.908	60.264	-	-	15.287.172
Total	15.240.988	60.652	113.404	27.190	15.442.234	15.226.908	60.652	113.404	27.190	15.428.154

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

23. Titluri de valoare (continuare)

a) Active financiare disponibile în vederea vânzării (continuare)

La data de 31 decembrie 2016 analiza calității obligațiunilor deținute de Grup și Bancă încadrate la “Active financiare disponibile în vederea vânzării”, în funcție de ratingul emitentului este următoarea:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	9.052	-	9.052	-	-	9.052	-	9.052
BB+	-	439	-	28.474	28.913	-	439	-	28.474	28.913
BBB	-	-	33.283	-	33.283	-	-	33.283	-	33.283
BBB-	14.602.724	60.588	-	-	14.663.312	14.578.059	60.588	-	-	14.638.647
Total	14.602.724	61.027	42.335	28.474	14.734.560	14.578.059	61.027	42.335	28.474	14.709.895

Unitățile de fond care sunt clasificate de către Grup și Bancă în active financiare disponibile în vederea vânzării, la data de 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 nu sunt purtătoare de rating deoarece în industria fondurilor de investiții nu există ratinguri.

La 31 decembrie 2017 și la 31 decembrie 2016 Grupul și Banca nu deține în portofoliu instrumente de datorie clasificate la „Active financiare disponibile în vederea vânzării”, restante sau depreciate. Evoluția titlurilor încadrate în categoria „Active financiare disponibile în vederea vânzării” este prezentată în tabelul următor:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	14.993.828	12.242.959	15.120.524	12.332.576
Achiziții	11.203.068	26.008.147	11.216.420	26.027.482
Vânzări și răscumpărări	-10.126.397	-22.809.401	-10.101.484	-22.800.362
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (Nota 8)	252.503	247.451	251.719	246.572
Cupon încasat, la termen, în cursul anului	-548.339	-567.431	-547.748	-566.565
Câștiguri/(pierderi) din măsurarea la valoarea justă	3.023	-219.407	49.269	-210.878
Diferențe de curs	43.614	91.510	43.912	91.699
la 31 decembrie	15.821.300	14.993.828	16.032.612	15.120.524

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**23. Titluri de valoare (continuare)****a) Active financiare disponibile în vederea vânzării (continuare)**

La 31 decembrie 2017, din obligațiunile de stat deținute de Grup, suma de 57.000 mii lei (2016: 29.000 mii lei) este oferită ca garanție pentru operațiunile curente (RoCLEAR, SENT, MASTERCARD și VISA).

Certificatele de trezorerie și obligațiunile emise de Guvernul României au scadențe între 2018 și 2044.

La 31 decembrie 2017, Banca a intrat în tranzacții de tip repo cu alte instituții financiare, având ca suport active financiare disponibile în vederea vânzării, în valoare de 258.435 mii lei (2016: 1.483.035 mii lei). Titlurile gajate în cadrul contractelor de tip repo pot fi vândute sau regajate de către contraparte. Obligațiunile municipale Alba Iulia poartă o dobândă variabilă (Robid 6M + Robor 6M)/2 + 1,5% (31 decembrie 2017: 2,5%; 31 decembrie 2016: 1,5%). Obligațiunile în lei emise de Municipality București au o dobândă fixă de 2,80%, respectiv de 3,58%. Grupul mai deține obligațiuni în lei emise de Transelectrica, cu o dobândă fixă de 6,10%, obligațiuni în USD emise de Black Sea Trade and Development, cu o dobândă fixă de 4,87% și obligațiuni emise de Internațional Investments Bank, în lei, cu o dobândă fixă de 3,4% și cu dobândă variabilă ROBOR 3M+1,5% (31 decembrie 2017: 3,62%) și în EUR, cu o dobândă fixă de 1,593%.

Câștigurile realizate la cedarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării reclasificate din alte elemente ale rezultatului global în contul de profit și pierdere au fost de -3.206 mii lei (2016: 401.691 mii lei) cu impozit aferent de -513 mii lei pentru Grup și -4.102 mii lei (2016: 402.226 mii lei) cu impozit aferent -656 mii lei pentru Bancă.

b) Titluri de valoare deținute până la scadență

În anul 2017 Grupul a achiziționat și a încadrat în categoria titluri deținute până la maturitate, obligațiuni în valoare de 0 mii lei (2016: 20.691 lei).

<i>În mii lei</i>	Grup	
	2017	2016
<i>Titluri deținute până la maturitate</i>	-	20.691
Total	-	20.691

La data de 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016 analiza calității titlurilor de valoare deținute până la scadență de Grup, în funcție de ratingul emitentului, este următoarea:

<i>În mii lei</i>	Grup	
	2017	2016
A	-	472
B+	-	473
BB	-	1.224
BB-	-	1.693
BB+	-	2.928
BBB	-	2.773
BBB-	-	10.168
BBB+	-	960
Total	-	20.691

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Investiții în participații

La data de 31 decembrie 2017 Banca deținea participații directe în filiale în sumă de 156.631 mii lei (2016: 136.671 mii lei), valoarea ajustării pentru depreciere fiind de 0 mii lei (2016: 0 mii lei). Efectul modificării provizionului pentru deprecierea participațiilor deținute de Bancă a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	-	41.300
Derecunoaștere ajustare participație prin cesiune	-	-41.300
Sold la 31 decembrie	-	-

La data de 31 decembrie 2017 filialele unde Banca deține direct și indirect participații sunt următoarele:

Denumirea entității	Sediul social	Procent participare	Capital social	Rezerve	Profit/(pierdere) la 31 decembrie 2017
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	100,00%	45.001	5.638	20.187
BT Capital Partners S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, parter	99,59%	15.426	452	1.820
BT Direct IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 3	100,00%	26.880	2.146	2.696
BT Building S.R.L.	Cluj-Napoca, str. G. Barițiu nr. 8	100,00%	40.448	410	-3.031
BT Investments S.R.L.	Cluj-Napoca, Bd. Eroilor nr. 36	100,00%	50.940	485	4.906
BT Asset Management SAI S.A.	Cluj-Napoca, str Emil Racoviță. nr 22, etj. 1	80,00%	7.166	14.265	17.361
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,95%	20	4	421
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,99%	77	15	588
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,99%	507	101	2.392
BT Operațional Leasing S.A.	București, Sos. București-Ploiești nr. 43	94,73%	3.494	702	1.818
BT Leasing Moldova S.R.L	Republica Moldova, Chișinău, str. A.Pușkin nr. 60	100,00%	4.649	-	2.075
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,95%	20	4	724
BT Microfinanțare IFN S.A.	București, Șos. București-Ploiești nr. 43	100,00%	31.760	-	-752
Transilvania Imagistică S.A.	București, Șos. București-Ploiești nr. 43	96,64%	1.000	-	-189
Improvement Credit Collection S.R.L.	Cluj-Napoca, str. G. Barițiu nr. 1	100,00%	901	1.740	3.250
Sinteza S.A.	Oradea, Șos.Borșului nr. 35	50,15%	9.917	678	-2.961
ChimProd S.R.L.	Oradea, Șos.Borșului nr. 35	50,03%	90	1.443	-53
Total			238.296	28.083	51.252

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare

Grup - În mii lei

<i>Valoare contabilă brută</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2016	38.799	368.669	307.749	119.249	31.351	865.817
Achiziții imobilizări corporale și investiții imobiliare	2	313	17.520	43.549	109.300	170.684
Sold imobilizări corporale preluate prin achiziție	-	31.169	19.555	386	7.281	58.391
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	-	2.086	-	127	-	2.213
Transferuri de la investiții în curs	-	20.559	57.335	30.046	-107.940	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	64	177	1.148	-	1.389
Reevaluare (impact contul de profit și pierdere)	87	-702	-	-	-	-615
Ieșiri	-	-13.896	-47.613	-13.097	-2.530	-77.136
Reclasificări imobilizări corporale în stocuri în vederea vânzării	-	-	-	-67	-	-67
Sold la 31 decembrie 2016	38.888	408.262	354.723	181.341	37.462	1.020.676
Sold la 1 ianuarie 2017	38.888	408.262	354.723	181.341	37.462	1.020.676
Achiziții imobilizări corporale și investiții imobiliare	29	781	40.055	49.985	143.951	234.801
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	823	-823	-	-	-	-
Transferuri de la investiții în curs	-	24.655	59.203	42.861	-126.719	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	1.159	201	648	-	2.008
Reevaluare (impact contul de profit și pierdere)	-	-976	-	-	-	-976
Ieșiri	-8.648	-44.121	-33.736	-19.292	-8.671	-114.468
Reclasificări imobilizări corporale în stocuri în vederea vânzării	-	-49.328	-3.705	-487	-	-53.520
Sold la 31 decembrie 2017	31.092	339.609	416.741	255.056	46.023	1.088.521

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

Amortizare și depreciere

<i>Grup -În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2016	-	159.268	208.341	45.942	-	413.551
Cheltuiala în timpul anului	-	13.953	29.142	21.939	-	65.034
Sold amortizare preluat prin achiziții	-	1.635	4.890	227	-	6.752
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-11.919	-39.865	-9.355	-	-61.139
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	33	-	-	-	33
Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)	-	-96	-	-	-	-96
Sold provizion preluat prin achiziții	-	17.265	13.044	143	7.281	37.733
Constituire provizion (Nota 14)	-	556	2.246	-	-	2.802
Anulare provizion depreciere (Nota 14)	-	-13	12	-	-2.727	-2.728
Sold la 31 decembrie 2016	-	180.682	217.810	58.896	4.554	461.942
Sold la 1 ianuarie 2017	-	180.682	217.810	58.896	4.554	461.942
Cheltuiala în timpul anului	-	13.882	37.631	33.865	-	85.378
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-35.704	-31.534	-8.265	-	-75.503
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	293	-	-	-	293
Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)	-	-93	-	-	-	-93
Amortizare mijloce fixe reclasificate în vederea vânzării	-	-13.894	-2.847	-417	-	-17.158
Anulare provizion depreciere (Nota 14)	-	-	-	-6	-	-6
Sold la 31 decembrie 2017	-	145.166	221.060	84.073	4.554	454.853
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2017	38.888	227.580	136.913	122.445	32.908	558.734
La 31 decembrie 2017	31.092	194.443	195.681	170.983	41.469	633.668

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Valoare contabilă brută						
Sold la 1 ianuarie 2016	4.956	361.918	295.228	24.733	29.398	716.233
Achiziții imobilizări corporale	-	-	14.888	9	70.633	85.530
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	-	1.263	-	127	-	1.390
Transferuri de la investiții în curs	-	19.942	51.601	-	-71.543	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	64	177	1.148	-	1.389
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	-	-702	-	-	-	-702
Ieșiri	-	-13.294	-42.317	-3.109	-2.530	-61.250
Sold la 31 decembrie 2016	4.956	369.191	319.577	22.908	25.958	742.590
Sold la 1 ianuarie 2017	4.956	369.191	319.577	22.908	25.958	742.590
Achiziții imobilizări corporale	-	761	39.595	329	101.511	142.196
Transferuri de la investiții în curs	-	24.655	58.859	457	-83.971	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	1.159	201	648	-	2.008
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	-	-976	-	-	-	-976
Ieșiri	-3.534	-38.404	-33.368	-1.575	-8.640	-85.521
Reclasificări mijloace fixe în stocuri în vederea vânzării	-	-49.328	-3.705	-487	-	-53.520
Sold la 31 decembrie 2017	1.422	307.058	381.159	22.280	34.858	746.777

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2016	-	158.222	201.846	19.089	-	379.157
Cheltuiala în timpul anului	-	13.860	27.752	2.711	-	44.323
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-11.659	-36.816	-2.657	-	-51.132
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)</i>	-	33	-	-	-	33
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)</i>	-	-96	-	-	-	-96
Sold la 31 decembrie 2016	-	160.360	192.782	19.143	-	372.285
Sold la 1 ianuarie 2017	-	160.360	192.782	19.143	-	372.285
Cheltuiala în timpul anului	-	13.777	35.350	2.577	-	51.704
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-35.702	-31.476	-1.640	-	-68.818
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)</i>	-	293	-	-	-	293
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)</i>	-	-93	-	-	-	-93
<i>Amortizare mijloace fixe reclasificate în vederea vânzării</i>	-	-12.979	-2.847	-417	-	-16.243
Sold la 31 decembrie 2017	-	125.656	193.809	19.663	-	339.128
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2017	4.956	208.831	126.795	3.765	25.958	370.305
La 31 decembrie 2017	1.422	181.402	187.350	2.617	34.858	407.649

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

La 31 decembrie 2017, Grupul are inclus în imobilizări corporale construcții și echipamente achiziționate prin leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 3.542 mii lei (2016: 6.131 mii lei) și imobilizări necorporale achiziționate în leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 0 mii lei (2016: 0 mii lei), iar Banca nu are inclus în imobilizări corporale autovehicule achiziționate prin leasing financiar. La 31 decembrie 2017, Grupul avea imobilizări corporale gajate în valoare de 1.467 mii lei (2016: 2.204 mii lei), iar Banca nu avea imobilizări corporale sau necorporale gajate. Imobilizările corporale și necorporale în sold la data de 31 decembrie 2017 au fost supuse reevaluării efectuată de un evaluator independent. Dacă activele Grupului ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 175.450 mii lei (2016: 196.268 mii lei), investiții imobiliare 30.671 mii lei (2016: 39.458 mii lei), calculatoare și echipamente 195.407 mii lei (2016: 136.592 mii lei), mijloace de transport 170.292 mii lei (2016: 121.287 mii lei), imobilizări corporale în curs 41.469 mii lei (2016: 32.908 mii lei).

Dacă activele Băncii ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 162.409 mii lei (2016: 181.787 mii lei), investiții imobiliare 1.088 mii lei (2016: 5.613 mii lei) calculatoare și echipamente 187.076 mii lei (2016: 126.474 mii lei), mijloace de transport 1.926 mii lei (2016: 2.607 mii lei), imobilizări în curs 34.858 mii lei (2016: 25.958 mii lei).

26. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial)

<i>În mii lei</i>	Grup	Banca
	Fondul comercial	Aplicații informatice
Valoare contabilă brută		Aplicații informatice
Sold la 1 ianuarie 2016	376	172.845
Intrări	-	42.469
Sold preluat prin achiziții	2.398	638
Reevaluare (impact în rezervă)	-	427
Ieșiri	-	-6.896
Sold la 31 decembrie 2016	2.774	209.483
Sold la 1 ianuarie 2017	2.774	209.483
Intrări	-	85.976
Reevaluare (impact în rezervă)	-	530
Ieșiri	-	-7.682
Sold la 31 decembrie 2017	2.774	288.307
Amortizare cumulată		
Sold la 1 ianuarie 2016	-	98.373
Cheltuiala în timpul anului	-	28.877
Ieșiri	-	-4.367
Sold la 31 decembrie 2016	-	122.883
Sold la 1 ianuarie 2017	-	122.883
Cheltuiala în timpul anului	-	39.646
Ieșiri	-	-7.477
Sold la 31 decembrie 2017	-	155.052
Valoarea netă contabilă		
La 1 ianuarie 2017	2.774	86.600
La 31 decembrie 2017	2.774	133.255

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial) (continuare)

Testarea deprecierei unităților generatoare de numerar incluse în fondul comercial

Pentru a testa deprecierea, fondul comercial este alocat pe diviziile operaționale ale Grupului, care reprezintă nivelul cel mai de jos al Grupului la care fondul comercial este monitorizat în scopuri de management.

Grupul are înregistrat la 31 decembrie 2017 fondul comercial alocat BT Leasing Transilvania IFN S.A. în sumă de 376 mii lei și 2.398 mii lei alocat BT Capital Partners S.A. (2016: 376 mii lei, alocat BT Leasing Transilvania IFN S.A. în sumă de 376 mii lei și 2.398 mii lei alocat BT Capital Partners S.A.

La data de 31 decembrie 2017 fondul comercial a fost testat pentru depreciere în conformitate cu IFRS 3, nefiind necesare ajustări pentru depreciere.

Dacă activele necorporale ale Grupului ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost 132.713 mii lei (2016: 85.874 mii lei), iar ale Băncii, 125.219 mii lei (2016: 77.760 mii lei).

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat

La 31 decembrie 2017 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Grupului este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 ianuarie 2017	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2017
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.454	1.550	-339	-3.243
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere și instrumente derivate	64	-4	-	60
Active financiare disponibile în vedere vânzării	1.836	54	-541	1.349
Alte active	225	243	66	534
Credite și creanțe	576	1.188	-	1.764
Provizioane și datorii	12.012	761	-	12.773
Pierderi fiscale reportate	368.345	-194.524	-	173.821
Altele	112	-	-25	87
Creanța de impozit amânat/(datorie)	378.716	-190.732	-839	187.145
Recunoaștere creanță de impozit amânat	385.225	-192.282	7.383	200.326
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-6.509	1.550	-8.222	-13.181
Creanța de impozit amânat/(datorie)	378.716	-190.732	-839	187.145

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La 31 decembrie 2016 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Grupului este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 ianuarie 2016	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2016
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.417	250	-287	-4.454
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere și instrumente derivate	64	-	-	64
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-33.392	101	35.127	1.836
Alte active	120	99	6	225
Credite și creanțe	-14	590	-	576
Provizioane și datorii	7.920	4.092	-	12.012
Pierderi fiscale reportate	143.465	224.880	-	368.345
Altele	160	-	-48	112
Creanța de impozit amânat/(datorie)	113.906	230.012	34.798	378.716
Recunoaștere creanță de impozit amânat	154.132	229.701	1.392	385.225
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-40.226	311	33.406	-6.509
Creanța de impozit amânat/(datorie)	113.906	230.012	34.798	378.716

La 31 decembrie 2017 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Băncii este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 ianuarie 2017	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2017
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.418	1.558	-359	-3.219
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-2.055	-	-7.883	-9.938
Alte active	225	243	66	534
Provizioane și datorii	11.843	202	-	12.045
Pierderi fiscale reportate	368.345	-194.524	-	173.821
Creanța de impozit amânat/(datorie)	373.940	-192.521	-8.176	173.243
Recunoaștere creanță de impozit amânat	380.413	-194.079	66	186.400
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-6.473	1.558	-8.242	-13.157
Creanța de impozit amânat/(datorie)	373.940	-192.521	-8.176	173.243

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La 31 decembrie 2016 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Băncii este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	01 ianuarie 2016	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2016
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.417	285	-286	-4.418
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-35.796	-	33.741	-2.055
Alte active	114	105	6	225
Provizioane și datorii	7.796	4.047	-	11.843
Pierderi fiscale reportate	143.465	224.880	-	368.345
Altele	-	-	-	-
Creanța de impozit amânat(datorie)	111.162	229.317	33.461	373.940
	-	-	-	-
Recunoaștere creanță de impozit amânat	151.375	229.032	6	380.413
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-40.213	285	33.455	-6.473
Creanța de impozit amânat /(datorie)	111.162	229.317	33.461	373.940

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2017 de 16% (2016: 16%).

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora.

Banca a recunoscut creanța din impozit amânat la 31 decembrie 2017 în sumă de 173.821 mii lei (2016: 368.345 mii lei) care corespunde echivalentului pierderilor fiscale neutilizate în valoare 1.086.380 mii lei (2016: 2.302.159 mii lei).

Managementul Băncii estimează că va realiza suficient profit impozabil din operațiuni financiar-bancare curente pentru a recupera pierderile fiscale reportate și că va recupera creanța de impozit pe profit până aproximativ în anul 2019.

Pierderile fiscale neutilizate expiră astfel:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Pierdere fiscală reportată la începutul anului	2.302.159	3.088.424
Utilizarea pierderii fiscale în anul curent	-1.215.779	-786.265
Pierdere fiscală reportată la sfârșitul anului, care expiră astfel:	1.086.380	2.302.159
31 decembrie 2018	-	206.189
31 decembrie 2019	-	576.989
31 decembrie 2020	-	348.555
31 decembrie 2021	71.660	155.706
31 decembrie 2022	1.014.720	1.014.720

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Alte active financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sume în curs de decontare	109.121	80.151	109.133	75.623
Debitori diverși și avansuri imobilizări	81.237	73.877	54.189	51.109
Valori primite la încasare	45.072	41.394	45.072	41.394
Alte active financiare	7.695	5.217	7.643	5.406
Ajustare de depreciere alte active financiare	-8.808	-6.488	-4.124	-3.379
Total	234.317	194.151	211.913	170.153

La data de 31 decembrie 2017 din suma de 234.317 mii lei (2016: 194.151 mii lei) Grupul are alte active financiare depreciate în sumă de 9.729 mii lei (2016: 9.246 mii lei).

La data de 31 decembrie 2017 din suma de 211.913 mii lei (2016: 170.153 mii lei) Banca are alte active financiare depreciate în sumă de 4.156 mii lei (2016: 5.675 mii lei).

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul exercițiilor financiare 2017, respectiv 2016 a fost următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	-6.488	-10.212	-3.379	-3.776
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere (Nota 14)	-2.317	3.313	-742	-109
Ajustări de depreciere preluate prin achiziție	-	-94	-	-
Transfer la provizioane credite	-	507	-	507
Diferențe de curs valutar	-3	-2	-3	-1
Sold la 31 decembrie	-8.808	-6.488	-4.124	-3.379

Analiza privind calitatea altor active financiare ale Grupului la data de 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016 este prezentată după cum urmează:

Grup	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2017						
Sume în curs de decontare	2.590	2.863	5.453	86.096	17.572	103.668
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.326	2.290	6.616	46.593	28.028	74.621
Valori primite la încasare	-	-	-	45.072	-	45.072
Alte active financiare	-	-	-	3.355	4.340	7.695
Ajustare de depreciere alte active financiare	-2.005	-278	-2.283	-6.525	-	-6.525
Total	4.911	4.875	9.786	174.591	49.940	224.531

Grup	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2016						
Sume în curs de decontare	2.596	2.786	5.382	70.007	4.762	74.769
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.486	2.373	6.859	44.461	22.557	67.018
Valori primite la încasare	-	-	-	41.394	-	41.394
Alte active financiare	-	-	-	1.744	3.473	5.217
Ajustare de depreciere alte active financiare	-1.313	-275	-1.588	-4.900	-	-4.900
Total	5.769	4.884	10.653	152.706	30.792	183.498

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Alte active financiare (continuare)

Analiza privind calitatea altor active financiare ale Băncii la data de 31 decembrie 2017, respectiv 31 decembrie 2016 este prezentată după cum urmează:

Banca 31 decembrie 2017	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
Sume în curs de decontare	2.590	2.864	5.454	86.077	17.602	103.679
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.011	2.290	6.301	21.570	26.318	47.888
Valori primite la încasare	-	-	-	45.072	-	45.072
Alte active financiare	-	-	-	3.303	4.340	7.643
Ajustare de depreciere alte active financiare	-1.967	-278	-2.245	-1.879	-	-1.879
Total	4.634	4.876	9.510	154.143	48.260	202.403

Banca 31 decembrie 2016	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
Sume în curs de decontare	2.596	2.787	5.383	65.478	4.762	70.240
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.247	2.375	6.622	27.086	17.401	44.487
Valori primite la încasare	-	-	-	41.394	-	41.394
Alte active financiare	-	-	-	1.933	3.473	5.406
Ajustare de depreciere alte active financiare	-1.313	-275	-1.588	-1.791	-	-1.791
Total	5.530	4.887	10.417	134.100	25.636	159.736

29. Alte active nefinanciare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Stocuri și asimilate	115.208	105.503	88.140	77.905
Cheltuieli în avans	37.989	28.690	35.740	26.091
Taxa pe valoarea adăugată și alte impozite de recuperat	6.227	9.188	1.157	796
Alte active nefinanciare	797	206	150	84
Ajustare de depreciere alte active nefinanciare	-24.180	-30.690	-16.673	-20.402
Total	136.041	112.897	108.514	84.474

La 31 decembrie 2017, în cadrul poziției „Stocuri și asimilate” Grupul și Banca au încadrat imobilizări corporale care au fost reclasificate în active imobilizate deținute în vederea vânzării, în sumă de 20.419 mii lei și unde managementul este în stadiul avansat cu negocierea de vânzare a acestora.

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul anului a fost următoarea:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sold la 1 ianuarie	-30.690	-31.689	-20.402	-25.483
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere (Nota 14)	6.510	820	3.729	4.902
Reclasificare în investiții imobiliare	-	179	-	179
Sold la 31 decembrie	-24.180	-30.690	-16.673	-20.402

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

29. Alte active nefinanciare (continuare)

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Băncii sunt cuprinse bunurile dobândite ca urmare a executării silite a creanțelor, dare în plată, precum și alte bunuri destinate vânzării, cu o valoare realizabilă netă de 40.238 mii lei, cu următoarea structură: clădiri 19.332 mii lei, terenuri 20.906 mii lei, echipamente 0 mii lei, auto 0 mii lei și mobilier 0 mii lei (2016: valoare realizabilă netă de 51.338 mii lei cu următoarea structură: clădiri 25.666 mii lei, terenuri 25.654 mii lei, echipamente 0 mii lei, auto 13 mii lei și mobilier 5 mii lei)

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Grupului sunt cuprinse bunurile cumpărate și deținute în vederea revânzării în sumă de 49.118 mii lei cu următoarea structură: clădiri 20.346 mii lei, terenuri 21.410 mii lei, echipamente 2.454 mii lei, auto 4.908 mii lei și mobilier 0 mii lei (2016: 57.909 mii lei cu următoarea structură: clădiri 27.073 mii lei, terenuri 26.407 mii lei, echipamente 2.652 mii lei, auto 1.773 mii lei și mobilier 5 mii lei).

30. Depozite de la bănci

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Depozite la vedere	75.480	152.118	75.480	152.118
Depozite la termen	52.466	95.150	52.466	95.150
Total	127.946	247.268	127.946	247.268

31. Depozite de la clienți

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Conturi curente	20.893.217	14.996.775	20.954.415	15.071.687
Depozite la vedere	637.615	504.227	637.615	504.227
Depozite la termen	26.951.200	25.688.116	27.059.188	25.786.124
Depozite colaterale	450.163	492.357	447.983	489.735
Total	48.932.195	41.681.475	49.099.201	41.851.773

Depozitele atrase de la clienți pot fi analizate, de asemenea, după cum urmează:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Persoane fizice	30.403.576	26.358.368	30.401.279	26.355.402
Persoane juridice	18.528.619	15.323.107	18.697.922	15.496.371
Total	48.932.195	41.681.475	49.099.201	41.851.773

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

31. Depozite de la clienți (continuare)

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările pe sectoare economice ale depozitelor atrase de la clienți:

Sector	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Clienți persoane fizice	62,15%	63,24%	61,93%	62,97%
Activități financiare și de asigurare	6,43%	7,60%	6,66%	7,87%
Servicii	6,60%	5,11%	6,61%	5,20%
Comerț	4,63%	4,29%	4,61%	4,27%
Producție	3,16%	3,45%	3,15%	3,43%
Industria energetică	2,72%	2,91%	2,71%	2,90%
Construcții	3,30%	2,91%	3,28%	2,89%
Transport	2,33%	2,49%	2,33%	2,48%
Telecomunicații	1,99%	1,76%	1,98%	1,75%
Agricultură	2,05%	1,64%	2,04%	1,63%
Industria minieră	1,42%	1,32%	1,41%	1,31%
Educație	0,86%	0,94%	0,86%	0,94%
Imobiliare	0,99%	0,84%	1,06%	0,84%
Sănătate	0,84%	0,71%	0,84%	0,71%
Altele	0,30%	0,49%	0,30%	0,48%
Instituții guvernamentale	0,21%	0,31%	0,21%	0,31%
Persoane fizice autorizate	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

<i>În mii lei</i> Sector	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Clienți persoane fizice	30.403.576	26.358.368	30.401.279	26.355.402
Activități financiare și de asigurare	3.145.002	3.165.752	3.270.545	3.293.675
Servicii	3.237.602	2.129.238	3.245.015	2.174.670
Comerț	2.264.592	1.787.005	2.264.466	1.786.959
Producție	1.544.727	1.436.117	1.544.959	1.436.117
Industria energetică	1.332.496	1.212.400	1.332.496	1.212.400
Construcții	1.612.523	1.211.067	1.612.492	1.211.067
Transport	1.138.163	1.036.991	1.138.038	1.036.969
Telecomunicații	974.278	732.920	974.278	732.920
Agricultură	1.001.161	684.220	1.001.161	684.220
Industria minieră	693.879	548.312	693.879	548.312
Educație	422.127	391.410	422.127	391.410
Imobiliare	484.678	351.264	520.703	351.264
Sănătate	412.650	295.161	413.033	295.154
Altele	148.568	202.272	148.557	202.256
Instituții guvernamentale	105.112	128.938	105.112	128.938
Persoane fizice autorizate	11.061	10.040	11.061	10.040
Total	48.932.195	41.681.475	49.099.201	41.851.773

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

32. Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Împrumuturi de la bănci comerciale	277.196	39.535	-	-
<i>Bănci românești</i>	277.196	39.535	-	-
<i>Bănci străine</i>	-	-	-	-
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare	884.371	672.837	774.436	653.922
Datorii din tranzacții repo	258.435	1.483.035	258.435	1.483.035
Alte fonduri de la instituții financiare	67.020	109.504	67.020	109.504
Total	1.487.022	2.304.911	1.099.891	2.246.461

Ratele dobânzilor pentru împrumuturile de la bănci și instituții financiare s-au situat în intervalele de dobândă prezentate, după cum urmează:

	2017		2016	
	Minim	Maxim	Minim	Maxim
EUR	0,32%	4,15%	Euribor 3M+1,90%	0,818%
LEI	0,00%	Robor 3M+1,25%	0,00%	0,60%
USD	-	-	Libor 6M+0,51%	0,40%

La 31 decembrie 2017 și 2016 Grupul și Banca respectă indicatorii financiari impuși prin contractele de împrumut cu finanțatorii.

În tabelul de mai jos sunt prezentate titlurile date în pensiune (acorduri repo):

<i>În mii lei</i>	Grup				Banca			
	2017		2016		2017		2016	
	Valoarea contabilă		Valoarea contabilă		Valoarea contabilă		Valoarea contabilă	
	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate
	258.540	258.435	1.488.289	1.483.035	258.540	258.435	1.488.289	1.483.035
Total	258.540	248.435	1.488.289	1.483.035	258.540	258.435	1.488.289	1.483.035

33. Datorii subordonate

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare și instituții financiare	367.139	377.852	367.139	377.852
Obligațiuni convertibile	47.439	46.259	47.439	46.259
Total	414.578	424.111	414.578	424.111

Datoriile subordonate includ împrumuturi subordonate de la bănci de dezvoltare și instituții financiare, precum și obligațiuni convertibile.

În cadrul împrumuturilor subordonate sunt incluse următoarele:

- împrumut în sumă de 15 milioane EUR, echivalent a 69.896 mii lei (2016: 68.117 mii lei) contractat în 2013, la Euribor 6M +6,2%, scadent în 2018;

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

33. Datorii subordonate (continuare)

- împrumut în sumă de 25 milioane EUR, echivalent a 116.493 mii lei (2016: 113.528 mii lei) contractat în 2013, la Euribor 6M+6,2%, scadent în 2023;
- împrumut în sumă de 5 milioane EUR, echivalent a 23.298 mii lei (2016: 22.706 mii lei) contractat în 2012 la Euribor 6M+6,50%, scadent în 2018;
- împrumut în sumă de 40 milioane USD, echivalent a 186.388 mii lei (2016: 172.132 mii lei) contractat în anul 2014 la Libor 6M+5,80%, scadent în 2023.

Banca Transilvania S.A. a emis în 2013 obligațiuni convertibile în acțiuni în valoare de 30 milioane EUR, echivalent a 139.791 la data mii lei la Euribor 6M+6,25%, scadent în 2020. Obligațiunile neajunse la scadență vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni. În anul 2014 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 20.072.238 EUR, echivalent a 88.318.847 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 49.444.546 lei pentru majorarea capitalului social și 38.873.301 lei pentru constituirea primelor de capital. În anul 2015 Banca nu a convertit obligațiuni.

În anul 2016 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 23.004 EUR, echivalent a 101.962 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 44.113 lei pentru majorarea capitalului social și 57.849 lei pentru constituirea primelor de capital.

În anul 2017 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 2.122 EUR, echivalent a 9.683 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 3.483 lei pentru majorarea capitalului social și 6.200 lei pentru constituirea primelor de capital.

La 31 decembrie 2017 valoarea obligațiunilor convertibile era de 9.902.636 EUR, echivalent a 46.143 mii lei (2016: 9.904.758 EUR, echivalent a 44.979 mii lei).

Dobânda acumulată la datoriile subordonate este în valoare de 1.792 mii lei (2016: 1.371 mii lei) iar la obligațiuni 1.296 mii lei (2016: 1.280 mii lei).

34. Provizioane pentru litigii, alte riscuri și angajamente de creditare

Provizioanele pentru alte riscuri și angajamente de creditare sunt prezentate astfel:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Provizioane angajamente de creditare	65.740	45.230	65.744	45.242
Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate	14.518	6.497	13.489	5.000
Provizioane pentru alte beneficii ale angajaților	28.239	25.989	24.859	24.491
Provizioane pentru litigii, riscuri și cheltuieli (*)	274.352	436.866	269.025	432.222
Total	382.849	514.582	373.117	506.955

(*) Provizioanele pentru riscuri și cheltuieli cuprind în principal provizioane pentru litigii și pentru alte riscuri preluate în urma fuziunii cu Volksbank Romania S.A.

35. Alte datorii financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sume în curs de decontare	1.047.582	366.267	1.045.318	362.833
Creditori diverși	98.025	55.205	59.828	31.262
Datorii legate de leasing (i)	382	1.651	-	-
Alte datorii financiare	38.221	35.905	37.792	36.116
Total	1.184.210	459.028	1.142.938	430.211

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

35. Alte datorii financiare (continuare)

(i) Sumele viitoare minime de plată corespunzătoare contractelor de leasing financiar și valoarea prezentă a plăților minime de leasing sunt următoarele:

<i>În mii lei</i>	2017	2016
Plățile minime de leasing		
2017	-	393
2018	388	698
2019	-	298
2020	-	298
2021	-	83
Total plăți minime de leasing	388	1.770
Minus dobânda viitoare	-6	-119
Valoarea prezentă a plăților minime de leasing	382	1.651

36. Alte datorii nefinanciare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Sume în curs de decontare	38.022	41.288	149	412
Alte impozite de plătit	24.424	22.911	22.645	20.687
Alte datorii nefinanciare	41.582	47.670	39.631	46.688
Total	104.028	111.869	62.425	67.787

37. Capitalul social

Capitalul social nominal al Băncii înregistrat la Registrul Comerțului la 31 decembrie 2017 era format din 4.341.439.404 acțiuni ordinare cu valoarea nominală de 1 leu fiecare (la 31 decembrie 2016 era format din 3.646.047.792 acțiuni ordinare cu valoarea nominală de 1 leu fiecare). Structura acționariatului este prezentată în Nota 1.

Majorarea capitalului s-a făcut prin încorporarea rezervelor constituite din profitul statutar în valoare de 695.388.129 lei și din conversia obligațiunilor în acțiuni, rezultând valoarea de 3.483 lei care a fost înregistrată la Registrul Comerțului în anul 2017. Conversia obligațiunilor în acțiuni s-a realizat în luna decembrie 2017. Au fost convertite un număr de 3.537 obligațiuni în valoare de 9.683 lei, la un preț de conversie de 2,780, rezultând un număr de 3.483 acțiuni. Diferența de 6.200 lei s-a înregistrat pe prime de emisiune.

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Capital social vărsat înscris la Registrul Comerțului	4.431.439	3.646.048	4.341.439	3.646.048
Ajustarea la inflație a capitalului social	89.899	89.899	89.899	89.899
Ajustarea capitalului social cu rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale al căror surplus nu s-a realizat	-3.398	-3.398	-3.398	-3.398
Total	4.427.940	3.732.549	4.427.940	3.732.549

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

38. Acțiuni proprii

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 acțiunile proprii răscumpărate erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	-29.993	-11.806	-16.546	-
Achiziții de acțiuni proprii	-65.234	-16.546	-65.234	-16.546
Reevaluare acțiuni	5.626	-	5.626	-
Plăți pe bază de acțiuni	44.014	-	44.014	-
Acțiuni primite cu titlu gratuit	-1.840	-1.641	-	-
Total Acțiuni Proprii	-47.427	-29.993	-32.140	-16.546

39. Rezultat reportat

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 rezultatul reportat era format din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	1.954.073	2.523.109	1.779.244	2.389.102
Profitul anului 2016	1.239.452	1.272.422	1.185.979	1.228.440
Repartizarea profitului la rezerve legale	-70.426	-51.473	-68.925	-49.956
Majorarea capitalului social din profitul anului precedent	-695.388	-620.000	-695.388	-620.000
Utilizarea profitului pentru plata dividendelor	-219.000	-1.200.000	-219.000	-1.200.000
Realizarea surplusului din reevaluare	12.926	1.741	8.658	1.687
Constituirea fondului pentru plata acțiunilor către salariați	41.307	30.000	41.307	30.000
Distribuția acțiunilor proprii către angajați	-49.640	-	-49.640	-
Conversia rezultatului reportat	-219	231	-349	-29
Alte mișcări (Intrare în consolidare, corecții rezultat reportat, modificare procent fonduri)	-10.321	-1.957	-	-
Total Rezultat Reportat	2.202.764	1.954.073	1.981.886	1.779.244

40. Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	26.227	26.470	27.188	27.377
Creșteri din reevaluare imobilizări	2.245	1.783	2.245	1.783
Impozit amânat reevaluare	-359	-285	-359	-285
Modificarea rezervei urmare a vânzării imobilizărilor	2.337	-	-	-
Rezultatul reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	-12.926	-1.741	-8.658	-1.687
Total Rezerva din Reevaluare	17.524	26.227	20.416	27.188

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

41. Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 rezervele din active financiare disponibile în vederea vânzării erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	-8.791	175.511	10.790	187.928
(Pierderi)/Câștiguri din valoarea justă, recunoscute în capitaluri proprii (nete de impozit), aferente activelor financiare disponibile în vederea vânzării	3.025	-219.403	49.269	-210.878
Impozit amânt	-481	35.101	-7.883	33.740
Total Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	-6.247	-8.791	52.176	10.790

42. Alte rezerve

La 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2016 Alte rezerve erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Riscuri bancare generale (i)	77.893	77.893	77.893	77.893
Rezerva legală (ii)	424.594	354.168	413.521	344.596
Total	502.487	432.061	491.414	422.489

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
La 1 ianuarie	354.168	302.696	344.596	294.640
Distribuția profitului	70.426	51.472	68.925	49.956
Total	424.594	354.168	413.521	344.596

(i) Rezerva pentru riscurile bancare generale este formată din sume constituite ca rezerve din profitul anului pentru pierderile viitoare și alte riscuri și contingente imprevizibile, în conformitate cu legea bancară locală. Rezerva pentru riscuri bancare generale a fost reținută din profitul brut statutar și a fost calculată aplicând 1% la soldul activelor purtătoare de riscuri bancare specifice. Rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare generale s-a constituit, începând cu exercițiul financiar al anului 2004 până la sfârșitul exercițiului financiar al anului 2006.

(ii) Rezervele legale reprezintă transferuri acumulate din rezultatul reportat, în conformitate cu reglementările bancare locale care specifică faptul că 5% din profitul net al Băncii și al filialelor trebuie să fie transferat într-un cont de rezervă nedistribuibilă până în momentul în care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al Băncii și respectiv al filialelor.

Rezervele legale nu sunt distribuibile acționarilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate

Entitățile se consideră a fi în relații speciale dacă una dintre acestea are capacitatea de a o controla pe cealaltă sau de a exercita o influență semnificativă asupra celeilalte entități la luarea deciziilor financiare sau operaționale.

Grupul și Banca se angajează în operațiuni cu societățile sale afiliate, acționarii și personalul cheie din conducere. Toate aceste operațiuni au fost derulate în condiții similare, inclusiv cele privind ratele dobânzii și condițiile privind garanțiile, cu termenii pentru operațiuni similare cu terți. La consolidare tranzacțiile/soldurile cu subsidiarele au fost eliminate.

Tranzacțiile cu alte părți afiliate cuprind tranzacții cu cei mai importanți acționari, membrii familiilor personalului cheie din conducere și companiile unde aceștia sunt acționari și care desfășoară o relație cu Banca.

Tranzacțiile/soldurile cu părțile afiliate sunt prezentate mai jos:

<i>Grup – În mii lei</i>	2017			2016		
	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Active						
Credite acordate	20.180	48.166	68.346	17.958	16.471	34.429
Datorii						
Depozite atrase	26.535	114.115	140.650	26.243	152.097	178.340
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	184.802	184.802	-	159.225	159.225
Împrumuturi subordonate	-	156.682	156.682	-	172.989	172.989
Titluri de datorie	-	21.001	21.001	-	20.474	20.474
Angajamente						
Angajamente de creditare și garanții	2.841	48.151	50.992	2.473	10.646	13.119
Valoarea noționalului operațiunilor de	12.331	19.639	31.970	20.011	25.909	45.920
Contul de profit și pierdere						
Venituri din dobânzi	569	1.433	2.002	547	939	1.486
Cheltuieli cu dobânzi	124	17.507	17.631	121	19.876	19.997
Venituri din taxe și comisioane	10	138	148	9	265	274

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Banca – În mii lei	2017			2016				
	Filiale	Personal cheie din	Alte părți afiliate	Total	Filiale	Personal cheie din	Alte părți	Total
Active								
Credite acordate	744.935	17.167	47.704	809.806	649.758	15.742	16.356	681.856
Investiții în participații	318.925	-	-	318.925	311.980	-	-	311.980
Alte active	1.827	-	-	1.827	2.543	-	-	2.543
Datorii								
Depozite atrase	170.621	22.870	86.308	279.799	173.400	21.067	147.529	341.996
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	-	74.868	74.868	-	-	140.316	140.316
Împrumuturi subordonate	-	-	156.682	156.682	-	-	172.989	172.989
Titluri de datorie	-	-	21.001	21.001	-	-	20.474	20.474
Alte datorii	1.130	-	-	1.130	1.380	-	-	1.380
Angajamente								
Angajamente de creditare și garanții financiare date	393.364	2.481	48.094	443.939	182.612	2.159	10.578	195.349
Angajamente de creditare și garanții financiare primite	33.244	-	-	33.244	28.231	-	-	28.231
Valoarea noționalului operațiunilor de schimb	93.540	9.023	15.099	117.662	124.382	17.460	25.301	167.143
Contul de profit și pierdere								
Venituri din dobânzi	18.512	476	1.426	20.414	12.387	489	919	13.795
Cheltuieli cu dobânzi	428	111	16.625	17.164	278	100	18.725	19.103
Venituri din taxe și comisioane	6.287	7	124	6.418	3.316	6	257	3.579
Cheltuieli cu taxe și comisioane	9.044	-	-	9.044	10.180	-	-	10.180
Cheltuieli sau pierderi din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau	18	-	-	18	622	-	-	622
Venit din dividende	38.033	-	-	38.033	5.466	-	-	5.466
Alte venituri	6.006	-	-	6.006	5.441	-	-	5.441
Alte cheltuieli	7.181	-	-	7.181	8.180	-	-	8.180

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

43. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Tranzacții cu personalul cheie din conducere

În timpul anului 2017, cheltuielile cu salariile membrilor Consiliului de Administrație și Conducerii Executive a Grupului au însumat 16.654 mii lei (2016: 14.321 mii lei), iar ale Băncii au însumat 10.306 mii lei (2016: 9.246 mii lei).

Compensarea personalului cu funcție cheie la Grup este următoarea:

<i>În mii lei</i>	2017			2016		
	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	30.982	2.905	37	26.809	1.179	37
Plata pe bază de acțiuni	23.003	-	-	-	-	-
Total compensații	53.985	2.905	37	26.809	1.179	37

Compensarea personalului cu funcție cheie la Bancă este următoarea:

<i>În mii lei</i>	2017			2016		
	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	24.758	2.310	36	22.481	875	37
Plata pe bază de acțiuni	22.492	-	-	-	-	-
Total compensații	47.250	2.310	36	22.481	875	37

44. Angajamente și contingente

În orice moment, Grupul și Banca au în sold angajamente de a extinde creditele. Aceste angajamente sunt sub formă de limite aprobate pentru cardurile de credit și facilități de descoperire de cont. Angajamentele de credit în sold sunt făcute pentru o perioadă care nu depășește perioada normală de subscriere și decontare de o lună până la un an.

Grupul și Banca furnizează și emit garanții financiare și acreditive pentru a garanta performanța clienților în relații cu alte părți. Aceste acorduri au limite fixate și se întind, în general, pe o perioadă mai mică de un an. Maturitățile nu sunt concentrate pe o perioadă anume.

Sumele contractuale ale angajamentelor și contingentelor sunt prezentate în următorul tabel, pe categorii. Sumele reflectate în tabelul de angajamente sunt prezentate pornind de la presupunerea că au fost în totalitate acordate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Angajamente și contingente (continuare)

Sumele reflectate în tabelul cu garanții și acreditive reprezintă pierderea contabilă maximă care s-ar fi recunoscut la data raportării în cazul în care toate contrapartidele nu și-ar fi respectat termenele contractuale.

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
Garanții emise	2.071.660	1.750.899	2.074.430	1.758.712
Angajamente de credit	5.967.388	5.235.076	6.323.656	5.376.770
Total	8.039.048	6.985.975	8.398.086	7.135.482

Pentru angajamentele în favoarea clienței, la nivel de Grup au fost constituite provizioane în sumă de 65.740 mii lei (2016: 45.230 mii lei) iar la Bancă în sumă de 65.744 mii lei (2016: 45.242 mii lei). Contractele forward reprezintă înțelegeri contractuale de a cumpăra sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit preț și la o anumită dată viitoare.

La data de 31 decembrie 2017 tranzacțiile în devize la termen neajunse la scadență au fost:

Operațiuni forward

Operațiuni cu clienții persoane juridice:

Cumpărări	8.152.556	RON	echivalent	2.037.037	USD
Cumpărări	514.585	RON	echivalent	111.331	EUR
Cumpărări	2.400.000	EUR	echivalent	11.147.840	RON
Cumpărări	17.922.975	RON	echivalent	3.838.317	EUR
Cumpărări	3.519.890	RON	echivalent	900.000	USD

Operațiuni cu băncile:

Cumpărări	225.913.137	RON	echivalent	49.000.000	EUR
Cumpărări	1.350.000	USD	echivalent	5.356.200	RON
Cumpărări	42.425.143	EUR	echivalent	52.920.689	CHF
Cumpărări	58.181.600	RON	echivalent	12.500.000	EUR
Cumpărări	11.550.000	EUR	echivalent	53.738.550	RON
Cumpărări	3.000.000	USD	echivalent	11.676.800	RON
Cumpărări	2.696.337	USD	echivalent	2.000.000	GBP

În contractele de leasing operațional, Grupul și Banca au închiriat atât clădiri, cât și bunuri mobile către terți.

Sumele minime de încasat pentru Grup și Bancă, ca și locator, aferente contractelor de leasing operațional fără clauze de reziliere sunt următoarele:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
< 1 an	56.721	37.913	1.964	1.767
1 - 5 ani	99.772	76.918	2.866	4.411
> 5 ani	105	-	391	261
Total	156.598	114.831	5.221	6.439

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**44. Angajamente și contingente (continuare)**

Sumele minime de plată pentru Grup și Bancă pentru contractele de chirii și leasing operațional fără clauze de reziliere, ca și locatar sunt următoarele:

În mii lei	Grup		Banca	
	2017	2016	2017	2016
< 1 an	83.933	78.223	88.285	83.774
1 - 5 ani	194.430	183.673	197.509	189.285
> 5 ani	34.755	32.777	34.649	30.990
Total	313.118	294.673	320.443	304.049

45. Rezultatul pe acțiune

Modul de calcul al câștigului pe acțiune de bază se bazează pe profitul net consolidat atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă de 1.239.452 mii lei (2016: 1.272.422 mii lei) și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație în timpul anului de 4.317.477.483 (2016 recalculat: 4.340.526.026 acțiuni).

Câștigul pe acțiune diluat ia în considerare profitul net consolidat ajustat de 1.242.204 mii lei (2016: 1.275.217 mii lei) atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație diluate. Profitul net consolidat ajustat s-a calculat prin ajustarea profitului de bază cu valoarea dobânzilor plătite pentru obligațiuni în cursul anului 2017, în sumă de 2.752 mii lei (2016: 2.795 mii lei). Numărul mediu ponderat al acțiunilor diluate s-a calculat prin adăugarea la numărul mediu ponderat a acțiunilor ordinare acțiunile care ar fi fost emise cu ocazia conversiei tuturor acțiunilor potențiale diluante, în acțiuni ordinare.

Media ponderată a acțiunilor în circulație diluate la data de 31 decembrie 2017 s-a calculat prin raportarea soldului obligațiunilor în sumă de 46.143.312 lei la prețul de conversie de 2,780 rezultând un număr de 16.598.314 acțiuni (2016: 18.580.013 acțiuni)

	Grup	
	2017	2016
Acțiuni ordinare emise la 1 ianuarie	3.646.047.792	3.026.003.679
Efectul acțiunilor emise de la 1 ianuarie	695.388.387	619.134.218
Efectul acțiunilor răscumpărate în cursul anului	-23.958.496	-
Ajustarea retroactivă a mediei ponderate a acțiunilor în circulație la 31 decembrie 2017	-	695.388.129
Numărul mediu ponderat al acțiunilor la data de 31 decembrie	4.317.477.683	4.340.526.026
Numărul acțiunilor care se vor putea emite prin conversia obligațiunilor în acțiuni	16.598.314	18.580.013
Numărul acțiunilor în circulație diluate la 31 decembrie	4.334.075.996	4.359.106.039

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2016

În conformitate cu IAS 1 „Prezentarea Situațiilor financiare”, în cazul în care o entitate a făcut o retratare există o cerință de a prezenta reclasificarea valorilor comparative ale anului precedent.

Atunci când este cazul, cifrele comparative au fost reclassificate pentru a fi în conformitate cu schimbările din prezentarea perioadei actuale. Aceste modificări au fost făcute ca răspuns la reevalurile efectuate de către managementul Grupului și Bancii în vederea prezentării cât mai clare a acestora.

Conducerea Băncii a luat în considerare natura retratărilor menționate mai sus și, în special, faptul că aceasta este limitată la reclassificare între linii ale situației poziției financiare fără niciun impact asupra activelor totale, total datorii și capitaluri proprii, precum între linii ale situației fluxurilor de trezorerie și situației fondurilor proprii.

Pentru a facilita înțelegerea acestor situații financiare, mai jos sunt prezentate cifrele raportate, reclassificările și valorile ajustate în situația consolidată și individuală a poziției financiare, în situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie și în fondurile proprii consolidate și individuale.

i) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a poziției financiare este prezentată mai jos:

În mii lei - 31 decembrie 2016

Descriere	Grup			Banca		
	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată
Active:						
a) Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	163.520	-7.911	155.609	59.890	-7.911	51.979
b) Instrumente derivate	-	7.911	7.911	-	7.911	7.911
Total active	51.944.224	-	51.944.224	51.769.601	-	51.769.601
Datorii:						
(c) Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	-	10.947	10.947	-	10.947	10.947
(d) Alte datorii financiare	469.975	-10.947	459.028	441.158	-10.947	430.211
Total datorii	45.791.517	-	45.791.517	45.785.513	-	45.785.513

În anul 2017 Grupul și Banca au făcut următoarele reclassificări cu impact în cifrele comparative ale poziției financiare ale anului 2016:

1. În categoria „**Active**”:

- S-au prezentat detaliat în linii separate instrumentele derivate de la poziția „Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere” (a), la poziția „Instrumente derivate” (b);

2. În categoria „**Datorii**”:

Banca Transilvania S.A.

- S-au prezentat detaliat în linii separate de la poziția „Alte datorii financiare” (d) la poziția „Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării” (c)

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2016 (continuare)

ii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației profitului sau pierderii aferente anului 2016 este prezentată mai jos:

Descriere	Grup			Banca		
	Contul de profit și pierdere raportat	Ajustări	Contul de profit și pierdere ajustat	Contul de profit și pierdere raportat	Ajustări	Contul de profit și pierdere ajustat
Venituri din dobânzi (a)	2.027.555	11	2.027.566	1.971.218	11	1.971.229
Cheltuieli cu dobânzile (b)	-263.522	-11	-263.533	-260.484	-11	-260.495
Alte venituri din exploatare (c)	170.051	-34.135	135.916	90.268	-18.685	71.583
Venituri operaționale	3.006.637	-34.135	2.972.502	2.823.392	-18.685	2.804.707
Alte cheltuieli operaționale (d)	-529.984	34.135	-495.849	-466.201	18.685	-447.516
Cheltuieli operaționale	-1.947.800	34.135	-1.913.665	-1.824.269	18.685	-1.805.584

În anul 2017 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative Situația profitului sau pierderii aferente anului 2016:

1. În categoria „**Venituri din dobânzi**”:
Dobânda negativă aferentă operațiunilor reverse-repo la instituțiile de credit a fost încadrată la poziția (a) „Venituri din dobânzi” și trebuia încadrată la poziția (b) „Cheltuieli cu dobânzile”;
2. În categoria „**Cheltuieli cu dobânzi**”:
Dobânda negativă aferentă operațiunilor reverse-repo la instituțiile de credit a fost încadrată la poziția (a) „Venituri din dobânzi” și trebuia încadrată la poziția (b) „Cheltuieli cu dobânzile”;
3. În categoria „**Alte venituri**”:
Veniturile/cheltuielile aferente vânzării activelor imobilizate clasificate în vederea vânzării, precum și cele din vânzarea bunurilor din executare silită și dare în plată au fost prezentate ca și profit sau pierdere în poziția de „Alte cheltuieli” (c) / „Alte venituri ” (d), în funcție de rezultat;
4. În categoria „**Alte cheltuieli**”:
Veniturile/cheltuielile aferente vânzării activelor imobilizate clasificate în vederea vânzării, precum și cele din vânzarea bunurilor din executare silită și dare în plată au fost prezentate ca și profit sau pierdere în poziția de „Alte cheltuieli” (c) / „Alte venituri ” (d), în funcție de rezultat.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2016 (continuare)

iii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie este prezentată mai jos:

În mii lei - 31 decembrie 2016

Descriere	Grup		Banca			
	Situatia fluxurilor de trezorerie raportata	Reclasificari /Ajustari	Situatia fluxurilor de trezorerie ajustate	Situatia fluxurilor de trezorerie raportata	Reclasificari/ Ajustari	Situatia fluxurilor de trezorerie ajustate
Profitul exercițiului financiar	1.277.013	-	1.277.013	1.228.440	-	1.228.440
Ajustări pentru:						
Venituri din dobânzi	-2.027.555	-11	-2.027.566	-1.971.218	-11	-1.971.229
Cheltuieli cu dobânzile	263.522	11	263.533	260.484	11	260.495
Impozit pe profit platit/incasat	1.711	-1.711	-	8.714	-8.714	-
Alte ajustări	219.731	-80.414	139.317	138.294	-73.057	65.237
Profitul net ajustat cu elemente nemonetare	404.398	-82.125	322.273	298.600	-81.771	216.829
Flux de numerar din/(folosit în) activitatea de exploatare						
Modificarea titlurilor de valoare	-2.971.807	2.971.807	-	-2.992.344	2.992.344	-
Modificarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere	-1.968	746	-1.222	-3.015	746	-2.269
Modificare instrumentelor derivate	-	-746	-746	-	-746	-746
Modificarea datoriilor financiare detinute pentru tranzactionare	-	5.321	5.321	-	5.321	5.321
Modificarea altor datorii financiare	138.600	-5.321	133.279	117.924	-5.321	112.603
Impozit pe profit platit/incasat	-	1.711	1.711	-	8.714	8.714
Creante rascumparate	-	1.203.894	1.203.894	-	1.203.894	1.203.894
Dobanzi incasate	2.120.088	-241.034	1.879.054	2.089.319	-240.078	1.849.241
Dobanzi platite	-297.419	40.370	-257.049	-294.027	36.778	-257.249
Numerar net folosit în activitatea de exploatare	-795.656	3.894.623	3.098.967	-929.911	3.919.881	2.989.970
Flux de numerar folosit în activitatea de investiții						
Achizitii titluri de valoare	-	-26.008.147	-26.008.147	-	-26.027.482	-26.027.482
Vanzari titluri de valoare	-	22.809.401	22.809.401	-	22.800.362	22.800.362
Dobanzi incasate	-	567.431	567.431	-	566.565	566.565
Numerar net folosit în activitatea de investiții	-197.017	-2.631.315	-2.828.332	-152.471	-2.660.555	-2.813.026

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2016 (continuare)

iii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie (continuare)

În mii lei - 31 decembrie 2016

Descriere	Grup			Banca		
	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificări / Ajustări	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificări / Ajustări	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate
Flux de numerar din/(folosit în) activitatea de finanțare						
Incasari brute din imprumuturi de la banci si institutii financiare	14.461.259	-14.224.634	236.625	14.456.684	-14.225.000	231.684
Plati brute din imprumuturi de la banci si institutii financiare	-13.246.032	12.975.179	-270.853	-13.154.836	12.975.935	-178.901
Plati brute din imprumuturi subordonate	-26.528	26.528	-	-26.528	26.528	-
Dobanzi platite	-	-40.381	-40.381	-	-36.789	-36.789
Numerar net folosit în activitatea de finanțare	26.496	-1.263.308	-1.236.812	113.117	-1.259.326	-1.146.209
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra numerarului și a echivalentelor de numerar	-	28.909	28.909	-	28.950	28.950
Creșterea/Scăderea(-) netă a numerarului și a echivalentelor de numerar	-966.177	-28.909	-995.086	-969.265	-28.950	-998.215
Numerarul și elemente de numerar la 31 decembrie	7.641.059	-	7.641.059	7.627.754	-	7.627.754

În anul 2017 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie aferente anului 2016:

- Prezentarea dobânzilor încasate și plătite separat la fluxurile de numerar ale activității din exploatare, investiții și finanțare;
- Separarea fluxurilor de numerar pentru instrumentele financiare derivate în conformitate cu modificările din situația poziției financiare;
- Separarea fluxurilor de numerar pentru datoriile financiare deținute în vederea tranzacționării în conformitate cu modificările din situația poziției financiare;
- Reclasificarea modificărilor titlurilor de valoare de la fluxurile de numerar ale activității de exploatare la fluxurile de numerar ale activității de investiții;
- Separarea fluxurilor de numerar pentru creanțele răscumperate din activitatea de investiții în activitatea de exploatare;
- Recalcularea sumelor încasate și plătite la împrumuturi pentru anul 2016.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**46. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2016 (continuare)**

iv) Cifrele comparative ale Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii actualizate după aprobarea distribuirii dividendelor de către Adunarea Generală a Acționarilor din data de 26 aprilie 2017 sunt prezentate mai jos:

<i>În mii lei - 31 decembrie 2016</i>	Grup		Banca			
	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate
Descriere						
Capital de rang 1	5.525.452	-219.000	5.306.452	5.398.562	-219.000	5.179.562
Capital de rang 2	350.191	-	350.191	350.191	-	350.191
Total fonduri proprii	5.875.643	-219.000	5.656.643	5.748.753	-219.000	5.529.753

Ca urmare a aprobării Situațiilor financiare ale anului 2016 în Adunarea Generală a Acționarilor din 26 aprilie 2017, a fost aprobată distribuirea de dividende cash către acționari a sumei de 219.000 mii lei. Această sumă a generat ajustarea fondurilor proprii ale anului 2016, atât la nivel individual cât și la nivel consolidat, în conformitate cu prevederile legale, ulterior publicării Situațiilor financiare consolidate și individuale aferente anului 2016.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

47. Instrumente derivate

La data de 31 decembrie 2017 situația instrumentelor derivate ale Grupului și Băncii se prezintă astfel:

<i>În mii lei</i>	Grup			Banca		
	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional
Swapuri pe rata dobânzii	124	53	54.272	124	53	54.272
Swapuri pe valute	8.523	8.432	220.600	8.523	8.432	220.600
Contracte forward pe curs de schimb	1.207	3.421	485.858	1.207	3.421	485.858
Total instrumente financiare derivate	9.854	11.906	760.730	9.854	11.906	760.730

La data de 31 decembrie 2016 situația instrumentelor derivate ale Grupului și Băncii se prezintă astfel:

<i>În mii lei</i>	Grup			Banca		
	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional
Swapuri pe rata dobânzii	-	-	-	-	-	-
Swapuri pe valute	4.762	4.130	220.600	4.762	4.130	220.600
Contracte forward pe curs de schimb	3.149	6.817	995.122	3.149	6.817	995.122
Total instrumente financiare derivate	7.911	10.947	1.215.722	7.911	10.947	1.215.722

Contracte forward

Contractele forward reprezintă înțelegeri contractuale de a cumpăra sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit preț și la o anumită dată viitoare. Contractele forward sunt contracte individualizate care se tranzacționează pe o piață nereglementată.

Contracte swap

Swap-urile reprezintă înțelegeri contractuale între două părți de a schimba fluxuri de plăți de-a lungul timpului pe baza unor sume noționale specificate, legate de evoluția unui anumit indice cum ar fi rata dobânzii, cursul de schimb sau indici bursieri.

Swap-urile pe rata dobânzii se referă la contracte pe care Grupul și Banca le încheie cu alte instituții financiare prin care Grupul și Banca fie primesc, fie plătesc o rată a dobânzii variabilă în schimbul plății sau primirii unei rate fixe. Fluxurile de plăți sunt, de obicei, compensate, diferența fiind plătită doar de una dintre părți.

În cazul unui swap pe cursul de schimb, Grupul și Banca plătesc o anumită sumă într-o anumită valută și primesc o sumă specificată într-o altă valută. Swap-urile pe curs de schimb se decontează reciproc, în majoritatea cazurilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**48. Reconcilierea pasivelor rezultate din activități financiare**

Situația modificărilor pasivelor rezultate din activitățile financiare ale Grupului în anul 2017 și 2016 sunt prezentate mai jos:

Grup 2017 - În mii lei	01 ianurie 2017	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	31 decembrie 2017
Împrumuturi pe termen lung	1.241.821	388.637	9.163	1.639.621

Grup 2016 - În mii lei	01 ianurie 2016	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	31 decembrie 2016
Împrumuturi pe termen lung	1.266.840	-34.228	9.209	1.241.821

Situația modificărilor pasivelor rezultate din activitățile financiare ale Băncii în anul 2017 și 2016 sunt prezentate mai jos:

Banca 2017 - În mii lei	01 ianurie 2017	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	31 decembrie 2017
Împrumuturi pe termen lung	1.183.293	60.639	7.743	1.257.273

Banca 2016 - În mii lei	01 ianurie 2016	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	31 decembrie 2016
Împrumuturi pe termen lung	1.121.762	52.783	8.718	1.183.293

49. Evenimente ulterioare datei situației consolidate a poziției financiare

În noiembrie 2017, Banca Transilvania S.A. a anunțat planul de a investi în Republica Moldova și în perioada următoare a primit aprobarea pentru achiziție din partea autorităților de supraveghere din România și Republica Moldova - Banca Națională a României, Banca Națională a Moldovei și Consiliul Concurenței din Republica Moldova.

Ulterior datei bilanțului, în data de 19 ianuarie 2018, Banca Transilvania S.A. a devenit acționar al Victoriabank S.A., a treia cea mai mare bancă din Republica Moldova, deținând împreună cu EBRD peste 66% din participația la aceasta instituție financiară.

În perioada de 14 februarie – 24 aprilie 2018 Banca Transilvania S.A. a lansat, în temeiul legislației pieței de capital din Republica Moldova, oferta obligatorie de preluare a valorilor mobiliare emise de Victoriabank S.A., ofertă adresată exclusiv actualilor acționari minoritari ai Victoriabank S.A. Oferta publică vizează achiziționarea restului de 8.308.673 acțiuni emise de Victoriabank S.A., ceea ce constituie 33,23% din numărul total de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, în conformitate cu aprobarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare emisă în acest sens.

Totodată, s-a demarat procesul de numire a reprezentanților noului acționar în conducerea Victoriabank S.A. și în Consiliul de Administrație al Victoriabank S.A., proces estimat a se finaliza în decursul lunii aprilie 2018.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

49. Evenimente ulterioare datei situației consolidate a poziției financiare (continuare)

Tot în noiembrie 2017, Consiliul de Administrație al Băncii Transilvania S.A. a aprobat perfectarea tranzacției pentru achiziționarea pachetului majoritar de acțiuni (99,15%) deținut de către Eurobank Group în capitalul social al Bancpost S.A., semnarea contractului având loc în data de 24 noiembrie 2017. În cadrul tranzacției, Grupul Financiar Banca Transilvania va dobândi și participațiile integrale în capitalul social al societăților din Grupul Eurobank din România, respectiv ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A.

În cursul lunii martie 2017, Banca Transilvania S.A. a primit aprobarea tranzacției de achiziție a Bancpost SA, de la Banca Națională a României și Consiliul Concurenței. Tranzacția urmează să se finalizeze după îndeplinirea procedurilor legale și a condițiilor contractuale.

Până la data aprobării și publicării situațiilor financiare consolidate, Banca Transilvania S.A. nu a primit toate aprobările necesare dobândirii controlului conform IFRS, iar prezentele situații financiare consolidate nu au fost afectate de aceste tranzacții.

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2018 și au fost semnate în numele acestuia.

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct